

www.ciechpress.pl

Tygodnik ciechanowski

nr 30

CIECHANÓW
DZIAŁDOWO
LEGIONOWO
MAKÓW MAZ.
MŁAWA
NOWY DWÓR MAZ.
PŁONSK
PRZASNYSZ
PUŁTUSK
ZUROMIN

cena 4,50 zł
W TYM 5% VAT

UKAZUJE SIĘ OD 1979 ROKU NR 30 (22662) 25 LIPCA 2023 R. NAKŁAD 9 900 EGZ. NR INDEKSU 379646

FOT. PAŃSTWOWA KOMISJA BADANIA WYPADKÓW LOTNICZYCH

Katastrofa lotnicza w Chrcynnie

To jedna z największych katastrof lotniczych w Polsce w ostatnich latach. 17 lipca o godzinie 19.40 w miejscowości Chrcynno w gminie Nasielsk należący do Aeroklubu Warszawskiego samolot Cessna 208B Grand Caravan spadł na budynek aeroklubu, w którym znajdowali się ludzie. Zginęło 5 osób, a szósta zmarła w szpitalu. 7 osób zostało rannych. Przewieziono ich do szpitali w Warszawie, Płońsku i Ciechanowie.

Do nas przywieziono 25-letniego mężczyznę – mówi rzeczniczka ciechanowskiego szpitala Agnieszka Woźniak. - Został zaopatrzony operacyjnie. Obecnie hospitalizowany jest w Oddziale Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej. W godzinach późnowieczornych, z innego szpitala, został dowieziony 9-letni chłopiec. Dziecko przebywa na obserwacji w Oddziale Chirurgii Dziecięcej. Obaj poszkodowani w chwili zdarzenia przebywali w budynku, w który wbił się samolot.

RK

Pogoda, czy błąd ludzki?

Czytaj
na str. 3

Egzaminatorzy WORD-ów znowu strajkują

W czwartek oraz w piątek (20 i 21 lipca) w Ciechanowie oraz Mławie nie odbyła się większość zaplanowanych na te dni egzaminów na prawo jazdy. Dyrekcja WORD-u poinformowała, że o niczym wcześniej nie wiedziała. Kursanci byli zaskoczeni, przychodząc do ośrodka poinformowano ich, że część egzaminów nie odbędzie się. Powód ten sam co za każdym razem: niestawienie się w pracy większości egzaminatorów.

erem

Czytaj na str. 2

Seks nie jest dla mnie tematem tabu

Rozmowa z K.N. Haner, czyli Katarzyną Nowakowską, pochodzącą z Ciechanowa pisarką powieści dla kobiet i jedną z najbardziej poczytnych w Polsce autorek młodego pokolenia.

* Ile jest Katarzyny Nowakowskiej w twórczości K.N. Haner?

- Niewiele. To nie są historie z życia wzięte. Być może gdzieś się wydarzyły, ale nic mi o tym nie wiadomo. Nie inspiрую się swoim życiem, ani życiem innych. Możliwe, że podświadomie jakieś drobne elementy z mojego życia są wplatane, ale to jest absolutnie nieświadome i niecelowe. Mnie w tych książkach nie ma, jestem nazwiskiem na okładce.

RK

Czytaj na str. 11

Recital fortepianowy

W najbliższą niedzielę 30 lipca wystąpi pochodząca z Ciechanowa Anna Chmielińska, pianistka i pedagog mieszkająca w Zurychu. Koncert odbędzie się na plenerowej scenie przy Powiatowym Centrum Kultury i Sztuki. Początek koncertu o godz. 17.

Wstęp wolny, zapraszamy.

Pułtusk

Stracił 2 tys. zł „dopłacając do przesyłki”

32-letni mieszkaniec powiatu pułtuskiego stracił 2 tys. zł za sprawą oszustów podszywających się pod firmę kurierską.

- 32-letni mieszkaniec powiatu pułtuskiego dostał sms-a z prośbą o drobną dopłatę do przesyłki. Gdy kliknął w podany w wiadomości link i zrobił przelew, stracił 2000 zł, ze swojego konta – przekazała sierż. Renata Soból z KPP w Pułtusku.

RK

Czytaj na str. 2

Sonda „Tygodnika”

Moje drogie/tanie wakacje

Jak wynika z badania wykonanego na zlecenie Związku Banków Polskich 58 procent Polaków zaplanowało urlop w kraju, w innych krajach aż 22 procent. Ponad połowa planuje wydać na wypoczynek więcej niż w ubiegłym roku.

Okazuje się, że tegoroczne wakacje mogą kosztować nawet o 20 proc. więcej niż przed rokiem. Ale można też inaczej: - W ciągu niespełna 10 dni pokonałem ponad 5 tys. kilometrów autostopem – mówi Wojtek Smoluk, emeryt, podróżnik, miłośnik bluesa. - Zaopatrzony w plecak, w którym miałem mapy, karimatę i niewielki namiot. Na samą podróż praktycznie nie wydałem ani grosza, bo żaden z kierowców nie chciał ode mnie żadnych pieniędzy.

Erem

Czytaj na str. 4

Maków Maz.

Uzależniony mężczyzna zatrzuwa im życie

Bywało tak, że policja interweniowała tu niemal codziennie. Jeden z mieszkańców bloku skutecznie uprzykrza życie sąsiadom, m.in. smarując klatkę schodową własnym kałem, wyzywa sąsiadów, grozi jednemu z sąsiadów, że wsadzi mu noż w plecy. Po miesiącach oczekiwani wyznaczono w końcu datę eksmisji.

Mickiewicza 8 to trzypiętrowy budynek z dwoma wejściami, liczący łącznie 22 mieszkania, usytuowany w centrum Makowa Maz. przy drodze krajowej nr 60. Większość mieszkań stanowi własność lokatorów. Jedno jest mieszkaniem komunalnym. Mieszka w nim 37-letni pan Sebastian (imię zmienione na potrzeby artykułu, przyp. red.).

kuj

Czytaj na str. 10

Kobieta w policji

- W tym roku obchodzimy 98. rocznicę powołania policji kobiecej – mówi aspirantka Magda Zaremska, oficer prasowa KPP w Ciechanowie. - Wstąpienie w jej szeregi nie było łatwe. Policjantką mogła zostać wyłącznie panna lub wdowa. Obowiązkiem było posiadanie nienaganej opinii oraz odpowiedniego wzrostu rzędu minimum 164 cm. Do służby przyjmowano kandydatki w przedziale wiekowym od 25 do 45 lat. Kobieta wstępując w szeregi policji, zobowiązywała się do zrezygnowania z zamążpójścia w ciągu najbliższych 10 lat. Dzisiaj widok kobiet w policyjnym mundurze nikogo nie dziwi i nie zaskakuje. W naszej komendzie pracuje 47 funkcjonariuszek. Policjantki doskonale odnajdują się i realizują w każdej ze służb: kryminalnej, prewencyjnej oraz wspomagającej.

erem

Cały wywiad na str. 8

FOT. AUTOR

Więcej pszczół, większe plony

Czas na słoneczniki

W Podsmardzewie w gminie Sochocin, na terenie należącym do rolnika Krzysztofa Gburzyńskiego, stanęła jedna z wielu w naszym regionie tymczasowych pasiek. Jest to element współpracy z właścicielem obecnych tam pszczół, która ma na celu optymalizację zbiorów słonecznika.

- Na prawie 60 hektarów przywieźliśmy 84 pszczoły rodziny – mówi pan Piotr. - Rolnicy w Polsce przestawiają się powoli na słonecznik, który, tak jak rzepak, pozwala wytwarzać olej jadalny, ale także używa się go w przemyśle paliwowym, gdyż zgodnie z dyrektywami unijnymi, musi być przynajmniej 15% paliw odnawialnych w oleju napędowym. Co ciekawe w zeszłym roku odmiany słonecznika kwitły pod koniec sierpnia, a w tym już w połowie lipca.

RK

Czytaj na str. 9

FOT. AUTOR

Egzaminatorzy WORD znowu strajkują

W czwartek oraz w piątek (20 i 21 lipca) w Ciechanowie oraz Mławie nie odbyła się większość zaplanowanych na te dni egzaminów na prawo jazdy.

Dyrekcja WORD-u poinformowała, że o niczym wcześniej nie wiedziała. Kursanci byli zaskoczeni, przychodząc do ośrodka poinformowano ich, że część egzaminów nie odbędzie się. Powód ten sam co za każdym razem: niestawienie się w pracy większości egzaminatorów. Sytuacja w Wojewódzkich Ośrodkach Ruchu Drogowego od dłuższego czasu jest dość trudna, w ubiegłym roku głośno było o strajkach w całej Polsce. Egzaminatorzy, zarówno wtedy, jak i teraz, domagają się podniesienia wynagro-

dzeń, a także, jak piszą w oświadczeniach: niezbędne są również zmiany zasad egzaminowania.

W trakcie strajku, gdy egzaminatorzy nie przychodzili do pracy, podkreślali, że ich wynagrodzenie nie wzrosło od lat. W maju br. sejmiki województwa przyjęły uchwałę o wdrożeniu wynagrodzeń. Koszty podwyżki mają pokryć wyższe stawki za egzaminy. Ich wynagrodzenie, od lipca br., mogło wzrosnąć nawet o ponad 50 proc. Uchwała zakłada podniesienie stawek dodatku funkcyjnego z przedziału 1200-1500 do 1450-1800 złotych. Dodatek specjalny wzrosł z 500 do 600 złotych, a dodatek za uprawnienia rozszerzające (B+E, C+E, D+E) ze 100 do 150 złotych.

Czy podwyżki wynagrodzeń dla egzaminatorów oznaczają kolejny

wzrost opłat za egzaminy na prawo jazdy? Rzeczniczka prasowa Samorządu Województwa Mazowieckiego Marta Milewska także potwierdziła, że przyszli kierowcy nie muszą się obawiać o zmiany stawek egzaminacyjnych.

- Podjęta 23 maja uchwała nr 105/23 Sejmiku Województwa Mazowieckiego w sprawie warunków wynagradzania egzaminatorów zatrudnionych w wojewódzkich ośrodkach ruchu drogowego Województwa Mazowieckiego nie wpłynęła na wzrost opłat za przeprowadzanie egzaminów na prawo jazdy. Obecnie obowiązujące stawki opłat za przeprowadzanie egzaminów na obszarze naszego województwa - wprowadzone uchwałą Sejmiku z dnia 28 lutego 2023 roku, są maksymalnymi przewidzianymi

w ustawie o kierujących pojazdami - wyjaśnia Marta Milewska.

Dyrektor WORD w Ciechanowie, Cezary Chodkowski twierdzi, że pensje egzaminatorów z Ciechanowa i Mławy znacząco poszły do góry. Osoba, która posiada odpowiednie kwalifikacje może zarobić nawet do 10 tys. brutto. Odwołane egzaminy to strata finansowa dla samego ośrodka.

W lecie ubiegłego roku egzaminatorzy zorganizowali ogólnopolski protest wojewódzkich ośrodków ruchu drogowego, który spowodował problemy z egzaminami na prawo jazdy. Komitet Egzaminatorów domagał się między innymi: zmiany systemu egzaminowania i wzrostu minimalnej pensji do 1,5 średniej krajowej.

erem

Tragiczny wypadek w Nowym Sielcu

Zginął 31-letni kierowca

Niedostosowanie prędkości do warunków na drodze było najprawdopodobniej przyczyną śmiertelnego wypadku, do jakiego doszło w gminie Rzewnie. Kierowca audi zmarł w szpitalu.

Służby zostały skierowane do wypadku w poniedziałek (17 lipca br.) wieczorem, ok. godz. 18.35. Ze wstępnych ustaleń policji wynika, iż kierujący audi 31-letni mężczyzna, mieszkaniec gm. Rzewnie, jadąc od strony Starego Szelkowa w kierunku Nowego Sielca, na łuku drogi stracił panowanie nad

pojazdem, zjechał na przeciwny pas ruchu, a następnie wjechał do rowu, uderzył w drzewo i tam samochód dachował. 31-latką,

z poważnymi obrażeniami ciała, przetransportowano do szpitala w Makowie. Mężczyzny jednak nie udało się uratować.

kuj

Domokrądcy namówili seniorkę do kupna roweru

72-latką z gminy Płońsk straciła 10 tys. zł za sprawą domokrądców, którzy namówili ją do kupienia roweru stacjonarnego.

- Do zdarzenia doszło kilka dni temu w jednej z miejscowości na terenie gm. Płońsk. Do domu 72-latki przyszedł dwójka kobiety, które oferowały do sprzedaży sprzęt AGD. Starsza Pani niczego nie podejrzewając, wpuściła je do środka. Domokrądczynie miały przy sobie katalog z dostępnymi produktami. Pozwoliły z niego wybrać seniorce trzy rzeczy z drobnego AGD zupełnie za darmo. Gdy wybrane produkty kobieta otrzymała, jeszcze bardziej zainteresowała się ofertą. Oszustki przekonały ją do zakupu roweru stacjonarnego za kwotę 10 tys. zł. Po podpisaniu umowy i przekazaniu im pieniędzy przez starszą panią domokrądczynie odjechały. Kiedy w wyznaczonym dniu seniorka nie otrzymała zakupionego sprzętu, zadzwoniła pod numer telefonu wskazany na umowie. Od osoby, która odebrała połączenie, 72-latką usłyszała, że padła ofiarą oszu-

stów - przekazała kom. Kinga Drężek-Zmysłowska z KPP w Płońsku.

Policja apeluje o wzmożoną czujność i radzi co zrobić, by nie paść ofiarą takich oszustów: nie wpuszczaj do domu nieznanej ci osoby; drzwi do domów i mieszkań zawsze zamykaj na klucz; jeżeli obca osoba przedstawi się jako pracownik jakiegokolwiek instytucji, żądaj pokazania stosownej legitymacji (także telefonicznie możesz sprawdzić, czy dana instytucja wysyłała do ciebie swojego pracownika); nie pozostawiaj nieznanej osoby samej w otwartych drzwiach, często oszuści proszą o sprawdzenie czegoś we wnętrzu domu i korzystając z naszej nieuwagi, dokonują kradzieży; nie wpuszczaj do domu sprzedawców, którzy oferują zakup przedmiotów niewiadomego pochodzenia, po bardzo atrakcyjnych cenach; dokładnie czytaj wszelkie dokumenty przed ich podpisaniem; jeżeli straciłeś na chwilę czujność i osoba, której nie znasz, znalazła się już w twoim domu, nie zdradzaj się z informacją, gdzie przechowujesz swoje oszczędności.

RK

Pożary w gminie Raciąż, policja prowadzi dochodzenie

W związku z kilkoma pożarami, jakie miały miejsce w ostatnim czasie w gminie Raciąż, postępowanie prowadzi policjanci z komisariatu w Raciążu.

- W związku z pożarami traw w przydrożnych rowach jakie miały miejsce w dniach 6-7 czerwca br. w miejscowości Kraszewo Podborne i Kraszewo Gaczuły, o których zostaliśmy zawiadomieni przez straż pożarną, w Komisariacie Policji w Raciążu prowadzone jest postępowanie w sprawie o wykroczenie. Wstępna kwalifikacja to art. 82 § 4 Ustawy z dnia 20 maja 1971 roku (Dz.U. z 2022 r. poz. 2151) Kodeks wykroczeń - spowodowanie zagrożenia pożarowego. Osobie, która wypalała trawy, słomę lub pozostałości roślinne na polach w odległości mniejszej niż 100 m od zabudowań, lasów, zboża na pniu i miejsc ustawienia stert lub stogów bądź w sposób powodujący zakłócenia

w ruchu drogowym, a także bez zapewnienia stałego nadzoru miejsca wypalania, grozi kara aresztu, grzywny albo kara nagany - przekazuje kom. Kinga Drężek-Zmysłowska z KPP w Płońsku.

Kolejny pożar miał miejsce 17 lipca, tym razem płonęło zboże na obszarze blisko 2 ha. Nie wiadomo, czy wszystkie te wydarzenia mogą mieć ze sobą związek, ale i w tym przypadku prowadzone jest postępowanie.

- W raciąskim komisariacie prowadzone jest również dochodzenie w związku z pożarem zboża na obszarze blisko 2 ha, który miał miejsce w poniedziałek 17 lipca br. w Raciążu przy ul. Dworcowej. Straty, jakie poniósł pokrzywdzony w wyniku tego zdarzenia, wyniosły ponad 12 tys. zł. Przyczyna pożaru nie została jednoznacznie określona przez straż pożarną, jednak nie wyklucza się, że mogło to być podpalenie. Postępowanie prowadzone jest w kierunku art. 288 Ustawy z dnia 6 czerwca 1997 roku (Dz.U. z 2022 r. poz. 1138) tj. zniszczenia cudzej rzeczy.

Sprawcy grozi kara nawet 5 lat więzienia - dodaje oficer prasowa płońskiej policji.

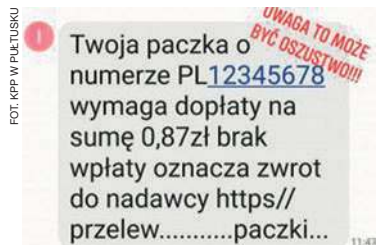
RK

Pułtusk

Stracił 2 tys. zł „dopłacając do przesyłki”

32-letni mieszkaniec powiatu pułtuskiego stracił 2 tys. zł za sprawą oszustów podszywających się pod firmę kurierską.

- Wciąż pojawiają się nowe sposoby, którymi przestępcy próbują pozbawić nas naszych pieniędzy. W ostatnim czasie internetowi oszuści coraz chętniej podszywają się pod firmy kurierskie i wysyłają sms-y z linkiem do strony, na której należy dokonać rzekomej dopłaty do przesyłki i tym samym umożliwić im wyłudzenie środków z konta bankowego. 32-letni mieszkaniec powiatu pułtuskiego dostał sms-a z prośbą o taką właśnie dopłatę. Gdy kliknął w podany w wiado-

mości link i zrobił przelew, stracił 2000 zł, ze swojego konta - przekazała sierż. Renata Soból z KPP w Puławach.

Policja apeluje o ostrożność i dokładne czytanie wiadomości od rzekomych operatorów czy kurierów. Poświęcenie

kilku sekund na zweryfikowanie, jaką transakcję mamy zaakceptować, może uratować nas przed utratą pieniędzy.

- Zazwyczaj kwota, jaką należy wpłacić, jest bardzo niska - w granicach 1 zł - dodaje sierż. Soból. - W wiadomości podany jest także link, który przekierowuje potencjalną ofiarę na stronę łudząco podobną do strony banku bądź operatora płatności, gdzie nieświadoma osoba wprowadza wrażliwe dane dotyczące konta takie jak login czy hasło i umożliwia tym samym przechwycenie tych danych przez oszustów. Ktoś, kto często otrzymuje paczki, jest łatwym celem dla przestępców, zwłaszcza jeśli oczekuje akurat na przesyłkę.

RK

Wyścig Dookoła Mazowsza – III etap w Płońsku

28 lipca w Płońsku odbędzie się III etap 66. Międzynarodowego Wyścigu Kolarskiego Dookoła Mazowsza.

O godzinie 10.00 rozpocznie się prezentacja ekip na ul. Kopernika 3. Stamtąd 45 minut później ruszy start honorowy, a o 11.00 start ostry w miejscowości Brody. Przyjazd na metę (ul.

Kopernika) to 14.30-14.50. Ceremonia nagradzania zwycięzców przewidziana jest ok. godz. 15.00.

- Przyjeżdżymy 21 drużyn zagranicznych oraz 8 polskich, łącznie 174 kolarzy (limit UCI to 176 zawodników). Do udziału zgłosiły się wszystkie ubiegłoroczne zagraniczne ekipy, co daje nam satysfakcję jako organizatorom i potwierdza, że wyścig cieszy się dużym zainteresowaniem, zwłaszcza w Europie.

Z uwagi na przepisy UCI ograniczające liczebność pelotonu, nie jesteśmy w stanie przyjąć wszystkich chętnych. Mamy nadzieję, że zawody przeprowadzimy na dobrym poziomie sportowym i organizacyjnym, a kibice otrzymają solidną porcję emocji kolarskich związanych z „walką o sekundy” - pisze dyrektor wyścigu Marcin Wasiolek.

RK

Katastrofa lotnicza w Chrcynnie

Pogoda, czy błąd ludzki?

To jedna z największych katastrof lotniczych w Polsce w ostatnich latach. 17 lipca o godzinie 19.40 w miejscowości Chrcynno w gminie Nasielsk należący do Aeroklubu Warszawskiego SkyDive samolot Cessna 208B Grand Caravan (SP-WAW) spadł na budynek aeroklubu, w którym znajdowali się ludzie (nie był to hangar, jak początkowo podawano). Zginęło 5 osób, a szóstka zmarła w szpitalu. 7 osób zostało rannych.

Warunki atmosferyczne były wtedy trudne. Na pokładzie były 3 osoby – pilot instruktor i dwóch kursantów. Na miejscu zginął pilot, pozostałe ofiary to osoby, które znajdowały się w budynku, w który uderzył samolot. Ranni przewiezieni zostali do szpitali w Warszawie, Płońsku i Ciechanowie.

O godzinie 19.44 nasz Zespół Ratownictwa Medycznego W03134, stacjonujący w Gołminie, został zadysponowany do zdarzenia masowego w aeroklubie w Chrcynnie – poinformowała rzeczniczka ciechanowskiego szpitala Agnieszka Woźniak. Zespół, w skład którego wchodził ratownik medyczny, który niedawno odbył szkolenie z zakresu udzielania świadczeń ratowniczych w zdarzeniach masowych, przybył na miejsce o godzinie 20.11. Ratownicy udzielali pomocy osobom poszkodowanym. Do ciechanowskiego szpitala przywieźli 25-letniego mężczyznę. Poszkodowany był przytomny. Stabilny oddechow i krążeniowy. Pacjent w naszym szpitalu został zaopatrzony operacyjnie. Obecnie w stanie dobrym hospitalizowany jest w Oddziale Chirurgii Urazowo-Ortopedycznej. W godzinach późnowieczornych, z innego szpitala, został dowieziony do nas 9-letni chłopiec – uczestnik zdarzenia. Dziecko w stabilnym stanie przebywa na obserwacji w Oddziale Chirurgii Dziecięcej. Obaj poszkodowani w chwili zdarzenia przebywali w hangarze

Tuż po starcie

Na miejscu, oprócz służb medycznych, państwowej i ochotniczych straży pożarnych oraz policji, pojawili się także przedstawiciele Prokuratury Rejonowej w Pułtusku oraz Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych. Obie te instytucje prowadzą w tej chwili swoje postępowania mające na celu wyjaśnienie przyczyn katastrofy.

„W trakcie lotu szkoleniowego podczas wznoszenia po wykonaniu manewru „touch & go” w lewym przechyleniu około 80° samolot zderzył się z budynkiem aeroklubu, w którym przebywały inne osoby. Na pokładzie samolotu znajdowało się 3 pilotów, w tym instruktor, który poniósł śmierć na miejscu. W wyniku zdarzenia łącznie śmierć poniosło 5 osób, a 8 odniosło poważne obrażenia. Samolot uległ zniszczeniu.” – głosił wstępny komunikat Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych.

„Touch and go” to jeden z manewrów w lotnictwie, który pozwala załozie samolotu na dotknięcie pasa startowego przez koła maszyny, a następnie natychmiastowe podważenie jej do lotu. Oznacza to, że maszyna spadła tuż po starcie. W internecie dostępne jest fideo z nagraniem przez przypadkowego świadka momentem upadku samolotu. Widać na nim, jak zaraz po starcie maszyna przechyliła się w jedną stronę, po czym spada na budynek.

„Statek powietrzny biorący udział w zdarzeniu wykonywał loty z doświadczonym pilotem-instruktorem na pokładzie, posiadającym wszelkie wymagane

17 lipca o godzinie 19.40 na lotnisku w Chrcynnie w gminie Nasielsk samolot spadł na budynek aeroklubu, w którym znajdowali się ludzie

uprawnienia. Samolot był w doskonałym stanie technicznym – niespełna przed miesiącem przeszedł gruntowny przegląd. Wszystkie statki powietrzne Aeroklubu Warszawskiego podlegają bieżącej obsłudze technicznej, zgodnie z obowiązującymi przepisami oraz wytycznymi dotyczącymi utrzymania zdolności do lotu samolotów oraz przepisów bezpieczeństwa lotniczego, pod nadzorem organów państwowych” – czytamy w oświadczeniu Aeroklubu Warszawskiego.

Prokuratura Rejonowa w Pułtusku 18 lipca br. wszczęła śledztwo w sprawie nieumyślnego spowodowania katastrofy w ruchu powietrznym zagrażającej życiu lub zdrowiu wielu osób, tj. o czyn z art. 173 §2 i 4 k.k.

6 ofiar

Została przeprowadzona sekcja zwłok pilota Cessny – mówi rzeczniczka prasowa Prokuratury Okręgowej w Ostrołęce Elżbieta Edyta Łukasiewicz. Biegły patomorfolog stwierdził, że przyczyną zgonu był rozległy uraz głowy oraz stłuczenie płuc. Przeprowadzone zostały kolejne sekcje zwłok pozostałych 4 ofiar katastrofy. Przyczyną śmierci jednego z mężczyzn był rozległy uraz klatki piersiowej połączony z krwotokiem, przyczyną śmierci pozostałych 3 osób [w tym kobiety] były rozległe urazy głowy oraz wielomiejscowe głębokie zranienia mózgu. Przesłuchano jednego pilota kursanta, ze względu na stan zdrowia nie możemy przesłuchać drugiego. Ofiary są w wieku od 25 do 50 lat i związane są ze środowiskiem lotniczym. Ustalono tożsamość wszystkich ofiar i nawiązano kontakt z ich rodzinami. Aktualnie przesłuchiwane są w charakterze świadków osoby przebywające na terenie aeroklubu, zabezpieczono zapisy ze wszystkich kamer monitoringu znajdujących się na lotnisku.

19 lipca w szpitalu Bródnowskim w Warszawie zmarła szóstka ofiara katastrofy. Jak informuje prokuratura po sekcji przeprowadzonej 21 lipca, u mężczyzny nastąpiła śmierć mózgu na skutek urazu czaszkowo-mózgowego.

Aeroklub Warszawski opublikował zdjęcia zmarłych w wypadku koleżanek i kolegów. Jak podaje „Gazeta Wyborcza”, wśród nich byli:

• **Grzegorz Zmysłowski** – pilot SkyDive, który siedział za sterami pod-

czas wypadku. Był doświadczonym kapitanem embraerów LOT,

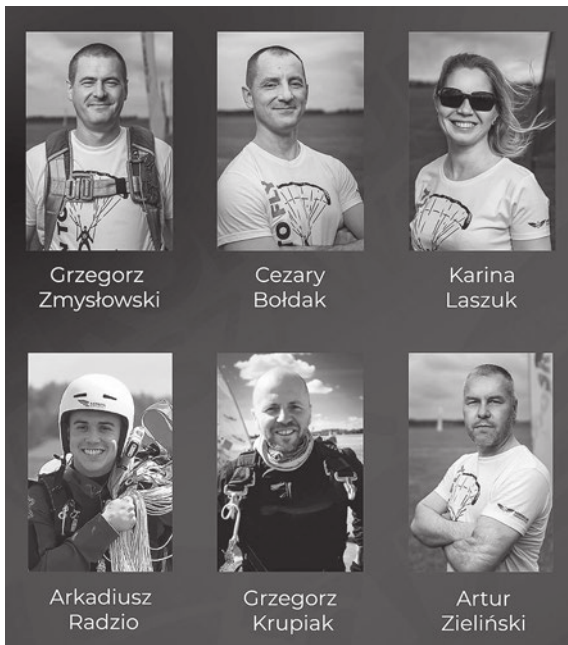
• **Cezary Bóldak** – instruktor spadochroniarstwa w SkyDive z ponad 5500 skoków na koncie. Adiunkt i wieloletni wykładowca na Wydziale Informatyki Politechniki Białostockiej,

• **Karina Laszuk** – instruktorka spadochroniarstwa w SkyDive. Brązowa medalistka spadochronowych mistrzostw świata w FS4 w 2021 r.,

• **Arkadiusz Radzio** – student IV roku Wydziału Inżynierii Lądowej i Geodezji Wojskowej Akademii Technicznej,

• **Grzegorz Krupiak** – żołnierz Wojska Polskiego z Dowództwa Generalnego Rodzajów Sił Zbrojnych.

Osoba, która zmarła w szpitalu to **Artur „Zielony” Zieliński**, instruktor spadochronowy, oficer wojsk powietrznodesantowych, o czym poinformo-

W katastrofie śmierć poniosło sześć pilotów, instruktorów, spadochroniarzy członków Aeroklubu Warszawskiego

wała w mediach społecznościowych jego żona.

Pogoda?

Osobiście jestem przeciwnikiem stwierdzenia, że przyczyną wypadku była pogoda – pisze w artykule dla „Polityki” mjr rez. Michał Fiszer, pilot, ekspert wojskowy i wykładowca uczelni Collegium Civitas. – Uważam, że jeśli silna turbulencja w rejonie lądowiska w Chrcynnie w istotny sposób przyczyniła się do katastrofy, to nie jest winą pogody, tylko ludzi. Na 20 minut przed wypadkiem odległe o 18 km lotnisko w Modlinie wydało METAR, w którym możemy przeczytać kod VCTS, czy-

li Vicinity: Thunderstorm („w okolicy burza z piorunami”). A przy zachmurzeniu czytamy: CB (Cumulonimbus), a to bardzo groźne chmury burzowe. W ogóle w czasie burzy na lotnisku lub w jego pobliżu po prostu się nie lata. Burzy towarzyszą niesamowicie niebezpieczne zjawiska. Pomijając już same wyładowania atmosferyczne, zdolne zniszczyć wyposażenie elektroniczne samolotu, najgroźniejsza jest niezwykle silna turbulencja i tzw. prądy wstępujące lub zstępujące. To pionowe ruchy powietrza, w czasie burzy niezwykle silne. Potrafią mocno unieść samolot albo odwrotnie, przyduś go do ziemi i nie ma na to żadnej rady, ponieważ zapas sterowności i mocy silnika nie wystarczy, by temu przeciwdziałać. Najgorsze są jednak tzw. uskoki wiatru na styku prądu wstępującego i zstępującego. Może się wtedy zdarzyć, że skrzydła znajdą się w różnych strefach – prądy gwał-

FOT. ADAM JANKOWSKI

Operacja wyciągania wraku samolotu

townie obracają maszyną, która nie spodziewanie przechyliła się pod bardzo dużym kątem. Dlatego sądzę, że w tym czasie i tego dnia nie powinno się z lądowiska w Chrcynnie wykonywać jakichkolwiek lotów. Niezależnie od tego, czy pogoda faktycznie przyczyniła się do wypadku, samo wykonywanie lotów w okolicach rozległych stref burzowych nie było, delikatnie mówiąc, rozsądne.

Tuż po starcie samolot pochylił się niemal pod kątem prostym w lewo, pozostając na bardzo małej wysokości. Jest niemal pewne, że nie był to manewr zamierzony, bo po co w locie szkolnym? – pyta Michał Fiszer.

Jego zdaniem wyglądało to na utratę panowania nad maszyną.

Przy tak ostrym przechyleniu samolotu musiało dojść do spadku prędkości i utraty siły nośnej, która w tym położeniu tylko w swojej części utrzymuje samolot w powietrzu. Wektor siły nośnej jest bowiem zawsze prostopadły do powierzchni skrzydeł i przy przechyleniu jest bardziej skierowany w bok niż do góry. Pilot ratujący się w takiej sytuacji powinien w pierwszej kolejności zlikwidować przechylenie, a dopiero potem spróbować nabrać wysokości. Tego nie obserwowaliśmy, dlatego można zapytać, czy celowo wykonywał ciasny zakręt tuż nad ziemią, czy może z jakichś względów nie był w stanie wyprostować samolotu. Wydaje się, że prędkość była całkowicie wystarczająca, by lotki były skuteczne, no chyba, że się zacięły lub odłączył się ich napęd. To nie wyglądało jak „zwalenie” się na skrzydło pod wpływem przeciągnięcia na zbyt małej prędkości – tłumaczy mjr Fiszer.

Dwie hipotezy

W artykule dla „Polityki” ekspert przedstawia dwie hipotezy:

– Pierwsze pytanie brzmi: dlaczego samolot się przechylił? Dwie różne przyczyny wydają się najbardziej prawdopodobne. Raz: nieszczęsny uskoki wiatru na skutek zbliżającej się burzy, który doprowadził do takiego niekontrolowanego położenia maszyny. Dwa: awaria układu sterowania, czyli głównie odłączenie się napędu lotek. Drugie pytanie brzmi: dlaczego nie udało się wyprostować samolotu z zakrętu, co było warunkiem wstępnym odzyskania panowania nad nim? I znów: awaria układu sterowania wydaje się najbardziej prawdopodobna. Ale niekoniecznie. Mogło się bowiem zdarzyć, że uczeń popełnił szkolny błąd typowy dla takiego położenia samolotu. Chcac uniknąć zderzenia się z ziemią, ściągnął wolant na siebie, tak by samolot zaczął się wznosić. Tyle że w takim zakręcie to na nic, ster wysokości jest tak samo przechylony jak samolot, a zatem nie powoduje przejścia na wznoszenie, ale po prostu zacieśnienie zakrętu.

Autor zaznacza, że są to oczywiście tylko hipotezy. Szczegółowe przyczyny wypadku poznamy, gdy swój raport opublikuje Państwowa Komisja Badania

Wypadków Lotniczych, która ma na to 30 dni.

Nie pierwsza tragedia

Choć największa, to nie jest to pierwsza tragedia związana z lotami samolotowymi w tym miejscu. 25 lipca 2009 roku śmierć poniosła tu 27-letnia kobieta, uczennica aeroklubu, kiedy podczas skoku ze spadochronem, ten się nie otworzył.

Uczeń-skoczek wykonała skok z samolotu Cessna 208B z FL 133. Był to jej 21 skok w życiu. Po oddzieleniu od samolotu, gdy była na wysokości oszacowanej na 300 – 200 m kilka osób przebywających w rejonie startu spadochronowego zauważyło sylwetkę ucznia-skoczka spadającą z zamkniętym spadochronem. Nikt nie zauważył, żeby w trakcie obserwowanego fragmentu skoku nastąpił proces otwarcia spadochronu. Od wysokości około 100 m obserwację przez świadków końcowego fragmentu spadania ucznia-skoczka zasłoniły drzewa. Uczeń-skoczek zderzyła się z ziemią około 850 m od startu spadochronowego, ponosząc śmierć na miejscu zdarzenia – czytamy w końcowym raporcie Państwowej Komisji Badania Wypadków Lotniczych.

Według PKBWL, ustalonymi przyczynami wypadku były wtedy nieotwarcie niestandardnych przyczyn czaszy głównej oraz czaszy zapasowej przez ucznia-skoczka oraz nieprawidłowe zadziałanie automat spadochronowego, co spowodowało nieprzecięcie pętli zamykającej komory czaszy zapasowej.

„Biorąc pod uwagę ustalenia zawarte w niniejszym raporcie, należy przypominąć, że osoby wykonujące skoki spadochronowe powinny zgodnie z przyjętymi procedurami otwierać czasze główne lub w razie konieczności czasze zapasowe na odpowiednich wysokościach, a automat AAD traktować jedynie, jako urządzenie zabezpieczające” – brzmiało końcowe zalecenie komisji.

RR

Sonda „Tygodnika”

Moje drogie/tanie wakacje

Jak wynika z badania wykonanego na zlecenie Związku Banków Polskich 58 procent respondentów zaplanowało urlop w Polsce, w innych krajach aż 22 procent. Ponad połowa planuje wydać na wypoczynek więcej niż w ubiegłym roku.

Okazuje się, że tegoroczne wakacje mogą kosztować nawet o 20 proc. więcej niż przed rokiem. Wysokie ceny nie zniechęciły jednak Polaków do wakacyjnego wypoczynku. Wzrosła liczba osób, które zaplanowały wypoczynek poza krajem, dochodząc do wniosku, że ceny w polskich kurortach są nieadekwatne do standardu.

Z drugiej strony ceny, chociażby w takim Egipcie, hotelu all inclusive, wzrosły znacząco.

- W zeszłym roku, za tygodniowy pobyt w hotelu o najwyższym standardzie cena za czteroosobową rodzinę oscylowała wokół 8 tys. zł. Gdy sprawdziłem jeszcze zimą, jak będzie wyglądało to w tym rok, to okazało się, że ten koszt zbliżony jest już do ok. 10 tys. zł.

Dlatego zrezygnowaliśmy z tego kierunku na rzecz polskiego morza i wyjazdu do jednego z Północy - przynajmniej pan Mirosław.

Jednak Polska na turystycznej mapie Europy staje się coraz droższa - tak wynika z analizy Business Insider na podstawie danych Eurostatu. Na 31 przeanalizowanych krajów Polska zajmuje 12. miejsce, a poziom cen zbliżony jest do tych w Hiszpanii czy Portugalii.

Blisko 15 proc. Polaków przyznało, podobnie jak w ubiegłym roku, że nigdzie nie wyjedzie. Wpływ na to ma przede wszystkim sytuacja finansowa. Jest też niewielka grupa osób, która pozostaje niezdeterminowana. O wyjeździe zadecyduje z dnia na dzień, co może wiązać się niestety ze znacznie wyższymi cenami za wypoczynek.

Tylko co dziesiąty badany wskazał, że na wakacyjny wyjazd zamierza wziąć pożyczkę czy kredyt. Większość wakacyjnych wypoczynków planuje sfinansować z własnych zasobów.

Średnio na wakacje, w przeliczeniu na osobę, zamierzamy wydać w bieżącym roku 1614 zł, podczas gdy w ubiegłym roku było to 1358 zł.

erem

Alicja Gajewska, mieszkanka gminy Żuromin:

- Uwielbiam podróżować, ale preferuję wypoczynek aktywny, nie bierny, więc nasze morze, słynące ostatnio z drożyzny, aż tak mnie nie kusi. W tym roku byłam z najbliższymi w Sandomierzu, a letni urlop planuję na naszej działce, gdyż mamy kilka uroczystości rodzinnych, w tym 25-lecie naszego małżeństwa. Za rok chciałabym jechać do Zakopanego, bo to taka nasza tradycja. Jeżdżę też na wycieczki zagraniczne i przynajmniej raz na miesiąc do Torunia, który uwielbiam. Często spędzamy tam czas rodzinnie. Zawsze najlepiej wypoczywam w towarzystwie męża, mamy i moich córek.

Podróżując po kraju zauważyłam znaczny wzrost cen noclegów i wyżywienia. Zresztą nie trzeba nigdzie wyjeżdżać, żeby spostrzec, jak drogie są w sklepach w naszej okolicy chociażby warzywa i owoce. Inflacja to jeden z czynników, ale uważam, że osobom utrzymującym się z turystyki chodzi raczej o odrobienie strat z okresu pan-

demii. Pytanie tylko, czy długo kieszenie turystów to wytrzymają?

Każdy w wakacje chce odpocząć od pracy, na pewno znajdą się również osoby, które stać na odpoczynek nad

morzem. Jednak z mojego doświadczenia i relacji moich znajomych wynika, że za te same pieniądze, a nawet czasami mniejsze, można wypocząć za granicą i to z gwarancją dobrej pogody i możliwością kąpieli w morzu, czy oceanie, bez kwitujących sinic.

Wzrosły bardzo ceny jedzenia. W centrum krakowskiej starówki można zjeść taniej niż w nadmorskim kurorcie.

Koszt urlopu to kryterium w moim przypadku decydujące. Czasami, w ramach działalności KGW w Rzęzawach, udaje nam się pozyskać grant na integrację lub szkolenia, co umożliwia nam dodatkowe zwiedzanie.

Reasumując, na północy dużo zapłacimy za nocleg i wyżywienie, natomiast na południu za bilety wstępu, komunikację, czy parkingi. Także w moim ukochanym Toruniu obserwuję wzrost cen żywności i atrakcji. Mimo wszystko to właśnie Polska jest moim ulubionym krajem do zwiedzania. Mam nadzieję, że ceny wakacji nieco spadną, a przynajmniej się ustabilizują.

kuj

Wojtek Smoluk, emeryt, podróżnik, miłośnik bluesa:

- Tegoroczny wypadek wakacyjny zaplanowałem już kilka lat temu. Odbiega on znacznie od tych standardowych, dlatego też trudno powiedzieć czy był drogi czy tani. Otóż w ciągu niespełna 10 dni pokonałem ponad 5 tys. kilometrów - autostopem. Zaopatrzony w plecak, w którym miałem mapy, karimatę i niewielki namiot. Na samą podróż praktycznie nie wydałem ani grosza, bo żaden z kierowców nie chciał ode mnie żadnych pieniędzy. Nieduże kwoty przeznaczyłem na komunikację miejską, gdy musiałem wyjechać na rogatki większych miast, aby złapać autostop.

Po drodze u gościnnych Słowaków przespaliśmy się w ogrodzie, których poznałem idąc ulicą. Następnie przejechałem przez Węgry i Rumunię. Moim miejscem docelowym był kurort w Bułgarii nad Morzem Czarnym. Dopiero tam zarezerwowany miałem hotel. Było to jeszcze przed sezonem wakacyjnym, dlatego noclegi były stosunkowo tanie. Zdaję sobie sprawę, że nie każdy może sobie pozwolić na taki wyjazd, wiąże się on z pewnymi wyrzeczeniami, wymaga od człowieka sprawnej organizacji i nie ma co ukrywać - odwagi. Polecam taką formę „wypoczynku”, bo jak się okazuje

za nieduże pieniądze też można poznać świat. I to ten prawdziwy, nie z okna hotelu czy zza plażowego parawanu.

erem

Jarosław i Małgorzata Dąbrowscy, ciechanowianie:

- Tegoroczny urlop spędziliśmy z córkami na Mazurach. Wyjeżdżamy tam co roku, gdyż kochamy to miejsce, jego różnorodność i piękno. Od 5 lat wyjeżdżamy przyczepą kempingową, ponieważ bardzo nam odpowiada taki rodzaj podróżowania. Poza odpoczynkiem nad jeziorem dużo zwiedzamy oraz organizujemy wycieczki do okolicznych miast i miasteczek. Jeśli chodzi o ceny wyjazdów i wakacyjnych atrakcji zauważyliśmy duży wzrost, jednak w porównaniu do obecnej inflacji nie są one mocno wygórowane. Podczas naszego 17-dniowego pobytu na Mazurach zwiedziliśmy między innymi Olsztyn, Mikołajki, Mrągowo, Ruciane-Nida i inne małe miasteczka. Zdecydowanie widać, że ceny w tych „popularniejszych” miastach typu Mikołajki są wyższe. Jednak oprócz atrakcji płatnych, na które naszym zdaniem warto się zdecydować, jeśli mamy taką możliwość, istnieje tak-

że wiele darmowych, podczas których można miło spędzić czas z rodziną. JJ

Ewelina Kowalska, mieszkanka Gumowa:

- W tym roku postanowiłam, wraz z mężem i dziećmi, po 10 latach wrócić do stolicy polskich gór - Zakopanego. W ostatnich latach wybieraliśmy polskie morze, więc przyszedł czas na odmianę. Z roku na rok ceny nad Bałtykiem zauważalnie rosły, byliśmy więc przygotowani, że w górach nie będzie inaczej. Podejrzewaliśmy, że będzie drogo i... nie „zawiedliśmy się”, choć pewnie byśmy chcieli. Już 10 lat temu nie było tanio, choć wtedy można jeszcze było zjeść obiad za kwotę poniżej 100 zł, czy też wypić piwo w knajpie na Krupówkach za 10 zł. Dziś to już niemożliwe. I to nawet mimo tego, że pojechaliśmy w pierwszej połowie czerwca, czyli można rzec - przed właściwym sezonem. Miejsce w hotelu zarezerwowaliśmy z półrocznym wyprzedzeniem, aby mieć komfort wyboru jak najbardziej korzystnego

zakwaterowania. Już wtedy było widać, że ceny noclegów w tym roku będą wysokie. Właściwie trudno jest zakwaterować czteroosobową rodzinę na tygodniowy pobyt w znośnych warunkach w kwocie poniżej 3 tys. zł. A to najprawdopodobniej wcale nie najbardziej kosztowny element wakacji w Zakopanem. Dziś przeciętny obiad na Krupówkach to wydatek powyżej 200 zł. Piwo - 18 zł, a pewnie teraz, w szczycie sezonu, nawet więcej. Ciekawe ceny potrafią być też w schroniskach, czy to na Morskim Oku, czy na szczycie Kasprowego. Należy też pamiętać, by mieć ze sobą gotówkę, bo nie wszędzie honorują płatność kartą. Wracając do Kasprowego, luksusem jest oczywiście wjazd kolejką. W zależności od tego, czy zakupuje się bilety online, czy też stojąc w długiej kolejce przed kasą, trzeba się liczyć z wydatkiem niemal 100 zł od osoby. Inne atrakcje potrafią być jeszcze droższe - spływ

Dunajcem tratwą flisacką to ok. 170 zł. Od osoby rzecz jasna. A jeśli są z nami dzieci, to wiadomo - zabawki. Tutaj sprzedawcy też potrafią zaszaleć. Hit sezonu, czyli wielka gęś, to nawet 150 zł. Podsumowując, nasze (drogie) góry są piękne, dlatego najlepiej po prostu pójść na szlak, podziwiać widoki i nie myśleć o wydatkach.

RK

Monika Gwoździak, ciechanowianka:

- Aktualnie jestem jeszcze przed urlopem, ale często wyjeżdżamy z moją rodziną na krótkie weekendowe wypady. W tym roku odwiedziliśmy już kilka miejsc, zarówno nad polskim morzem jak też na Mazurach i Podlasiu. Wzrost cen w porównaniu do zeszłego roku jest widoczny i odczuwalny chyba dla każdego. Zarówno jeśli chodzi o ceny pobytu, jak też wyżywienia. Wysokie ceny najbardziej zaskoczyły nas w Ste-

gnie, za hot-doga w budce przy plaży trzeba było zapłacić ok. 30 zł. Wyższe ceny dla kupujących wynikają z wysokich kosztów, jakie muszą ponieść przedsiębiorcy, zatem nie ma się co dziwić. Każdy prowadzący działalność musi na niej zarabiać. Z drugiej strony wszystkie widoki, które możemy podziwiać podczas letniego odpoczynku nie kosztują zupełnie nic i każdy może znaleźć warunki odpowiadające jego możliwościom i tak zorganizować sobie wypoczynek, aby nie stracić majątku. JJ

Nasze dziedzictwo to nie tylko język, gwara, architektura i dokonania historyczne, ale też oryginalne, niespotykane nigdzie indziej potrawy i wypieki. A czy wy, drodzy czytelnicy, znacie wszystkie kulinarne tradycje waszego regionu?

Jedzenie to jedna z czynności, które wszystkich łączy i niezmiennie sprawiają przyjemność. To nie tylko kwestia przetrwania, ale też rodzaj celebracji życia rodzinnego. Czy jedząc coś pysznego, zastanawiacie się czasami, jak ktoś wpadł na tak genialne połączenie składników, smaków? Czy była to kwestia przypadku? A może wspaniały zmysł kucharza/kucharki?

Choć na naszych stołach pojawiają się coraz to wymyślniejsze, egzotyczne dania, wciąż jesteśmy przywiązani do naszej kuchni, do dań kojarzących się z dzieciństwem, rodzinnym domem. Dla każdego regionu na północnym Mazowszu będzie to coś innego, wyjątkowego, tym bardziej, że jest to województwo z najbardziej zróżnicowaną kuchnią w Polsce. Nie jest co prawda lekkostrawna, ale idealna dla wielbieli soczystych mięs, aromatycznych zup i nietypowych słodkości.

Niektóre dania mają charakter wyłącznie regionalny, a nawet lokalny. Dlatego jednym z zadań samorządu województwa mazowieckiego jest identyfikacja takich tradycyjnych produktów i zachowanie dziedzictwa kulinarnego Mazowsza. Dzięki tym działaniom oryginalne przepisy naszych babć (i dziadków) są utrwalane i kultywowane.

Na obiad rejbak, a na deser fafernuchy

Jednym z regionów północnego Mazowsza, które obfitują w bogactwo regionalizmów, jest bez wątpienia Kurpiowszczyzna (teren rozciągający się od Puszczy Zielonej po Białą). Na tym obszarze rozwinęła się odrębna gwara, ludowe tradycje i, oczywiście, kuchnia. Kurpiowski rejbak to chyba najbardziej charakterystyczna potrawa, ale na Liście Produktów Tradycyjnych znajduje się wiele innych smakolików: połędwica kurpiowska, połędwiczki wędzone poduszane, baleron kurpiowski, szynka kurpiowska, schab parzony kurpiowski, blaszak, jednorogi malon (zupa) z dyni z Jednorozca w pow. przasnyskim) czy kielbasa wiejska kurpiowska i fafernuchy.

Ciekawych doznań kulinarnych nie brakuje również w subregionie ciechanowskim. Na wspomnianą wcześniej listę znajdują się także m.in.: skołatowska słoninka – przysmak myśliwego, bugaj gruduski i gruduskie szaraki. Wszystkie te produkty są dziedzictwem kulinarnym Mazowsza, ponieważ ich jakość lub wyjątkowe cechy i właściwości wynikają ze stosowania od co najmniej 25 lat unikalnej receptury.

Kuchnia północnego Mazowsza związana jest ściśle z rolnictwem i porami roku. Wiele dań zawiera w sobie ziemniaki, kasze i zboża, a także ogólnodostępne rośliny, które niektórzy uznają za chwasty, np. komosę, z której powstaje tzw. fałka, pokrzywy, szczawik zajęczy czy paki leszczyny. Dawniej, w bogatszych rodzinach, na stole pojawiało się mięso, głównie drób, jak kury, kaczki, bażanty czy kuropatwy, zaś u rodzin mniej zamożnych mięso było dodatkiem, okrasą do dań. Najtrudniejszym okresem na wsiach była wczesna wiosna, kiedy spżanie świeży puskami, a gospodynie, korzystając ze swojej wiedzy na temat ziół, przygotowywały wymyślne potrawy postne. Trudy życia były również swoistym katalizatorem powstawania potraw, które obecnie uznajemy na Mazowszu za tradycyjne.

Niezwykle utalentowane gospodynie

Dziedzictwo kulinarne Mazowsza z ogromnym powodzeniem promuje m.in. Koło Gospodyń Wiejskich w Klaskach „Czerwone Korale” w powiecie

Rozkosz dla podniebienia, czyli...

Tradycje kulinarne na północnym Mazowszu

Pani Magdalena Lewandowska, która prowadzi Śródborską Manufakturę Serów w Baboszewie, podczas finału konkursu serów zagrodowych.

Śródborska Manufaktura Serów serwuje takie pyszności...

Niezwykle osiągnięcia kulinarne ma na swoim koncie KGW „Czerwone Korale” z Klask. Tu podczas tegorocznej edycji konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów”, gdzie...

Mazowszu i poza nim. Widać, że kochają to, co robią, więc nie dziwnego, że dania, w które wkładają własne serce, skradły już niejednokrotnie serca jury.

Pieczyska, sery i napitki

pułtuskim, które w finałach regionalnych konkursu „Nasze Kulinarne Dziedzictwo – Smaki Regionów” w 2023 r. otrzymało I nagrodę za podpiwek po kurpiowsku, III nagrodę za potrawę regionalną: zapiekany kociołek ziemniaczany z bluszczykiem kurdybankiem oraz szpuk z tartymi ziemniakami i ozorami w sosie chrzanowym, a także wyróżnienie za baleron wędzony dymem czereśniowym. Rok wcześniej KGW „Czerwone Korale” zajęło: II miejsce za zupę chłodnik z pokrzywy oraz królika duszonego w piwie z zielonymi kopytkami i buraczkami zasmażanymi.

Panie wręcz emanują pozytywną energią. Aktywnie promują smaki regionu na

Mazowieckie kulinaria to nie tylko dania i potrawy, ale także rzemieślnicze wyroby. Mieszkańcy subregionu ciechanowskiego chętnie biorą udział w konkursach organizowanych przez Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego i odnoszą w nich sukcesy. Laureatami Konkursu o Laur Marszałka Województwa Mazowieckiego dla mazowieckich producentów żywności za najlep-

Uzdolnieni członkowie koła otrzymali nagrody m.in. za podpiwek oraz baleron.

dowych byli m.in. Agnieszka Niedojadło z pow. pułtuskiego oraz Śródborska Manufaktura Serów z pow. płońskiego.

Tradycja i rozwój

Dzięki wsparciu samorządu województwa mazowieckiego rozwija się na północnym Mazowszu rzemieślnicza produkcja zdrowej, ekologicznej żywności w nawiązaniu do lokalnych tradycji. Zmienia się także świadomość społeczna. Coraz częściej sięgamy po to, co zdrowe, a nie łatwo dostępne na sklepowej półce w wielkopowierzchniowym markecie. Co dostajemy w zamian? Bogactwo smaku i pewność pochodzenia.

Samorząd województwa mazowieckiego finansuje i współorganizuje działania szkoleniowe upowszechniające wiedzę z zakresu produktów tradycyjnych, regionalnych i lokalnych. W ramach cyklu szkoleń pod nazwą Mazowieckie Dobre Praktyki i Tradycje Kulinarne w 2023 roku w regionie ciechanowskim odbyło się m.in. szkolenie dotyczące produkcji kiszzonek warzywnych w Kownatach Żędowych oraz wypieku chleba w Pokrzywnicy. Szkolenia były prowadzone we współpracy z Lokalną Grupą Działania „Północne Mazowsze” oraz Lokalną Grupą Działania „Zielone Mosty Narwi”.

Każdy może rozwijać swoją pasję do tradycyjnych kulinariów, poznać dawne metody przygotowywania dań, wypieków czy nalewek, sięgając do korzeni i jednocześnie kultywując tradycję.

W Mazowszu, jak widać, można się rozsmakować.

K.KUJAWA

Mazowsze dla sołectw

Ciechanów

Torus doceniony przez National Geographic

Plebiscyt magazynu National Geographic Traveler, w którym czytelnicy głosowali na najpiękniejsze, niebanalne i popularne miejsca w swoich województwach zakończył się po myśli mieszkańców Ciechanowa i okolic.

Park Nauki Torus mieszczący się przy słynnej już w Polsce wieży ciśnienia został uznany „Cudem Polski 2023”. Laureatów wyłonili czytelnicy w głosowaniu internetowym. Inicjatywa National Geographic miała na celu wspieranie lokalnego sektora turystyki. W plebiscycie zagłosowało ponad 120 tys. internautów.

- W przypadku niektórych regionów walka o głosy trwała do ostatniej godziny. Dziś już wszystko jasne – z przyjemnością i dumą prezentujemy 16 miejsc, które zdobyło tytuły nowych Cudów Polski – zaznacza Łukasz Żaluski, redaktor

naczelný National Geographic i National Geographic Traveler. - Ogromna popularność plebiscytu przygotowanego przez naszą redakcję we współpracy z 16 regionami Polski sprawi, że nowe Cuda Polski znajdą się na tegorocznej mapie wakacyjnych planów Polek i Polaków.

Cuda Polski 2023 - lista nagrodzonych: Dolnośląskie - Miasto Bardo, Kujawsko-pomorskie - Włodawa, Lubuskie - Park Książęcy Zatonie, Łódzkie - Monopolis, Małopolskie - Pustynia Błędowska, Mazowieckie - Park Nauki Torus, Opolskie - Twierdza Nysa, Podkarpackie - Muzeum Przemysłu Naftowego w Bóbrce, Podlaskie - Odkrywkowa Kopalnia Kredy w Mielniku, Pomorskie - Zagroda Inicjatyw Twórczych Swółwo, Śląskie - Żelazny Szlak Rowerowy, Świętokrzyskie - Geopark Świętokrzyski, Warmińsko-Mazurskie - Goldap, Wielkopolskie - Antidotum Airshow Leszno, Zachodniopomorskie - Ogrody Hortulus w Dobrzycy

erem

Chorzele

Inteligentna tężnia

Na terenie miejskiego placu zabaw przy ul. Grunwaldzkiej w Chorzelach uruchomiona została tężnia.

Była elementem zadania które obejmowało instalację tężni solankowej oraz ławki typu „wąż” i uporządkowanie terenu wokół. Całkowity koszt zadania wyniósł 72 816 zł brutto i w całości został pokryty ze środków własnych gminy.

Tężnia jest konstrukcją, która nie posiada przyłącza do sieci energetycznej ani wodno-kanalizacyjnej. Zasilana jest trzema panelami fotowoltaicznymi o łącznej mocy 450W. Produkuje aerosol solankowy tylko wówczas, gdy system wykryje obecność osób pragnących skorzystać z inhalacji. Dzięki temu solanka nie wydobywa się, gdy w pobliżu nie ma nikogo - np. w nocy, czy rankiem. Aby skorzystać z inhalacji solankowej należy usiąść na ławeczce. Specjalny czujnik rozpoznaje obecność osoby i rozpocznie generowanie solankowego aerozolu. Następuje to w czasie krótszym niż 5 sekund od wykrycia obecności. Tężnia generuje mikrokropelki solanki jeszcze przez dłuższy czas po opuszczeniu

ławki, a zatem można wokół niej spacerować.

Konstrukcja wypełniona jest oryginalną solanką z Zabłocia o zawartości jodu dochodzącej do 140 mg/litr. Działa przeciwpalennie, antywirusowo i antybakteryjnie. Poprawia krążenie, przyspiesza procesy przemiany materii i spalania tłuszczu, wzmacnia odporność organizmu. Wspomaga leczenie dolegliwości dróg oddechowych.

Tężnia wyposażona jest w system telemetryczny, który informuje operatora o wszystkich parametrach jej pracy, w tym, np. o awarii lub potrzebie uzupełnienia solanki. Wyposażona jest w moduł ładowania telefonów komórkowych, czujnik jakości powietrza, którego stan sygnalizowany jest za pomocą oświetlenia LED i oświetlenie dynamiczne, sterowane mikrokontrolerem, pozwalające na ustawianie różnych wersji animacji świetlnych.

ES

Ruszył konkurs architektoniczny

Rewitalizacja pałacu w Bieżuniu coraz bliżej!

Po obszernych badaniach archeologicznych przyszedł czas na kolejny etap przywracania świetności pałacowi Zamoyskich. Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu ogłosiło konkurs dla architektów.

Przedmiotem konkursu jest koncepcja architektoniczno-przestrzenna kompleksu zespołu pałacowego i założenia obronnego w Bieżuniu wraz z zagospodarowaniem terenu parku. Organizator konkursu (MWM w Sierpcu) szczegółowo wskazał wytyczne dotyczące koncepcji architektonicznej. Głównym elementem, który musi być wyszczególniony w projekcie, jest oczywiście pałac i to on będzie stanowił punkt odniesienia do pozostałych obiektów znajdujących się w przypałacowym parku. Oczywiście architektki biorący udział w konkursie bazować będą na przeprowadzonych badaniach archeologicznych i geotechnicznych.

Oprócz opracowania projektu rewitalizacji (oraz odtworzenia od podstaw) budynków wymogiem jest również koncepcja zagospodarowania infrastruktury towarzyszącej na potrzeby turystyki pieszej oraz rowerowej.

Prace oceniać będzie sąd konkursowy w składzie: architektki Andrzej Bulanda (przewodniczący), Kamil Miklaszewski

i Michał Sikorski, sędziowie konkursowi Stowarzyszenia Architektów Polskich (SARP) Oddział Warszawski, Paweł Cukrowski, dyrektor Departamentu Kultury Promocji i Turystyki Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, Andrzej Szymański, burmistrz Bieżunia, Kamil Szczepkowski z Wojewódzkiego Urzędu Ochrony Zabytków w Warszawie Delegatura w Ciechanowie, Anna Rzeszotarska z Muzeum Wsi Mazowieckiej w Sierpcu oraz Jerzy Piotrowski, kierownik Muzeum Małego Miasta w Bieżuniu.

Aby zachęcić architektów do udziału w konkursie przewidziano nagrody pieniężne dla trzech pierwszych miejsc oraz

dwóch wyróżnień. Autor/autorzy zwycięskiego projektu otrzymają nagrodę w wysokości 50 tys. zł. Za drugie miejsce przewidziana jest nagroda w wysokości 40 tys. zł, za za trzecie miejsce – 30 tys. zł. Za zdobycie wyróżnienia można otrzymać 15 tys. zł.

Konkurs podzielono na kilka etapów, zaś wyłonienie zwycięskiej pracy będzie miało miejsce 12 grudnia br. Czasu jest zatem niewiele, jednak po rozstrzygnięciu konkursu i przedstawieniu prac rozpocznie się realizacja inwestycji, na którą mieszkańcy Bieżunia, ale także powiatu żuromińskiego, tak długo czekają.

kuj

Przasnysz

Droga testowana przez starostę

Nożyczki, wstęga i obecność ważnych osobistości – tak zwykle odbywa się otwarcie nowej inwestycji.

Tym razem jednak nową drogę Przasnysz - Święte Miejsce starosta oraz radni i członkowie zarządu powiatu (Małgorzata Grabowska, Jarosław Szmulski, Renata Wenda, Leszek Czarczyński i Grzegorz Grabowski) otworzyli przejeżdżając na rowerach odcinek do Dębina. Powstała tu ścieżka rowerowa, która wykonana została podczas kompleksowej modernizacji 9-kilometrowego odcinka drogi powiatowej Przasnysz - Baranowo (3227 W).

Inwestycja o wartości 15,5 mln zł jest już zakończona. Objęła przebudowę drogi wraz z chodnikami, ścieżkami

pieszo – rowerowymi i utwardzonymi pobocznymi. Remont tej drogi miał na celu zwiększenie bezpieczeństwa mieszkańców w sąsiedztwie drogi (w tym także dzieci idących do szkoły i kościoła), a także rowerzystów i kierowców oraz lepsze skomunikowanie powiatu. Bezpieczne pobocza i przejścia dla pieszych, chodniki, nowa nawierzchnia, przebudowane zjazdy, nowe oznakowanie poziome i pionowe.

Na remont drogi powiat przasnyski pozyskał środki zewnętrzne z Polskie-

FOT. POWIAT PRZASNYSKI

go Ładu z udziałem wkładu własnego. Rowerowy przejazd zwieńczyło spotkanie wszystkich osób, które zabiegały o realizację tej inwestycji.

Es

Przasnysz

Świętowali policjanci

14 lipca, przed siedzibą Komendy Powiatowej Policji w Przasnyszu miała miejsce uroczystość związana z obchodami 104. rocznicy powstania Policji Państwowej, połączona z odsłonięciem pomnika poświęconego pamięci funkcjonariuszy policji, którzy oddali swoje życie na służbie.

Wzięli w niej udział policjanci wraz z rodzinami, emeryci i renciści policjanci, pracownicy policji, zaproszeni goście oraz mieszkańcy.

Uroczystości rozpoczęły się mszą świętą w kościele farnym parafii p.w. św. Wojciecha, odprawioną w intencji funkcjonariuszy i ich rodzin. Po mszy jej uczestnicy udali się na plac

przed Komendą Powiatową Policji, gdzie odbył się uroczysty apel. Odsłonięto tam pomnik ufundowany przy udziale samorządu powiatu przasnyskiego, poświęcony pamięci funkcjonariuszy, którzy oddali swoje życie na służbie oraz zmarłych policjantów i pracowników policji powiatu przasnyskiego. Delegacje przybyłych gości złożyły wieńce i wianki. Podczas okoliczno-

FOT. KPP PRZASNYSZ

ściowych przemówień podkreślano jak ważne jest zachowanie w pamięci tych policjantów, którzy działając w obronie zdrowia i życia mieszkańców zginęli podczas służby. Komendant powiatowej policji w Przasnyszu insp. Tomasz Łysiak złożył życzenia funkcjonariuszom i pracownikom cywilnym, dziękując za rzetelną i oddaną służbę oraz zaangażowanie i odpowiedzialne wykonywanie obowiązków służbowych, gościom podziękował za współpracę. Wręczył również statuetki osobom, które wspierały inicjatywę powstania pomnika oraz miały wkład w jego powstanie. Podczas uroczystości wręczono awanse na wyższe stopnie służbowe i nagrody dla wyróżniających się funkcjonariuszy. Srebrny medal za zasługi dla policji otrzymał st. bryg. Waldemar Białczak – komendant powiatowej PSP w Przasnyszu, natomiast srebrną odznakę „Zasłużony Policjant” otrzymał asp. szt. Wiesław Krzysztof Majk. Awanse otrzymało 35 funkcjonariuszy.

ESKA

Zadbaj o bezpieczne hasła

1

stosuj minimum 14 dużych
i małych znaków

2

używaj różnych haseł
do różnych usług

3

włącz weryfikację
dwuetapową

więcej na **cert.pl**

Kobieta w policji

Rozmowa z aspirant

Magdą Zaremską,

oficerem prasowym KPP w Ciechanowie

*** Czy podczas wakacji policjanci mają nieco więcej oddechu, czy wręcz przeciwnie - pracy jest coraz więcej?**

- Wakacje to czas nie tylko wyjazdów, ale też wypoczynek nad wodą oraz szereg imprez plenerowych. Jest to okres wzmożonej pracy dla ciechanowskich policjantów. Wraz z ostatnim dniem roku szkolnego policjanci rozpoczęli akcję „Bezpieczne Wakacje 2023”, której głównym celem jest zapewnienie bezpieczeństwa podczas letniego wypoczynku. Swoje działania policjanci opierają na 3 filarach: bezpieczeństwo na drogach, bezpieczeństwo w miejscu wypoczynku i w miejscu zamieszkania. Policjanci Wydziału Ruchu Drogowego tradycyjnie swoją uwagę skupiają na kierowcach wykonujących przewozy wakacyjne. Sprawdzają stan techniczny autokarów jak również stan trzeźwości i uprawnienia kierowcy. Na drogach widzimy większą liczbę pojazdów dlatego zapewnienie sprawności i bezpiecznego dotarcia do celu jest naszym najważniejszym zadaniem. Okres letni to dla nas również czas intensywniej pracy związanej z zapewnieniem bezpieczeństwa nad wodą. Jak co roku policjanci dołożą wszelkich starań, aby wakacje pozostawiły tylko pozytywne wspomnienia. Ale nie zapomnimy, że nasze bezpieczeństwo w dużej mierze zależy od nas samych.

*** Z jakimi zagrożeniami najczęściej spotykają się ciechanowscy policjanci?**

- Chyba nikomu nie trzeba tłumaczyć, że praca funkcjonariusza policji jest niebezpieczna. Zależnie od wykonywanych obowiązków zagrożenia są większe lub mniejsze, ale istnieją. Praca ta wiąże się z wykonywaniem zadań w sytuacjach trudnych, niebezpiecznych i wymaga sporego zaangażowania emocjonalnego. Policjanci w czasie pełnienia służby narażeni są na wiele zagrożeń będących skutkiem zachowania osób, w stosunku do których podejmują interwencje. Trudno jest całkowicie wyeliminować te zagrożenia, ale funkcjonariusze swoim profesjonalnym zachowaniem oraz odpowiednim przygotowaniem mogą je zminimalizować. Realne niebezpieczeństwa pojawiają się zarówno w pracy policjantów, którzy zajmują się ściganiem i walką z przestępcami jak i funkcjonariusze służby patrolowej. W każdym przypadku jest to praca nieprzewidywalna i trudna. Niemal codziennie policjanci spotykają się z nowymi sytuacjami, podejmują interwencje wobec osób nieznanymi, które w każdej chwili mogą okazać się niebezpieczne. Nawet wówczas, gdy są wzywani po raz kolejny na interwencję w to samo miejsce i znają domowników, to mogą spotkać się z zupełnie nowym problemem.

*** Niedawno skończył się rok szkolny. Często można było panią spotkać, podobnie jak i innych policjantów, w szkołach, przedszkolach, uniwersytetach trzeciego wieku czy różnego rodzaju instytucjach. Czemu służą takie spotkania?**

- Rzeczywiście, przeprowadzamy szereg spotkań profilaktycznych, a ich tematyka dostosowana jest do odbiorcy. Spotykamy się z dziećmi i młodzieżą w szkołach i przedszkolach. Podczas takich spotkań poruszamy bardzo dużo tematów, od bezpiecznych zachowań w domu i na drodze, po cyberprzemoc, odpowiedzialność prawną, handel ludźmi czy uzależnienia. Koniec roku szkolnego był świetną okazją do przypomnienia młodym ludziom podstawowych zasad bezpieczeństwa podczas letniego wypoczynku. Oczywiście

działania te kontynuujemy również w okresie wakacyjnym. Na spotkaniach staramy się z młodzieżą rozmawiać, doradzać i uświadamiać. Ponadto spotykamy się z lokalną społecznością podczas różnego rodzaju festynów czy imprez. Odwiedzamy seniorów, których przestrzegamy przed zagrożeniami czyhającymi ze strony oszustów. Zawsze przypominamy też o najważniejszych zasadach bezpieczeństwa w ruchu drogowym.

*** Jak zaczęła się pani praca w służbach mundurowych; czy pani sama myślała o wstąpieniu do policji czy za namową bliskich?**

- Być może to banalne, ale praca w policji była moim marzeniem. Tuż po szkole średniej zastanawiałam się nad wyborem swojej ścieżki zawodowej, ale wtedy chyba nie byłam jeszcze gotowa na podjęcie tej decyzji. Wybrałam studia pielęgniarstwa. Satisfakcję dawało mi to, że mogę być blisko osób, które potrzebują mojej pomocy. W końcu jednak postanowiłam zrealizować swoje marzenie i złożyłam podanie o przyjęcie do służby w policji. Było to w dniu moich urodzin. Rozpoczął się cały proces rekrutacji, który przeszedłam pozytywnie i tak jestem policjantką od 2012 roku. Nikt z mojej rodziny nie pracował w formacjach mundurowych, dlatego też nikt nie zachęcał mnie do podjęcia takiej decyzji. Pamiętam wręcz jak moja mama odradzała mi pracę w policji. Było to oczywiście spowodowane troską i obawą przed zagrożeniami jakie wiążą się z tą pracą. Ja cieszę się, że podjęłam decyzję o wstąpieniu do służby. A umiejętności i wiedza zdobyte na studiach na pewno tylko pomogły w jeszcze lepszym wykonywaniu obowiązków służbowych.

*** Czy kobieta musi spełniać jakieś odpowiednia kryteria, aby mogła być policjantką?**

- Kiedyś tak było. W tym roku obchodzimy 98. rocznicę powołania policji kobiecej. Wstąpienie w szeregi kobiecej policji nie było łatwe. Policjantką mogła zostać wyłącznie panna lub wdowa. Obowiązkiem było posiadanie nienagannej opinii oraz odpowiedniego wzrostu rzędu minimum 164 cm. Do służby przyjmowano kandydatki w przedziale wiekowym od 25 do 45 lat. Kobieta wstępując w szeregi policji, zobowiązywała się do zrezygnowania z zamążpójścia w ciągu najbliższych 10 lat.

W obecnych czasach wygląda to trochę inaczej. Wymagania w stosunku do osób, które chcą wstąpić w nasze szeregi są takie same zarówno dla kobiet jak i dla mężczyzn. Przypomnę, że o przyjęcie do służby może ubiegać się obywatel polski o nieposzlakowanej opinii, który nie był skazany prawomocnym wyrokiem sądu za przestępstwo lub przestępstwo skarbowe, korzystający z pełni praw publicznych. Kandydat musi posiadać co najmniej średnie wykształcenie oraz zdolność fizyczną i psychiczną do służby w formacjach uzbrojonych. Jeżeli spełniamy podstawowe wymogi formalne, możemy rozpocząć starania o przyjęcie do służby. Postępowanie kwalifikacyjne składa się natomiast z kilku etapów:

test wiedzy, test sprawności fizycznej, badania psychologiczne, rozmowa kwalifikacyjna i ankiety bezpieczeństwa osobowego.

*** Od początku kariery zawodowej związana jest pani z Komendą Powiatową Policji w Ciechanowie?**

- W policji służę od 2012 roku i od początku pracuję w Komendzie Powiatowej Policji w Ciechanowie. Po ukończeniu kursu podstawowego w Centrum Szkolenia Policji w Legionowie rozpoczęłam służbę w ogniu patrolowo-interwencyjnym. W tym czasie odbyłam też staż w Oddziałach Prewencji w Piasecznie. Po jakimś czasie udało mi się przenieść do Wydziału Ruchu Drogowego, co było moim marzeniem podobnie jak samo wstąpienie do policji. Odbyłam specjalistyczne szkolenie z tego zakresu. Praca w „drogówce” stawiała wiele wyzwań, wymagała poświęceń i nieustannej gotowości. Przez kilka ostatnich lat miałam możliwość pracowania w policyjnej grupie SPE-ED, która zajmowała się zwalczaniem najbardziej agresywnych zachowań na drodze. Wszystko po to, aby na drogach naszego powiatu było bezpiecznie. Do dyspozycji mieliśmy ponad 200 koni nieoznakowany radiowóz BMW. Praca ta dawała mi dużą satysfakcję, ponieważ każdy dzień był inny, nie było monotoni. Niestety czasami bywało ciężko. Trudne interwencje, tragiczne w skutkach wypadki drogowe. Zdecydowanie więcej jednak jest tych przyjemnych chwil, jak spotkania profilaktyczne w szkołach i przedszkolach, podczas których przekazujemy najmłodszym niezbędną wiedzę. Podczas kontroli drogowych również zdarzały się sytuacje

wywołujące uśmiech na twarzy. Głównie były to wymówki kierowców, którym nie brakowało pomysłowych tłumaczeń. Mechanik zatrzymany za zbyt szybką jazdę tłumaczył, że testował auto klienta. Trafił się też kierowca, który stracił prawo jazdy za przekroczenie prędkości w obszarze zabudowanym, a tylko chciał wysuszyć auto prosto po myciu w myjni. Czas służby w „drogówce” zawsze będę wspominała z sentymentem. A kursy specjalistyczne szybkiej i dynamicznej jazdy z pewnością przydadzą się również w życiu codziennym.

*** Jaki procent policjantów ciechanowskiej komendy stanowią kobiety?**

- Dzisiaj widok kobiet w policyjnym mundurze nikogo nie dziwi i nie zaskakuje. Ścigają piratów drogowych i groźnych przestępców, patrolują ulice, uczestniczą w zabezpieczeniach imprez masowych, konwojują zatrzymanych, pracują z dziećmi i młodzieżą. Obecnie w strukturach ciechanowskiej komendy pracuje 47 funkcjonariuszek. Policjantki doskonale odnajdują się i realizują w każdej ze służb: kryminalnej, prewencyjnej oraz wspomagającej. Dla porównania dodam, że 10 lat temu w Komendzie Powiatowej Policji w Ciechanowie pracowało 20 policjantek. Kobiety w naszej formacji to nie tylko funkcjonariuszki. 27 pań zatrudnionych jest na etatach cywilnych. Zatrudnione są między innymi w finansach, kadrach, inwestycjach i zaopatrzeniu. Ich praca, ogromne zaangażowanie, właściwe dyspozycje oraz umiejętności są bardzo ważne dla sprawnego funkcjonowania naszej formacji.

*** Pełni pani służbę w stopniu aspiranta. Jest pani rzecznikiem praso-**

wym KPP w Ciechanowie. Jaka jest jego rola?

- Do zadań oficera prasowego należy informowanie środków masowego przekazu o działaniach podejmowanych przez Komendanta Powiatowej Policji oraz działaniach komórek organizacyjnych komendy. Rzecznik prasowy udziela informacji mediom w zakresie zgłaszanych pytań, problemów i zagadnień dotyczących funkcjonowania policji na terenie powiatu ciechanowskiego.

Rzecznik przekazuje komunikaty prasowe, materiały fotograficzne, filmowe i dźwiękowe na temat wydarzeń, do których doszło na terenie objętym działaniem komendy, komunikaty dotyczące osób zaginionych i poszukiwanych przestępców, a także monitoruj media, prowadzi stronę internetową komendy z bieżącymi wydarzeniami dotyczącymi życia garnizonu. Praca rzecznika to również współdziałanie z organami administracji publicznej, szkołami, organizacjami społecznymi oraz mediami w zakresie edukacji, profilaktyki wychowawczej i prewencji kryminalnej.

*** Jak zachęciłaby pani młodych ludzi, żeby wstępowali w szeregi policji?**

- Praca w policji wymaga dużego zaangażowania i niesie ze sobą wiele wyzwań. To służba podczas której każdy funkcjonariusz przeżyje sytuacje trudne, często niebezpieczne, ale także takie, które przyniosą dużo satysfakcji. Jest interesująca, gdyż każdy dzień służby niesie ze sobą nowe wyzwania. Zdarza się wiele nieprzewidywanych sytuacji, nawet podczas pozornie podobnych interwencji.

Każdy powinien wiedzieć, że służba w policji daje niepowtarzalną szansę zawodowego rozwoju. Liczna oferta szkoleń resortowych stwarza możliwość poszerzania horyzontów, zdobycia nowych umiejętności oraz pogłębiania wiedzy i doświadczenia w różnych dziedzinach. Zakres zadań policji są tak szerokie, że każda umiejętność, czy pasja stają się przydatne w codziennej służbie.

Mnie służba w policji daje dużą satysfakcję, możliwość rozwoju zawodowego i osobistego. Dlatego zachęcam wszystkich, którzy zastanawiają się nad wyborem swojej ścieżki zawodowej aby spróbowali swoich sił w szeregach policji. Naprawdę warto!

*** Wiadomo, że praca policjantki i policjanta może być trudna, obciążona psychicznie. Jakże są pani metody, żeby oderwać się od stresu związanego ze służbą?**

- Kuchnia to miejsce, w którym się wyciszam i mam czas na relaks. W pośpiechu dnia codziennego, natłoku pracy gotowanie jest dla mnie jedynym ze sposobów na oderwanie się od stresu. Gotuję dla rodziny, przyjaciół, dla osób z którymi lubię spędzać wolny czas. Daje mi ogromną radość, a jeszcze większą wtedy gdy moje potrawy smakują bliskim. W kuchni lubię różnorodność, więc staram się by moje potrawy też takie były.

*** Nie tak dawno w Ciechanowie obchodzono Święto Policji. Z czym wiąże się te uroczystości i czy dla pani to ważny moment?**

- 24 lipca to data szczególna dla wszystkich funkcjonariuszy. Data święta polskiej policji. Czas awansów, nominacji i odznaczeń policjantów i pracowników cywilnych policji, ale także okazja do podziękowania za codzienną, ofiarną służbę na rzecz mieszkańców regionu. W tym roku ciechanowskie obchody odbyły się 13 lipca. Jak co roku uroczystości rozpoczęła się złożeniem wieńca pod Krzyżem Katyńskim w Ciechanowie przy Kościele Farnym w hołdzie ofiarom zbrodni katyńskiej. Następnie odbyła się msza święta. Najważniejszą częścią uroczystości jest wręczenie awansów i odznaczeń. Podczas tegorocznych obchodów na wyższy stopień służbowy awansowało 44 policjantów, pełniących służbę na terenie powiatu ciechanowskiego. Dla każdego funkcjonariusza jest to ważny dzień, gdyż w sposób wyjątkowy docenia się ich odpowiedzialną służbę i poświęcenie. Mnie też przypadł w udziale ten zaszczyt, że mogłam awansować na wyższy stopień.

RADOSŁAW MARUT

W Podsmardzewie w gminie Sochocin, na terenie należącym do rolnika Krzysztofa Gburzyńskiego, stanęła jedna z wielu w naszym regionie tymczasowych pasiek. Jest to element współpracy z właścicielem obecnych tam pszczół, która ma na celu optymalizację zbiorów słonecznika.

Właścicielem pasieki jest **Piotr Budziszewski**, prezes Fundacji „Miód i Malina”, a także członek Komisji Rewizyjnej Polskiego Związku Pszczelarskiego i wiceprezes Związku Pszczelarzy Północnego Mazowsza w Ciechanowie. - Na prawie 60 hektarów przywieźliśmy 84 pszczoły rodziny – mówi pan

Pszczoła pszczoła nierówna

W tutejszej pasiece pracuje odmiana pszczoły o nazwie Bielka. Jest to odmiana dosyć łagodna, o czym przekonał się autor artykułu, mogąc bez problemu podejść nawet na najbliższą odległość. W innych lokalizacjach są choćby odmiany Prima, czy też Kortówka. W każdej grupie odmiana jest inna, gdyż każda wymaga innego traktowania, inaczej się rozwija, zachowuje i specjalizuje w innych pożytkach. Znaczenie ma tu chociażby długość języczka, wytrzymałość i odporność na choroby.

Pszczoła taka żyje i pracuje w terenie do 45 dni. Nieco dłużej żyje zimowe pokolenie pszczoł, co wynika z tego, iż jej głównym zadaniem jest za wszelką cenę przetrwać zimę i w tym celu

roku oznaczają je specjalnym kolorem. W tym roku jest to czerwony, w zeszłym był żółty. Barw jest pięć – biała, żółta, czerwona, zielona i niebieska. Matka jest oczywiście najcenniejszym obiektem w ulu. Musi ona bowiem wykonać ogromną pracę – w maju i czerwcu składa 2,5 tys. jaj na dobę. Jeśli jej się to nie uda, pszczoły wymieniają ją na nową.

Przyjmuje się, że na jeden kilogram pszczoł przypada ich około 1000. W całej rodzinie może być ich nawet 40 000, a w sezonie (początek lipca/koniec czerwca) 60-80 tys. Każda pszczoła wylatuje po 3-4 razy, by odwiedzić na przykład na słoneczniku około 8 mini kwiatków. Wylatuje połowa pszczoł, druga połowa (do ok. 18 dnia życia) nie umie jeszcze fruwać. Zanim się nauczy, wykonuje prace porządkowe w ulu, pomaga wychowywać młodsze siostry i kształtuje

Miód i malina

Fundacja „Miód i Malina” powstała w okresie „covidowym”, jak mówi prezes. Początkowo była płońskim kolemb pszczelarzy.

- Doszedłem do wniosku że musimy się otworzyć, wyjść poza własny krąg, żeby ludzie zobaczyli, co robimy i jak ogromne znaczenie mają pszczoły i ogólnie przyroda – mówi. - Najpierw zacząłem jeździć do przedszkoli w okolicach Płońska. No i wpadliśmy na pomysł, by stworzyć stowarzyszenie, aby móc pozyskiwać środki z zewnątrz. Okres „covidowy” nam troszeczkę przeszkodził, została nas garstka, więc otworzyliśmy fundację, która działa na bazie trzech osób – ja, żona i Piotr Górecki, który odpowiada za finanse. Działamy w kierunku szkół, aby krze-

- Przedszkolaki, czy dzieci ze szkół podstawowych będą mogły je obejrzeć, zobaczyć pasiekę, zobaczyć jak pracuje pszczelarz, poznać historię, jak to się zmieniało na przestrzeni lat, a także zrelaksować się przy grillu lub ognisku.

Piotr Budziszewski ma poważne plany co do dalszej działalności fundacji. Chciałby prowadzić możliwie jak najbardziej profesjonalne warsztaty, a w tym celu chciałby nawiązać współpracę z instytutem naukowym, departamentem rolnictwa, czy też ARiMR. Spotyka się z przychylnością powiatowych władz, co ułatwia mu rozwój działalności, a jest także z członkiem Federacji Mazovia, czyli zrzeszenia mazowieckich NGO-sów. Stara się też współpracować z organizacjami spoza kraju, wkrótce do Pili-chówki przybędą choćby pszczelarze z Włoch i Hiszpanii.

Zaczął się od Sylwestra

Pan Piotr mówi, że pszczelarzem został przez zupełny przypadek, za sprawą innego pszczelarza, starszego pana o imieniu Sylwester. Pewnego dnia zobaczył bowiem gniazdo pszczoł wiszące u niego na drzewie i zawiadomił o tym fakcie wspomnianego znajomego. Ten zaś kazał mu podsta-

wić drabinę i wejść po niej z koszykiem.

- Człowieku młody, ja mam 70-parę lat, a ty 12. Ja mam wchodzić? – stwierdził.

Mały Piotr założył więc kombinezon i wszedł na drzewo.

- Uważaj, teraz weź ręką tę gałązkę i mocno potrząśnij, żeby pszczoły spadły do koszyka – usłyszał.

- Nie oddzielił się od królowej, bo będą chciały jej pilnować. Jak królowa będzie w koszyku, to cały

rój przyniesiemy i przełożymy do ula.

- I wtedy stara drewniana drabina pękła pod mną, a pszczoły zamiast w koszyku, były na mnie – relacjonuje pan Piotr. - Miałem około 40 żądał w karku.

Pszczoły zostały przetransportowane do ula na sparalizowanym ze strachu 12-letnim Piotrze. Przed samym ulem pan Sylwester kazał mu podskoczyć i wtedy wszystkie pszczoły spadły.

Pomimo przerażającego doświadczenia, postanowił jednak zająć się pszczołami. Po pewnym czasie dostał od pszczelarza kolejne i tak się zaczęła jego przygoda.

Obecnie posiada około 200 uli i jak nikt inny rozumie, jakie znaczenie ma ich obecność.

- Mówi się „chrońmy pszczoły”, ale tak naprawdę nikt nie rozumie sensu tego powiedzenia. Ja te pszczoły monitoruję, dbam o nie i jeśli coś się dzieje w okolicy nie tak, to ja wszystko widzę. Jeśli na przykład ubywa pszczoł, są martwe, albo nagle zrobiły się agresywne, bo przeleciały nad polem opryskanym na przykład odżywką dolistną, czy preparatem od grzyba i własne siostry chcą je wypędzić z ula, bo nie mają odpowiedniego „paszportu zapachowego”, wtedy wiadomo, że coś się dzieje w okolicy. Niestety nikt nie monitoruje, co się dzieje z dzikimi zapylaczami. Jeśli moje pszczoły giną, to giną w okolicy trzmiela, pszczoły samotnice i wiele wiele innych owadów. I to jest bardzo istotne – chrońmy pszczoły, czyli wpływajmy na bioróżnorodność. Przykładowo w Pilichówku, mimo suszy, przybyło zapylonych roślin, zwiększyła się ilość małych kręgowców i w efekcie tamtejsze bociany wyprowadziły z gniazd po 3-4 młode zamiast 2, jak to było wcześniej. Jeśli łańcuch bioróżnorodności zwiększa się, to staje się również bardziej odporny na niekorzystne zmiany. Musimy zadbać o roślinność, bo wysuszyliśmy glebę i coraz trudniej magazynuje ona wodę. I tu jest rola pszczoł – kwitujące Piotr Budziszewski.

RADOSŁAW KOWALSKI

Więcej pszczoł, większe plony

Czas na słoneczniki

- Doszedłem do wniosku że musimy się otworzyć, wyjść poza własny krąg – opowiada pszczelarz Piotr Budziszewski

Piotr. - Rolnicy w Polsce przedstawiają się powoli na słonecznik, który, tak jak rzepak, pozwala wytwarzać olej jadalny, ale także używa się go w przemyśle paliwowym, gdyż zgodnie z dyrektywami unijnymi, musi być przynajmniej 15% paliw odnawialnych w oleju napędowym. Co ciekawe w zeszłym roku odmiany słonecznika kwitły pod koniec sierpnia, a w tym już w połowie lipca.

Pszczoły z pyłkiem wracają do ula

W Podsmardzewie pracuje 30 pszczołich rodzin. Pasieki stanęły również w Arcelinie, Jarocinie, Szymakach, Milewie, czy Słoszewie oraz pod Żurominem. Jedną z nich znalazła się w Pilichówku, gdzie pszczołami opiekuje się tamtejsze Koło Gospodyń Wiejskich, pod przewodnictwem Agnieszki Pielat. Ogółem właściciel posiada około 220 rodzin.

- Współpracujemy z rolnikami od wiosny, gdy zaczyna się rzepak, facelia, gryka itd. – mówi Piotr Budziszewski. - Wozimy na paletach albo na gotowych platformach. Platforma mieści 21 uli. Gdy kończy się pożytek, zabieram ją w inne miejsce. Współpraca z rolnikami wymaga odpowiedniej logistyki, ale cieszy, że rolnicy coraz lepiej rozumieją, że pszczoła jest pożyteczna. Złazcza na dobie tych wszystkich podwyżek cen nawozów, paliw, każda współpraca, która podnosi plon bez nakładu finansowego to ogromny sukces dla rolnika. Dla przykładu słonecznik ma taką wrażliwość, że jeśli w odpowiednim momencie ten pojedynczy kwiatek nie zostanie zapylony, to zostaje pusta łuska i jeśli tam nie przyleci owad i nie zapyli, to już jest puste nasionko. Im bliżej stoi pasieka, tym lepiej, bo można w ten sposób zwiększyć plony nawet o 35%.

musi tylko utrzymywać odpowiednią temperaturę, czyli minimum 15 stopni Celsjusza. Jest to ważne dla ich matki, która poniżej tej wartości choruje. Co ciekawe słowo „matka” jest charakterystyczne dla krajów słowiańskich, takich jak nasz, na zachodzie zaś spotkać się można częściej ze stwierdzeniem „królowa”.

- Na zachodzie traktuje się pszczoły bardziej jako zwierzęta przemysłowe, w Polsce traktujemy zaś je z ogromnym szacunkiem, pszczelarz nie powie, że pszczoła zdechła, one umierają – mówi prezes Budziszewski, po czym dodaje: - Pszczoły magazynują pyłek z kwiatów dla pokolenia, które wyjdzie na wiosnę i je zastąpi. Miód jest potrzebny jako paliwo, energia, a ten pyłek to dla nich chleb, budulec tych młodych pszczoł. Jesienna pszczoła dba o to, żeby utrzymać temperaturę, żywi się miodem, ale na wiosnę swoją energię musi oddać nowemu pokoleniu. Pomiędzy marcem a kwietniem jest zazwyczaj kryzys – ubywa starych pszczoł, a młode jeszcze nie wychodzą.

Matka jest wybierana w przez pszczoły z najbardziej okazałej larwy. Dostaje ona więcej wysokobiałkowego pokarmu, dzięki czemu może żyć nawet pięć lat. Pszczelarze dla oznaczenia jej wieku, co

się u niej jakaś specjalizacja. Następnie 2-3 dni pełni funkcję wartowniczkę, a potem zaczyna od zwiedzania terenu i orientowania się w otoczeniu, by wreszcie zostać typową „zbieraczką” do końca swojego życia. Często umiera w locie. Czasami tuż przed śmiercią wychodzi z ula.

Przez całe swoje życie jedna pszczoła produkuje około jednej łyżeczki miodu. Cała pszczoła rodzina około 150 litrów, z czego około 120 zużywa na własne potrzeby. Właściciel ma więc nawet 30 litrów z jednego ula.

- To jest akurat takie hobby, do którego się raczej się nie dokłada – mówi pan Piotr. - Choć trzeba przyznać, że cena miodu w ostatnim czasie spada, a przyczyną się do tego między innymi duży napływ z Ukrainy.

wić te zainteresowania wśród dzieci i młodzieży. Będziemy to też promować na szerszą skalę, Mazowsza, a nawet kraju. Byliśmy też na Kurpiach pracując z Lokalną Grupą Działania, robiliśmy fajne warsztaty z grupą mieszaną, dzieci i dorosłych. Działamy w klubach seniora, byliśmy w ośrodku dla dzieci z niepełnosprawnościami. Dzieci były zafascynowane.

Prezes fundacji wraz z małżonką są także dyplomowanymi terapeutami zajęciowymi, dzięki czemu podczas takich spotkań wprowadzają elementy terapeutyczne.

- Często robimy to w formie zabawy, żeby tam była sensoryka, koordynacja wzrokowo-ruchowa – zaznacza. - Robimy np. świeczki, czy też dzieci wydobywają miód prosto z plastra drewnianą łyżeczką itp. Oprócz więc wartości edukacyjnej, zajęcia wzmacniają ich zmysły.

Podczas Dni Rolnictwa w Poświętnem fundacja zorganizowała konkurs ekologiczny „Mazowiecka przyroda kredką malowana”.

- Fantastyczna zabawa, było prawie 200 prac – informuje prezes. - To już druga edycja, w przyszłym roku będę chciał dołączyć powiat pultuski, ciechanowski i mławski.

Na początku sierpnia przy płońskim MCK-u będzie organizowany Dzień Przyjaciół Pszczoł, flagowa impreza fundacji.

- Chcemy podsumować całokształt naszych działań przez ostatnie 10 lat – mówi Piotr Budziszewski.

W przyszłym roku fundacja planuje duży projekt.

- Będziemy chcieli zrobić gospodarstwo edukacyjne na naszej działce w Płońsku na ulicy Wiejskiej, na której jest sporo starodrzewia, 50-70 letnich drzew, zasadzonych jeszcze przez mojego ojca – przekazuje nasz rozmówca.

Uzależniony mężczyzna zatruwa im życie

Jak się napiję to się wygłupiam

Bywało tak, że policja interweniowała tu niemal codziennie. Jeden z mieszkańców bloku skutecznie uprzykrza życie sąsiadom, m.in. smarując klatkę schodową własnym kałem. Po miesiącach oczekiwań wyznaczono w końcu datę eksmisji.

Mickiewicza 8 to trzypiętrowy blok z dwoma wejściami, liczący łącznie 22 mieszkania, usytuowany w centrum Makowa Maz. przy drodze krajowej nr 60. Większość mieszkań stanowi własność lokatorów. Jedno jest mieszkaniem komunalnym. Mieszka w nim 37-letni pan Sebastian (imię zmienione na potrzeby artykułu, przyp. red.). Wcześniej lokum należało do jego babci, która opiekowała się chłopakiem. Jego szkolni koledzy wspominają, że będąc pod opieką babci Sebastian zawsze przychodził do szkoły ładnie ubrany, zadbany. Powtarzał kolegom niejednokrotnie, iż alkoholu nie tknie, ponieważ nie chce skończyć jak jego tata – alkoholik.

Czas brutalnie zweryfikował te deklaracje. Jeszcze przed śmiercią babci młody mężczyzna wpadł w nieciekawe towarzystwo, zaczął pić.

Problem mieszkańców z uciążliwym sąsiadem trwa od wielu lat, ale formę odczuwalnie męczącego konfliktu przybrał ok. 3 lata temu, kiedy po 20-letnim pobycie za granicą wrócił do swojego mieszkania państwo Karczmarscy i zaczęli zdecydowanie wyrażać swój sprzeciw wobec zachowania lokatora, który regularnie zakłada spójkę zarówno im jak i pozostałym mieszkańcom.

- Z Sebastianem zawsze były problemy, a po śmierci babci znacznie się nasiliły – mówi pan Włodzimierz, po czym dodaje: Wiele lat mieszkaliśmy z żoną za granicą, ale z wakacyjnych pobytów w Makowie, a także z rozmów z sąsiadami wiemy, że i wtedy, i teraz ten człowiek skutecznie zatruwa wszystkim nam życie. Leży pijany na schodach tarasując przejście, smaruje ściany, drzwi i wycieraczki własnymi fekaliami. Jest agresywny, często krzyczy, wyzywa mnie i żonę, grozi że wsadzi mi nóż w plecy albo zniszczy samochód. W nocy tłucze pięściami do drzwi. Kiedy nie pije jest w miarę normalny, zdarza się, że i przeprosi, ale momenty trzeźwości są krótkie. Ja jestem przez niego szczególnie źle traktowany ponieważ nie godzę się na jego zachowanie i wzywam policję. Bywały tygodnie, kiedy interwencje były codzienne. Niestety, skutek był zawsze ten sam - to znaczy żaden. Kończyło się tym, że panowie policjanci wnosili Sebastiana na trzecie piętro, do jego mieszkania, bo jest niepełnosprawny.

Nogę stracił, a jakże, przez alkohol

Niepełnosprawność Sebastiana polega na tym że ma amputowaną połowę nogi. Jak mówią sąsiedzi, do tego zdarzenia doszło ok. 2,5 roku temu. Pewnego dnia jedna z sąsiadek usłyszała dobiegającą z klatki schodowej rozpaczliwy krzyk. Okazało się, że to kompletnie pijany Sebastian spadł nieszczęśliwie ze schodów łamiąc sobie nogę poniżej kolana. Obrażenia okazały się na tyle poważne, że lekarze zdecydowali się tę część kończyny amputować.

- Czy to sprawiło, że się uspokoił? Nie, chociaż miał chyba dwa razy okresy kilkutygodniowej abstinencji i była to dla nas chwila spokoju. Niestety, od kilku miesięcy wciąż pije, czasem sprowadza kolegów także z problemem alkoholowym. Kiedy w czerwcu tego roku byliśmy z żoną na urlopie ktoś przeciął kable telewizyjne na naszym piętrze.

Sebastian (po prawej) z kolegą na makowskim Rynku

Domyślamy się kto, ale dowodów nie mamy. Sebastian mnie nie lubi, bo się mu stawiam jako jeden z nielicznych. Dlatego wciąż mi dokucza. Byliśmy w administracji prosiliśmy o pozwolenia na zainstalowanie kamery. Podobno zarząd wspólnoty się na to nie zgodził. Efekt? Dwa tygodnie temu na ścianie pojawił się napis, który na pewno pani zauważyła. Cała ściana „udekorowana” wulgarną wersją słowa określającego męski członek, ze wszystkimi możliwymi błędami, a na końcu strzałki wskazujące na drzwi wejściowe z numerem naszego mieszkania. To jest i śmieszne i straszne – relacjonuje Włodzimierz Karczmarski.

Historię tę potwierdza siedzący obok sąsiad pana Włodzimierza, Władysław Szalkiewicz i dodaje, że sytuacja z przeciętymi kablami zdarzyła się już po raz drugi. Panowie opowiadają także, jak jeden z mieszkańców, aby uniemożliwić Sebastianowi wyjście do sklepu po alkohol schował mu protezę nogi, którą ten zresztą notorycznie gdzieś gubi albo odpina na klatce schodowej i tam zostawia, podobnie jak buty czy plecak. Głód alkoholowy okazał się silniejszy. Bez wiedzy mieszkającej naprzeciwko niepełnosprawnej sąsiadki, Sebastian wziął jej chodzik i udał się na Rynek. Kiedy mieszkańców bloku zaalarmowało trąbienie samochodów na „krajówce”, okazało się, że to pan Sebastian pijany czołga się po przejściu dla pieszych, pozostawiając chodzik sąsiadki na skwerze.

Determinacja mieszkańców

Mężczyzna tak bardzo daje się we znaki mieszkańcom bloku przy ul. Mickiewicza 8 oraz bloków sąsiednich, że wszyscy bez wyjątku podpisali się pod petycją o jego eksmisję.

- Napisaliśmy petycję zmęczeni naszą bezsilnością i bezkarnością Sebastiana. Chcieliśmy uzyskać w końcu pomoc od miasta, które jest właścicielem lokalu, bo zarząd naszej wspólnoty sobie z problemem nie radzi. Nasze mieszkania, poza tym, w którym mieszka Sebastian są własnościowe. We wszystkich mieszkają osoby starsze, schorowane. Mój sąsiad, pan Władek ma 86 lat, jest chory na serce, ja też jestem po stałą opieką lekarską. Złe znośmy tę sytuację. I nie tylko my. Jak długo jeszcze? Jak to możliwe, że z jednym nie przestrzegającym norm społecznych człowiekiem, nie mogą sobie poradzić zobowiązane do tego instytucje? - pyta pan Włodzimierz.

Ja natomiast pytam go, jak z tym wszystkim radzi sobie zatrudniona

przez zarząd osoba sprząająca klatkę z ludzkich ekskrementów. „Płacze i sprząta” - ze współczuciem odpowiada nasz rozmówca.

Sebastiana odwiedzają regularnie pracownicy MOPS-u. Otrzymuje od

Włodzimierz Karczmarski poprosił nas o pomoc w nagłośnieniu gehenny, jaką od lat przeżywają mieszkańcy kamienicy przy Mickiewicza 8

nich posiłki, czasami ma sprzątane mieszkanie, gdy odór na klatce staje się już nieznośny.

Urząd Miejski w Makowie Mazowieckim, w odpowiedzi na petycję mieszkańców, wystąpił do sądu o wydanie nakazu eksmisji uciążliwego lokatora. Taki nakaz sąd wydał w kwietniu. Od tego czasu mieszkańcy wciąż czekają na jego realizację.

- Musieliśmy przygotować wspomnianiemu przez panią mężczyźnie lokal zastępczy. To trochę trwało. Inną przeszkodą był ciągły stan upojenia tego mieszkańca. Komornik nie mógł zdobyć podpisu pod nakazem, gdyż taki dokument byłby nieważny – wskazuje wiceburmistrz Aneta Dąbrowska, po czym dodaje – Ta sytuacja jest trudna i dla mieszkańców bloku, jak i dla tego mężczyzny. Kiedy nie nadużywa on alkoholu jest normalnym, spokojnym człowiekiem, sympatycznym,

kontaktowym. Niestety ma problem, który ja wręcz uważam za chorobę. Proponowaliśmy niejednokrotnie pomoc, jednak bez rezultatu.

Sebastian nie wyprowadził się dobrowolnie w wyznaczonym przez sąd terminie, dlatego teraz zostanie eksmitowany przymusowo. Data została wyznaczona.

Wiceburmistrz przyznaje, iż kwestie pomocy osobom z uzależnieniem wymagają odgórnych zmian prawnych, gdyż urząd, choć wiele mieszkańców od niego oczekują, w rzeczywistości niewiele może. Wszystko zależy od zgody osoby uzależnionej na zaoferowaną formę pomocy, a to się bardzo rzadko zdarza.

Jak się napiję to się wygłupiam

Niedawno uciążliwy lokator ponownie trafił „na dołek”. Policja została poinformowana przez mieszkańców, że 37-latek ma sądowy nakaz eksmisji. Mężczyzna, po wytrzeźwieniu, podpisał niezbędne dokumenty dostarczone przez komornika.

Mieszkańców odwiedzam dwa dni później. Po rozmowie z nimi wchodzę na górę, w poszukiwaniu Sebastiana, który opuścił już izbę wytrzeźwień. Mieszka na ostatnim piętrze w bloku, w którym nie ma windy, a przecież jest niepełnosprawny. Pukam do drzwi, jednak

jąc, że nie chce publikacji na swój temat i nawiązujące do eksmisji.

Dlaczego nie poddał się jej dobrowolnie, chociaż miał taką szansę? Przyznaje sam, że obawia się mieszkania na tzw. „Manhattanie”, osiedla znanego z częstych interwencji policji, i nie chce się wyprowadzać. Kiedy przypominam mu o jego słowach cytowanych przez szkolnych kolegów spuszcza głowę.

- No miałem nie pić, ale koledzy... Co mogą pani powiedzieć? Nie chcę pić, ale to nie takie proste – wyjaśnia, a kiedy mówię mu o pomocy, jaką oferuje MOPS, dodaje wskazując na otwarte piwo: - Może pójść, ale nie dziś.

To nie pierwszy raz, kiedy obiecuje, że postara się zerwać z nałogiem.

Obraz upadku

Po krótkiej rozmowie z Sebastianem idę do sklepów spożywczych i monopolowych w tej części Rynku. Wszyscy doskonale znają negatywnego bohatera tej opowieści.

- Kiedy nie pije, to normalny facet, ale zazwyczaj pije i wtedy wszystkich obraża – wskazuje nam kasjerka w sklepie spożywczym.

W kolejnym sklepie Sebastian oddał moczną na podłogę.

- On jak wypije to już nad tym nie panuje. Naprawdę mamy go dość. Wyzywa nas, poniża, wali kulą w szyby, drzwi. Poza tym nie jest agresywny, ale kto wie co by było, gdyby miał obie nogi – zastawia się właścicielka sklepu monopolowego, a wtórnie jej pracownica. Na wieść o planowanej eksmisji panie się rozpromieniają.

- Dobrze, może stamtąd tu nie dojdzie i będzie trochę spokojniej. A tak ciągle jakieś awantury. Jak już zdobędzie piwo to siedzi z kolegami i żebrzą, a co im ktoś da, to kupują alkohol - opisuje przeciętny dzień Sebastiana kierowniczka.

Przed blokiem na Mickiewicza 8, na skwerku, spotykam trzy panie. Rozmawiamy o ich uciążliwym sąsiedzie. Kiedy podają im datę eksmisji kobiety nie

Sąsiedzi znajdują Sebastiana zwykle w takiej pozycji w różnych miejscach na klatce...

dowierzają. Z jednej strony cieszą się, że Sebastian opuścił blok, a z drugiej pytają czemu trzeba tyle czekać.

Wszyscy nasi rozmówcy współczują Sebastianowi, ponieważ jest to osoba młoda, która marnuje życie sobie, a uprzykrza je innym. Gdyby 37-latkowi udało się wyjść z nałogu, kto wie jak potoczyłoby się jego życie. Nie ulega jednak wątpliwości, że przez lata konfliktów i niekomfortowych sytuacji mieszkańcy zwyczajnie mają już dość i trudno im się dziwić.

KLAUDIA KUJAWA

Seks nie jest dla mnie tematem tabu

Rozmowa z K.N. Haner, czyli **Katarzyną Nowakowską**, pochodzącą z Ciechanowa pisarką powieści dla kobiet i jedną z najbardziej poczytnych w Polsce autorek młodego pokolenia.

*** 12 lipca premiera twojej nowej pt. „Wycena”. O czym jest ta książka?**

- O miłości. Tak jak większość moich książek, ale tutaj akurat ta miłość miesza się z trochę bardziej mrocznymi tematami. Jest to taki „dark romance”, tematyka jest mocniejsza. Mamy więc dość trudną przeszłość naszej bohaterki. Gdy była nastolatką, trafiła na bardzo nieodpowiednich ludzi - była wykorzystywana seksualnie. Jest to mocny temat, w który bardziej się zagłębiłam, jest sporo mocnych retrospekcji, scen z jej przeszłości. Długo zastanawialiśmy się z wydawcą, jak je ukazać żeby były odpowiednie. Jest też bardzo mroczny bohater i oni razem tworzą bardzo wybuchową parę. W normalnym świecie pewnie nigdy by się nie spotkali.

*** Co charakteryzuje tę powieść? Co ją wyróżnia spośród innych twoich książek?**

- Zaczynając od okładki, na której po raz pierwszy zabrakło osób, bohaterów, zwłaszcza męskich. Poświęciłam też bardzo dużo czasu, żeby zgłębić ten trudny temat i ukazać go w odpowiedni sposób. Poza tym jest to pierwsza książka jaką napisałam po długiej niemocy pisarskiej. Miałam trudniejszy okres, wena gdzieś uciekała, ale gdy ją pisałam, poczułam, że znowu mogę. Moje czytelniczki mówią, że czuć tu te „starą” Kasię. Jest też jednak pewien powiew świeżości, wątki są ukazane trochę inaczej, wszystko jest dopracowane.

*** Na co kładziesz nacisk w swojej twórczości?**

- Emocje, to jest najważniejsze. Wiadomo, że mężczyźni też czytają, ale jest to literatura skierowana głównie do kobiet, a one bardzo chcą tych emocji. Czuję z nimi więź i wiem, że sięgają po moje książki, aby je przeżywać, odczuwać się od rzeczywistości, otworzyć tę książkę i po prostu przenieść się do innego świata. Te emocje są kluczowe i głównie na nich się skupiam. Są różne, od miłości po nienawiść, zazdrość, po prostu cały wachlarz.

*** Ile jest Katarzyny Nowakowskiej w twórczości K.N. Haner?**

- Nawiele. To nie są historie z życia wzięte. Być może gdzieś się wydarzyły, ale nic mi o tym nie wiadomo. Nie inspiruję się swoim życiem, ani życiem innych. Możliwe, że podświadomie jakieś drobne elementy z mojego życia są wplatane, ale to jest absolutnie nieświadome i niecelowe. Mnie w tych książkach nie ma, jestem nazwiskiem na okładce.

*** Trudno jest mierzyć się z tematem seksualności?**

- Dla mnie nie. Zawsze byłam raczej otwarta i nie miałam nigdy z tym problemu. Rodzice tak mnie wychowali, że nie jest to dla mnie temat tabu. Gdy potrzebowałam się czegoś dowiedzieć, choćby będąc nastolatką, zawsze mogłam do nich przyjść i zapytać. Jest to więc kwestia podejścia i wychowania. Nie jest absolutnie w żaden sposób krępujący dla mnie temat. Wiem, że dla wielu jest, co jest dla mnie niezrozumiałe, bo ja mam zupełnie inne podejście. Staram się, poprzez moje książki, otwierać ludzi na ten temat. Nie chodzi o to, żeby krzyknąć, ale o taki temat, na który trzeba zwracać uwagę, bo jest to bardzo ważne w życiu dorosłego człowieka. Nie można

się na to zamykać. Uważam, że trzeba być otwartym.

*** Zdarza się, że ludzie dają wyraz swojemu skrepowaniu?**

- Jeśli chodzi o spotkania autorskie, to nie. Być może jest to dla nich trudne, czytając moje książki nie czują się może ze sobą do końca komfortowo i mają jakieś zgrzyt przez to, że seks to temat tabu. Ale gdy już się odważą przyjść i widzą tylu ludzi z około tak samo zafascynowanych seksualnością z pewnością bardziej się otwierają.

*** Czy to prawda, że zaczęłaś używać pseudonimu, gdyż twoja twórczość jest kontrowersyjna?**

- Napisałam książkę o gwiazdach rocka, a wiadomo, że ten świat rządzi się swoimi prawami. Była to pierwsza książka, były wtedy troszeczkę inne trendy i wiedziałam, że jest bardzo kontrowersyjna. Pomyślałam, że chyba nie do końca chciałabym, żeby od razu było wiadomo, że napisała ją Katarzyna Nowakowska z Ciechanowa. Wymyśliłam więc pseudonim, nawiązujący niejako do pierwszej książki - K.N. to moje inicjały, Haner zaś to nazwisko mojego ulubionego gitarzysty. Poza tym to był doskonały chwyt marketingowy, wiele czytelniczek myślało, że jestem jakąś autorką zza oceanu. Do tej pory otrzymuję wiadomości od nowych czytelniczek, które natknęły na moją twórczość, że dopiero teraz dowiedziały się, że jestem Polką. Nie był to chwyt celowy, raczej przypadkowy, ale w tym momencie Haner to już marka. Wydałam już ponad 40 książek pod tym pseudonimem i raczej nie będę tego zmieniać, to alter ego musi zostać. Zresztą myślę, że fajnie brzmi.

*** Czy Blanka Lipińska powinna zacząć się bać?**

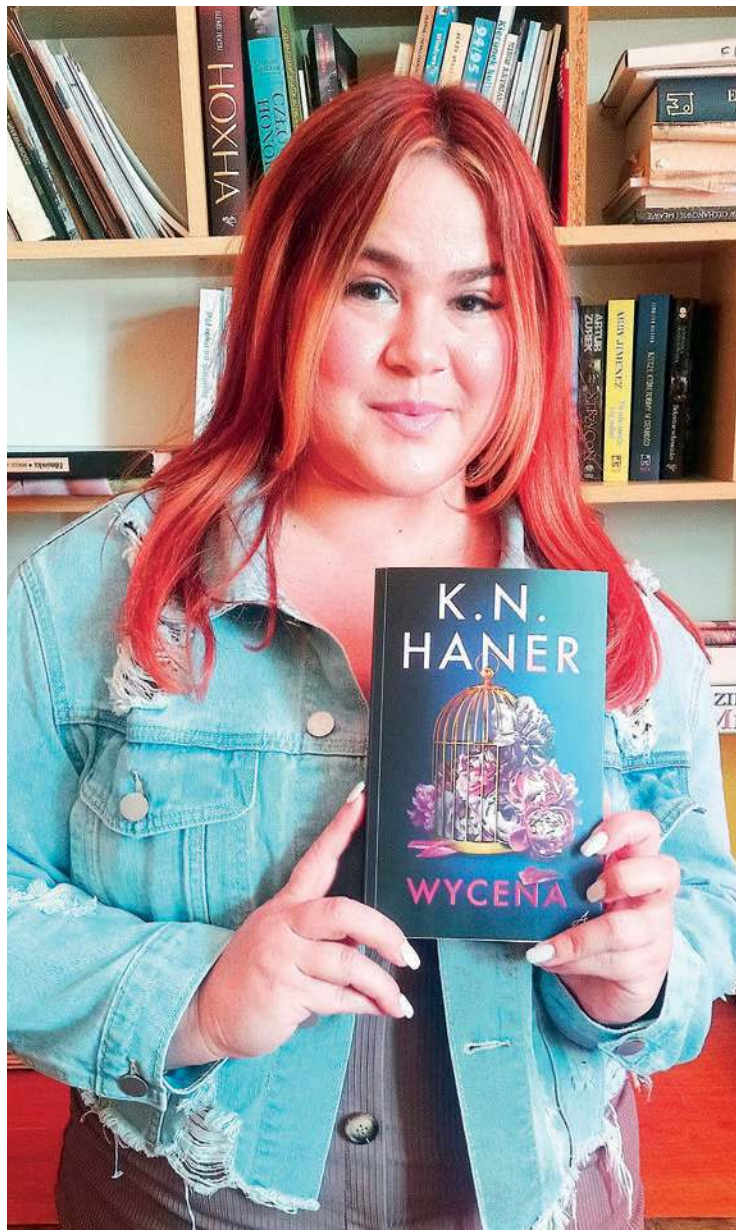
- Znamy się osobiście z Blanką, wiele razy się widziałyśmy. Nigdy z Blanką nie rywalizowałam. Ona zresztą nie skupia się na pisaniu. Wydała też swoją bestsellerową trylogię, zekranizowała ją, najpierw sama, później z Netflixem i osiągnęła tak duży sukces, że absolutnie nie musi się bać. Ona chyba nawet nie ma w planach kontynuowania jakiegokolwiek innej serii, chyba że coś jej się w życiu wydarzy, bo ona raczej pisze pod wpływem emocji.

*** A Remigiusz Mróz? Depcesz mu po piętach.**

- Jest taka autorka Paulina Świśt. Nikt nie wie, jak ona wygląda. Gdzieś przeczytałam, że to zapewne ja z Remigiuszem ją stworzyliśmy, bo jest w niej zarówno coś z jego, jak i mojej twórczości. Ale nie, absolutnie nie. Myślę że nikt nie powinien się tutaj obawiać, ten tort jest tak duży, że każdy swój kawałek zgarnie.

*** Jak to się stało że dziewczyna z Ciechanowa stała się jedną z najbardziej poczytnych pisarek młodego pokolenia w Polsce?**

- To się stało przypadkiem. Choć z drugiej strony nie wierzę w przypadki. Jako nastolatka bardzo lubiłam czytać i zaczytywałam się w Harrym Potterze. Pokochałam ten świat, to było moje dzieciństwo. W liceum, gdzie zmuszano mnie do czytania lektur, kompletnie straciłam serce do książek. Przez całe liceum i studia nie przeczytałam ani jednej książki z własnej woli. Gdy już

kończyłam studia i pracowałam w sklepie, koleżanka przyniosła mi słynne „50 twarzy Greya”. Nigdy dotąd nie czytałam romansów nie wiedziałam co to jest za gatunek. Pomyślałam, że to książka o jakimś mordercy o 50 twarzach. Koleżanka wyprowadziła mnie z błędu informując, że to fajna książka dla babek i że cały świat się tym zaczytuje, a ma być nawet film. Jakoś przekartkowałam tę książkę i trafiłam na odpowiedni moment. Przeczytałam dwie, czy trzy strony i już miałam w głowie ten obraz. No dobra, mówię, ale jak do tego doszło, co tutaj się wydarzyło? No i zaczęłam czytać od początku. Wydaje mi się, że to był ten czas w moim życiu, w którym potrzebowałam takiej właśnie literatury. Wróciłam do czytania, tyle, że nie do fantastyki, a do romansów, które zaczęłam nałogowo kupować. Pracowałam wtedy w centrum Warszawy, a naprzeciwko miałam empię. Codziennie wieczorem zamawiałam książki, a następnego odbierałam je i tak przez pół roku. Po tym czasie, od nadmiaru tych historii, zaczęło mi się w głowie kotłować. Nie mogłam pozbyć się tych myśli, nie mogłam się skupić, ani normalnie funkcjonować, aż któregoś dnia stwierdziłam, że muszę usiąść przed komputerem i wyrzucić to wszystko z siebie. Zaczęłam pisać. Od razu kilka różnych historii naraz. Wena uderzyła mnie zewsząd. I tak to się zaczęło.

*** Pisanie to twoje główne źródło dochodu?**

- Jedyne. Można na tym zarabiać. To nie jest łatwy kawałek chleba, ale teraz w Polsce żaden kawałek chleba nie jest łatwy. Od stycznia 2019 roku zajmuję się tylko pisaniem. Da się, ale trzeba się całkowicie temu poświęcić. To nie może być traktowane jak hobby. Do pewnego momentu to było dla mnie hobby, takie kieszonkowe na wakacje, ale potem postawiłam wszystko na jedną kartę.

*** „Królowa Dramatów” – tak mówią o tobie. Co o nim sądzisz?**

- Nie lubię go. To wyszło od moich czytelniczek, bo w moich książkach wiele się dzieje, i są te tak zwane dramaty, ale później tych „królowych” zrobiło się strasznie dużo. Z czasem przestało to mieć znaczenie. Dramaty zaczęły się też w internecie - wiadomo, są hejterzy, różne aferki itd., więc nie do końca mi to pasowało. Początkowo wdawałam się w dyskusje, lecz później zrozumiałam, że to bez sensu, i ta „Królowa Dramatów” trochę do mnie przylgnęła. Staram się tego nie używać, wiem, że gdzieś tam krąży, ale ja już od tego odchodzę. Chcę być po prostu autorką, nie żadną królową.

*** Skąd czerpiesz inspiracje?**

- To temat rzeka. Tak naprawdę inspiracją może być wszystko. Mniej inspiruje głównie muzyka, bo bardzo dobrze mi się przy niej pisać. Jeżeli to za mało, wtedy lubię sobie przeczytać inną książkę.

Nie inspiruję się życiem, uważam, że trudno by mi było później przyjmować krytykę, gdybym pisała bardziej osobiste historie. Zresztą mam bujną wyobraźnię i nie potrzebuję zasłyszanych historii, czasem po prostu coś zobaczę, coś usłyszę, choćby nawet w teledysku, czy w filmie i to mi wystarczy. Taka mała isierka, żeby cała historia ułożyła się w głowie.

*** Jacy autorzy wywarli na ciebie największy wpływ?**

- Na pewno autorka „Greya”, na zasadzie, iż była to pierwsza książka, która mnie w literaturę wprowadziła, więc mam po prostu do niej bardzo duży sentyment. Natomiast nie mam żadnego idola, czy kogoś, na kim się wzoruję, gdyż uważam, że każdy powinien mieć swój styl. Podziwiam wielu autorów, ale się na nich nie wzoruję.

*** Dlaczego nie mieszkasz już w Ciechanowie?**

- Nie mieszkam już od dawna. Jestem „słoiem”, wyjechałam do Warszawy na studia, jak wiele osób z Ciechanowa. U mnie był to więc naturalny proces, po prostu po maturze stwierdziłam, że jadę do Warszawy. Ale nie po to, by zdobywać świat, bo będąc maturzystką, nie wiedziałam jeszcze kompletnie, co chcę w życiu robić. W pewnym momencie chciałam zostać dziennikarką, ale porzuciłam te plany, a przyczyniły się do tego zajęcia z polonistiką. Nie zlapaliśmy flow, jak to się mówi. Poszłam w zupełnie innym kierunku, ale dalej była to Warszawa. To zresztą w miarę blisko, a ja jestem też bardzo rodzinna, więc mimo iż wyprowadziłam się do Warszawy (gwoździści, mieszkam w Markach pod Warszawą), to i tak bardzo często przyjeżdżam do rodziców. Gdy ktoś pyta, skąd pochodzę, zawsze mówię, że z Ciechanowa. Kiedyś mówili: „o, to tam, gdzie Doda”, teraz „to tam, gdzie Quebo i Doda”, a więc coraz więcej tych sławnych ciechanowian.

*** Co dalej? Jakie plany?**

- Chcę oczywiście dalej pisać. „Wycena” otwiera nową serię, drugi tom będzie jesienią. Na rok 2024 również mam plany wydawnicze. To się planuje co najmniej z rocznym wyprzedzeniem. Marzenia są takie, żeby te książki nadal dobrze się sprzedawały i podobały czytelnikom.

*** Może jakaś ekranizacja?**

- Myślę, że wielu autorów o tym marzy. Koleżanka, z którą wydawałam serię „Pink Book”, Edyta Folwarska, zekranizowała swoją książkę. Ale po tym, co widziałam i co Edyta mi opowiadała, jest to ciężki temat i bardzo odmienny od pisania książki. Wiem, że to na pewno nie jest ten moment w moim życiu, w którym powinienem się na tym skupiać i odczuwać presję. Jeżeli oczywiście trafi się kiedyś ktoś konkretny, skończy się kryzys, będą pieniądze od inwestorów, to myślę, że to kiedyś nastąpi. Zresztą myślę, że ta książka, którą ewentualnie mogłabym zekranizować, jeszcze nie powstała.

*** Kim jest K.N. Haner prywatnie?**

- Można to przeczytać w bio [śmiech - przyp. red.]. Jestem bardzo rodzinna, otwarta, ale jestem też mega wrażliwym. Myślę, że to nieodczuwany element pisarza. Byłam też chwilami szalona. Z drugiej strony zauważyłam (po covidzie, gdy wszyscy byliśmy zamknięci), że jestem introwertykiem. Lubię siedzieć w domu i to jest moja strefa komfortu. Gdy gdzieś wychodzę, to bardzo często przeżywam to wewnętrznie. Przez wiele lat nie zdawałam sobie z tego sprawy, bo nie mam problemu z rozmową i wszyscy się dziwią, jakim cudem mogę być introwertykiem. Wydaje mi się jednak, że po prostu wychodzę na chwilę z tej skorupy, na chwilę się otwieram, a później wracam do domu i znowu siedzę w tej swojej skorupce. Taka jestem.

Rozmawiał
RADOSŁAW KOWALSKI

Wotum zaufania i absolutorium dla Zarządu Powiatu w Pułtusk

W środę 28 czerwca, w Starostwie Powiatowym w Pułtusk, odbyła się LIV Sesja Rady Powiatu, podczas której radni, większością głosów, udzielili wotum zaufania Zarządowi Powiatu, a następnie absolutorium z tytułu wykonania budżetu powiatu za rok 2022. W posiedzeniu udział wzięło 15 radnych.

Udzielenie wotum zaufania zostało poprzedzone dyskusją nad raportem

o stanie Powiatu Pułtuskiego za 2022 rok – zestawieniem najważniejszych danych o samorządzie. Raport obejmuje podsumowanie działalności Zarządu Powiatu w roku 2022, a w szczególności zbioru wszystkich najważniejszych działań, podejmowanych przez organ wykonawczy powiatu, w celu realizacji podstawowych zadań powiatu.

Najważniejszym punktem obrad było podjęcie uchwały w sprawie zatwierdzenia sprawozdania finansowego wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu za 2022 rok. Zgodnie z porządkiem

obrad głos zabrał Starosta Pułtusi Jan Zalewski – przewodniczący Zarządu Powiatu, który przedstawił informacje dotyczące realizacji budżetu powiatu oraz najważniejsze inwestycje zrealizowane w 2022 roku.

Radni Rady Powiatu w Pułtusk zatwierdzili sprawozdanie finansowe wraz ze sprawozdaniem z wykonania budżetu Powiatu Pułtuskiego za rok 2022, a następnie, większością głosów, podjęli uchwałę w sprawie udzielenia absolutorium.

Modernizacja budynku urzędu Starostwa Powiatowego w Pułtusk

Na początku lipca br. zakończyła się realizacja zadania inwestycyjnego pn. „Modernizacja budynku urzędu Starostwa Powiatowego w Pułtusk”. Zadanie realizowane było w ramach Rządowego Funduszu Polski Ład: Program Inwestycji Strategicznych – edycja pierwsza. Realizacja zadania rozpoczęła się w wrześniu 2022 r.

Wartość inwestycji wyniosła ogółem 5 845.552,46 zł, w tym dofinansowanie z Programu Polski Ład w kwocie 3 800 000,00 zł oraz wkład własny Powiatu Pułtuskiego – 2 045 552,46 zł.

Modernizacja budynku obejmowała montaż odnawialnych źródeł energii, klimatyzatorów oraz roboty wykończeniowo-budowlane pod archiwum.

Samorząd powiatu pułtuskiego zadba o zdrowie kobiet

W lutym 2023 r., Powiat Pułtusk, złożył wniosek do Samorządu Województwa Mazowieckiego o dofinansowanie zadania w ramach Samorządowego Instrumentu Wsparcia Zdrowia Kobiety „Mazowsze dla Zdrowa Kobiety 2023”.

„Profilaktyka i edukacja zdrowotna dla kobiet w różnym wieku”. Skierowany jest on do kobiet w wieku od 20 roku życia, zamieszkujących tereny gmin: Pułtusk, Obryte i Pokrzywnica.

Dzięki programowi kobiety mają możliwość wykonać pakiety badań laboratoryjnych, dostosowane do ich wieku, które następnie skonsultuje lekarz. Kobiety biorące udział w zadaniu zaproszone zostaną na spotkanie na temat edukacji zdrowotnej kobiet.

Profilaktyka to najważniejsza, najsukcesowniej i najtańsza metoda dbania o zdrowie. Kobiety, już od młodych lat, powinny wykonywać badania profilaktyczne, pozwalające na wczesne rozpoznanie chorób, wprowadzenie szybkiego leczenia oraz na kontrolę ogólnego stanu zdrowia.

Wniosek został pozytywnie rozpatrzony przez komisję ds. oceny wniosków i uzyskał dofinansowanie w kwocie 90 000 zł przy wkładzie własnym Powiatu Pułtuskiego w wysokości 10 192,44 zł. Całkowita wartość zadania zgodnie z umową o dotację: 100 192,44 zł. Termin zakończenia realizacji zadania zgodnie z umową to 31 października 2023 r.

W ramach zadania, od lipca br., Powiat Pułtusk realizuje program pn.

Spotkanie Powiatowego Rzecznika Konsumentów z pułtuskimi seniorami

29 czerwca, Powiatowy Rzecznik Konsumentów – Dorota Ciosek, spotkała się z seniorami Dniennego Domu „Senior +” Miejskiego Ośrodka Pomocy Społecznej w Pułtusk. Spotkanie miało na celu uświadomienie seniorom praw przysługujących im jako konsumentom. Przekazane informacje i porady pozwolą im uniknąć lub znacznie ograniczyć niekorzystne decyzje konsumenckie i ich negatywne konsekwencje.

Podczas spotkania rzecznik podkreśliła seniorom, że najlepszym sposobem na uniknięcie problemów konsumenckich jest realna ocena własnych potrzeb i możliwości. Zawsze warto przed podjęciem jakiegokolwiek decyzji konsumenckiej zastanowić się dokładnie, czy na pewno potrzebny jest dany produkt, towar czy usługa. Seniorzy są grupą wyjątkowo podatną na miłe, przyjazne zachowanie sprzedawcy. Z tego względu znacznie łatwiej jest namówić ich do skorzystania z ofer-

ty. „Konsumenckie ABC Seniora”, które omówiła Powiatowa Rzecznik Konsumentów, uchroni ich przed nieprzemyślaną decyzją oraz nauczy ich uprzejmie i asertywnie odmawiać.

Kierownik Beata Kowalska wraz z pracownikami i podopiecznymi Dniennego Domu „Senior +” podziękowała rzecznik Dorocie Ciosek za spotkanie i przekazanie cennych wskazówek, jak uchronić się przed nieuczciwymi praktykami rynkowymi.

Wizyta uczestników pułtuskiego CO-M w Mławie

W piątek 30 czerwca, delegacja uczestników Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnego w Pułtusk, wzięła udział w Pikniku Rodzinnym, który odbył się w Powiatowym Centrum Opiekuńczo – Mieszkalnym w Mławie. Podopieczni COM w Pułtusk dziękują dyrektor mławskiego COM Annie Szczypiń-

skiej oraz pracownikom jednostki za zaproszenie. Wydarzeniu towarzyszyły niezapomniane przeżycia, ogrom atrakcji, świetna zabawa oraz iście rodzinna atmosfera.

inf. Wydział Rozwoju i Promocji Starostwa Powiatowego w Pułtusk

OGŁOSZENIA DROBNE

BUDOWLANE

Hurtownia nowe i używane okna, drzwi, grzejniki. Ojrzeń ul. Ciechanowska 12. 502 543 397

FC-0058/23

MOTORYZACYJNE

SKUP SAMOCHODÓW
513 552 226

FC-0027

AUTOKASACJA
604 534 590

FC-0665/22

Sprzedam Reno Clio, Audi A1. 602 340 017

PC-00706/23

Sprzedam BMW-1, 1.16 benzyna 2006 r. 798 098 051

FC-2

Sprzedam KIA SOUL 2013 r. tel. 662 241 612

NS-70

Sprzedam Nissan Almera rok 2002, 1.8 + LPG, bogate wyposażenie, ważne opłaty. 504 005 011

R-dec

NIERUCHOMOŚCI

Wynajmę kawalerkę w centrum Ciechanowa. 505 222 039

PC-00722/23

Sprzedam mieszkanie własnościowe w centrum Ciechanowa ok. 30 m². 887 799 616

PC-00636/23

Sprzedam działkę budowlaną o pow. 1791 m², na przeciwko dworca PKP w Ciechanowie. 887 799 616

PC-00637/23

Noclegi, pomieszczenia biurowe - Ciechanów. 602 385 465

FC-0539/23

Sprzedam M-4 64 m². 798 364 199

PC-00653/23

Sprzedam lub wynajmę mieszkanie 50 m² w Ciechanowie. 782 007 319

PC-00665/23

Sprzedam 30 a, młyn, dom, budynek gospodarczy, staw. Wola Wierzbowska. 608 652 714

PC-00673/23

Wynajmę pokój. 798 234 514

PC-00688/23

Stacja. 512 245 717

PC-00701/23

Sprzedam działkę budowlaną 9,7a w Kownatach Żędowych. 503 546 255

PC-00716/23

Sprzedam działkę budowlaną 0,123 ha w Uniszkach Zawadzkich. Tel. 662 069 098

M6704-31032

Wynajmę kawalerkę. 508 915 129

M00872-80996

Sprzedam dom, gmina Dzierzgowo. 519 598 858

SM-110

Sprzedam działkę. 606 625 631

FE-45

Sprzedam mieszkanie na parterze o powierzchni 45,4 m² przy ul. Wyzwolenia w Ciechanowie. Tel. 509 032 582

M00877-68028

KUPIĘ

Prasę Rolującą Metal-Fach, Claas Rollant 42,44,46,62,66,250, Arobale, Welger, John Deere, Krone, Deutz-Fahr, Vicon, Greenland, Carraro, Kombajn Ziemiaczany Anna, Bolko, Sortownik, Prasę Kostkującą Sipma Z224/1, Welger, John Deere, Famarol

Tel. 535-057-230

GARAŻE Blaszane
BRAMY Garażowe
KOJCE dla Psów

Najniższe **CENY**
Automatyka do bram
Dogodne **RATY**
Transport i montaż
GRATIS cały KRAJ

23-683-10-85 22-100-45-96
24-368-32-17 56-649-44-30
29-642-34-61 89-650-30-43
505-526-036 509-574-644
www.konstal-garaze.pl

Alternatory, rozruszniki, sprężarki, klimatyzacje

Sprzedaż • naprawa • wymiana

Samochody osobowe, ciężarowe, maszyny rolnicze

Ciechanów, ul. Pułtusk 116 (za stacją benzynową).
Tel. 023 673 48 07
Faktury VAT

SKLEP & SERWIS Hubert Malinowski

KÄRCHER **OFERUJEMY:**

- myjki nowe i używane: KÄRCHER i KRANZLE
- urządzenia czyszczące myjące
- akcesoria, chemię profesjonalną
- serwis gwarancyjny i pogwarancyjny
- odzież i obuwie robocze, artykuły BHP

Sklep: Ciechanów, ul. Wojska Polskiego 32, tel. 509 274 870
Serwis: Przybyszewo 3 k. Regimina, tel. 501 444 220

SIGMA-MAX

Wszystko dla dzieci, szkoły i biura

ZAPRASZAMY

esklep@sigma-max.pl sigma-max.pl

CZYNNE:
Pon - Pt: 8-18
Sob: 9-17

CIECHANÓW ul. Augustańska 35 23 323 33 00	DZIAŁDOWO ul. Kochanowskiego 1a 23 323 33 00 / 220	PUŁTUSK ul. Aleja Wojska Polskiego 13b 23 323 33 00 / 235
PŁOŃSK ul. Warszawska 66 23 323 33 00 / 230	MŁAWA ul. Długa 22/25 23 323 33 00 / 225	PRZASNYSZ ul. Ostrołęcka 28 23 323 33 00 / 240

NOWE MIESZKANIA W CIECHANOWIE

5600 zł/ m²

www.isbud.pl

665 330 650
23 692 09 75

ciechanow@isbud.pl

w ofercie
Pułtusk Wyszaków
Ciechanów Ostrołęka

Kupię dom do zamieszkania blisko Ciechanowa. 514 946 633

M00879-80652

PRACA

Zatrudnię w gospodarstwie. Normowany czas pracy, wysokie wynagrodzenie. 798 747 823

PC-00576/23

Zatrudnię do pracy na tartaku i spawacza. 602 663 478

FC-520

Firma zatrudni kierowcę kat. C+E Kraj. 604 414 197

FC-0589/23

Zatrudnię pracownika gospodarczego.
573 223 933

M00878-13910

Przyjmę do pracy brukarzy i pomocników. 608 164 160

SM-114

Zatrudnię spawacza i operatora frezarki CNC. 506 525 255

PC-00666/23

Zlecę korepetycje dla seniora z zakresu korzystania z internetu z dojazdem, okolice Nowego Miasta. Tel. 603 768 911

NS-67

ROLNICZE

Sprzedam kosiarkę dyskową szer. 2,80 rok prod. 2010 stan dobry. 510 790 239

PC-00720

Sprzedam kukurydzę na pniu, odmiana Amavit od 5 do 20 ha. 609 842 387

PC-00721

Lek. Urszula Rudzińska
specjalista neurolog

Certyfikowany lekarz
medycyny estetycznej

Leczenie: bóle głowy, kręgosłupa, padaczka, choroba Parkinsona, SM
Zabiegi medycyny estetycznej

Gabinet: Ciechanów,
ul. Spółdzielcza 2
rejestracja: 501 238 075

FCP-N

Lek. Dariusz Rudziński
SPECJALISTA PSYCHIATRA
specjalista psychiatra
dzieci i młodzieży

LECZENIE:

depresji, nerwic, lęku, psychoz, zaburzeń snu - u dorosłych i dzieci

Ciechanów, ul. Spółdzielcza 2
Rejestracja: tel. 501 238 075

FCP-138

Garaże Blaszane,
bramy garażowe,
hale, kojce dla psów.

KONSTRUKCJA! - OCYNK

Montaż Gratis!

Krótkie Terminy
tel. 509 038 426
23 680 32 01
www.robstal.pl

Ubojnia „ZARĘBA”

Michał Zaręba

Skup i ubój bydła

- Odbiór bydła poddanego ubojowi z konieczności
- Odbiór towaru z gospodarstw własnym transportem
- Możliwość **ATRAKCYJNYCH ROZLICZEN** na żywą wagę lub WBC

Tel. 23 691 41 70, 504 004 029
e-mail: ubojniazareba@tlen.pl
michal.zareba@vp.pl
Skórznice 32, 06-120 Winnica

Skup Bydła pourazowego, faktura VAT wyrejestrowanie, ubój z konieczności

Tel. 792 264 299

PREZYDENT MIASTA CIECHANÓW informuje

że na tablicy ogłoszeń w Urzędzie Miasta Ciechanów przy ul. Wodnej 1 – II piętro oraz na stronie BIP Urzędu Miasta Ciechanów zamieszczone zostały wykazy nieruchomości gminnych przeznaczonych do sprzedaży.

Dodatkowe informacje można uzyskać w pokoju nr 306 (II piętro) w budynku przy ul. Wodnej 1 lub telefonicznie: (23) 674 92 00 w. 224.

Ciechanów, 18.07.2023 r.

FCP-241

Kupię łubin, groch, peluszkę, grykę, koniczyne, seradele, facelle słonecznik gorczycę, trawy i inne. Oraz nasiona EKOLOGICZNE. 795 060 199

M00837-60914

Kupię lub wydzierżawię grunty rolne, gmina Regimin. 516 697 717

FC-0227/23

Wywóz obornika Fliegl 20 t z załadunkiem ładowarką, beczka 20 tys. l. 513 705 855

FC-0121/23

Sprzedam siano, sianokiszonkę, lucernę na pniu, słomę. 692 350 269

PC-00638/23

Koszenie zbóż, rzepaku, kukurydzy. 507 723 154

FC-0538/23

Kupię lub wydzierżawię grunty rolne w gminie Ojrzeń, Sońsk, Ciechanów. 660 142 996

PC-00659/23

Zbiór zbóż nowymi kombajnami. 698 259 260

PC-00660/23

Kupię słomę na pokosie lub w belach. 503 635 085

PC-00668/23

Sprzedam łoszki prośne. 661 544 341

PC-00680/23

Sprzedam maty dezynfekcyjne, belownicę i inny sprzęt rolniczy. 506 658 804

PC-00704/23

Koszenie zbóż i rzepaku kombajnem zbożowym. 505 871 111

PC-00692/23

Kupię słomę z pokosu lub gotową w belach. 507 228 264

PC-00691/23

Sprzedam Bizona 56. 23 676 11 66

PC-00693/23

Kupię jęczmień, pszenżyto, pszenicę. 798 851 786

PC-00695/23

Sprzedam kombajn Bizon, sieczkarnię Fortschritt, prasę kostkę Z-224, sortownik do ziemniaków. 517 525 609

FC-0575/23

Kupię owies. 798 851 786

PC-00694/23

Sprzedam żrebne kłaczę. 506 557 577

PC-00705/23

Sprzedam kury, gęsi, brojlery. 510 147 497

PC-00708/23

Sprzedam jałówkę na wycieleniu. 513 408 392

PC-00709/23

Sprzedam jałówkę cielną. 505 565 085

PC-00714/23

Sprzedam prasę belującą. 692 892 788

PC-00718/23

**SKUP I UBÓJ BYDŁA
Z KONIECZNOŚCI.
BYDŁO POURAZOWE,
WYBRAKOWANE,
POZAKLASOWE.
Odbiór towaru z gospodarstwa
własnym transportem,
płatność gotówką
lub szybki przelew.
KONTAKT 603 266 944**

M00828-98627

Nowy Gołymin 15, 06-420 Gołymin Ośrodek instalgol.pl

BETON TOWAROWY

☎ 609 245 209 / 606 559 042

Szamba Betonowe

Producent - Montaż - Dostawa

- Przydomowe Oczyszczalnie Ścieków

- Instalacje Wodno - Kanalizacyjne

- ROBOTY ZIEMNE

Kupię ciągnik rolniczy Zetor, Ursus, MTZ (z napędem lub bez napędu), Farmtrac, New Holland, Case, T25, C-360, C-360 3p, C-330, C-328. 603 502 876

FV 0385

Kupię ciągnik rolniczy Zetor, Ursus, MTZ. 698 282 939

FV 0386

Projekty budowlane dla przemysłu i rolnictwa Tel. 796 100 703

M00836-92681

Koszenie zbóż, kukurydzy i słonecznika. Siew zbóż i rzepaku. 507 113 478, 508 341 899

NS-60

Mielenie zbóż i kukurydzy w rękaw. Pakowanie całego ziarna zbóż i kukurydzy. 507 113 478, 508 341 899

NS-61

Sprzedam rozrzutnik do obornika jednoosiowy. 508 206 277

SU-32

KUPIĘ TOPOLE tel. 607 860 978

M00856-16230

Sprzedam prasę kostkującą SIPMA Z224 z 2000 r. Tel 786 844 610

M00870-26488

Sprzedam siano. 507 559 222

SM-115

Sprzedam żmijkę do zboża, przetrząsacz karuzelowy. 663 866 446

SM-112

Sprzedam rozrzutnik do obornika jednoosiowy. 508 206 277

SU-32

Sprzedam owies 10 ton Mława. 507 761 494

SM-100

Sprzedam pług 4-skibowy, beczkę 2000 L na kołach. 697 252 590

SE-18

Sprzedam kombajn do buraków Terra Dos II samobieżny sześciorzędowy, nowe opony, stan bardzo dobry. Cena 150 000 zł. 783 678 951

SU-34

Sprzedam cielaki i żrebówkę karą. 515 983 619

FE-47

Sprzedam rozrzutnik obornika 8 t, rok produkcji 2004, stan b. dobry oraz słomę. 604 395 092

NS-71

Sprzedam jałóWKI cielne, wycielenie koniec sierpnia. tel. 510 496 611

NS-66

Sprzedam indyczki. 663 866 446

SM-117

SKUP TRZODY I BYDŁA
AR-POL
Arkadiusz Mochtak
Szybka płatność 3 dni lub gotówka
Odbiór z gospodarstwa
tuczniaki, maciory, knury, krowy,
byki, jałóWKI
Nowe Miasto k. Płońsk, ul. Młodzieżowa 1
tel. 690 393 441

**olej napędowy.
olej opałowy
z dostawą
Tel: 501 680 623**

SKUP TRZODY I BYDŁA
DAB POL
Zysmunowo k. Ciechanowa
tel. 23 671 72 08
kom. 507 132 860

**Skup, ubój,
eksport zwierząt**
23 671-72-08
507-132-860
e-mail: dab.pol@wp.pl

Skup bydła rzeźnego
SKUP BYDŁA RZEŹNEGO
tel. 500 224 312
KAR-POL
Odbiór z gospodarstwa.
Płatność w 3 dni!
0500 224 312

Skup trzody i bydła
Płatność w 3 dni lub gotówką
Odbiór z Gospodarstwa
„AGROL” Adam Dymkowski
Goszczycze Poświętne 7
09-130 Baboszewo
tel. 23 661 20 45, 511 492 526

Skup bydła
Marcin Malinowski
konkurencyjne ceny
511 394 119
PRZELEW 2 DNI/GOTÓWKA

MAK-POL
Skup trzody i bydła
tuczniaki,
maciory, knury
Konkurencyjne ceny
Odbiór z gospodarstwa
Makowski Józef
Zasanie 25, 09-120 Nowe Miasto
tel. 507 771 303

OGŁOSZENIE

Burmistrza Miasta i Gminy Głinojeck o przystąpieniu do sporządzenia projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Głinojeck w części tekstowej

Na podstawie art. 11 pkt 1 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2023 r. poz. 977) zawiadamiam o przystąpieniu do sporządzenia projektu zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego miasta i gminy Głinojeck w części tekstowej.

Wyżej wymieniony projekt zmiany studium sporządzony zostanie w związku z podjęciem przez Radę Miejską w Głinojecku Uchwały Nr XLVIII/375/2023 Rady Miejskiej w Głinojecku z dnia 15 czerwca 2023 r.

Zmiana studium polegać będzie na zmianie parametrów zabudowy i zagospodarowania terenu dla zabudowy garażowej i ma na celu umożliwienie lokalizacji garaży w granicach działek.

Zainteresowani mogą składać wnioski do projektu zmiany studium oraz zapoznać się z niezbędną dokumentacją w siedzibie Urzędu Miasta i Gminy w Głinojecku.

Wnioski należy składać na piśmie do Burmistrza Miasta i Gminy Głinojeck, ul. Płocka 12, 06-450 Głinojeck albo w formie elektronicznej za pomocą środków komunikacji elektronicznej poprzez pocztę elektroniczną na adres e-mail: bp@e-głinojeck.pl, za pomocą elektronicznej skrzynki podawczej opatrzonej kwalifikowanym podpisem elektronicznym, podpisem zaufanym albo podpisem osobistym, z podaniem imienia i nazwiska lub nazwy jednostki organizacyjnej i adresu, oznaczenia nieruchomości, której uwaga dotyczy, w nieprzekraczalnym terminie do 21 dni od dnia ogłoszenia.

Zgodnie z art. 39 ust. 1, art. 46 pkt 1, art. 54 ust. 2 ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2022 r. poz. 1029 ze zmianami) informuję o możliwości składania wniosków do prognozy oddziaływania na środowisko w formie pisemnej, ustnie do protokołu lub za pomocą środków komunikacji elektronicznej bez konieczności opatrywania ich bezpiecznym podpisem elektronicznym, o którym mowa w ustawie z dnia 18 września 2001 r. o podpisie elektronicznym (Dz. U. z 2001 r. Nr 130, poz. 1450 ze zmianami) na adres e-mail: bp@e-głinojeck.pl, w nieprzekraczalnym terminie do 21 dni od dnia ogłoszenia.

Przedłożone wnioski podlegają rozpatrzeniu przez Burmistrza Miasta i Gminy Głinojeck. Wnioski złożone po upływie ww. terminu pozostaną bez rozpatrzenia.

Zgodnie z artykułem 13 i 14 Rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/679 z dnia 27 kwietnia 2016 r. w sprawie ochrony osób fizycznych w związku z przetwarzaniem danych osobowych i w sprawie swobodnego przepływu takich danych oraz uchylenia dyrektywy 95/46/WE (ogólne rozporządzenie o ochronie danych), Burmistrz Miasta i Gminy spełnia obowiązek informacyjny przekazując Państwu poniższe dane:

Administratorem Państwa danych osobowych jest Gmina Głinojeck reprezentowana przez Burmistrza Miasta i Gminy, ul. Płocka 12, 06-450 Głinojeck, tel: 23 674 00 17, fax: 23 674 28 18, e-mail: sekretariat@e-głinojeck.pl Dane kontaktowe do Inspektora Ochrony Danych: e-mail: iodo@rt-net.pl. Celem przetwarzania danych jaki realizuje Administrator jest opracowanie zmiany studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego. Odbiorcami, którym możemy udostępnić Państwa dane osobowe, są podmioty zapewniające oprogramowanie przetwarzające dane. Dane nie będą przekazywane do Państw trzecich. Dane osobowe będą przetwarzane przez okres obowiązywania zmiany studium. Państwa dane osobowe są przetwarzane na podstawie przepisów prawa, które określają ustawy: z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym oraz z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko. Jednocześnie posiadają Państwo możliwość dostępu i aktualizacji podanych danych i prawo do żądania usunięcia lub ograniczenia przetwarzania oraz prawo do wniesienia sprzeciwu wobec przetwarzania, a także prawo do przenoszenia danych. Z przysługujących praw mogą Państwo skorzystać kontaktując się przez podane wyżej dane. Przysługuje Państwu prawo wniesienia skargi do Prezesa Urzędu Ochrony Danych Osobowych. Podanie danych jest dobrowolne, jednak niezbędne do zrealizowania celu. W ramach realizowanego przetwarzania nie występuje profilowanie.

Burmistrz Miasta i Gminy Głinojeck
/-/ **Łukasz Kapeczyński**

FCP-240

WÓJT GMINY LIPOWIEC KOŚCIELNY informuje,

że na okres 21 dni, tj. **od dn. 25.07.2023 r. do dn. 14.08.2023 r.** na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Lipowcu Kościelnym oraz na stronie internetowej urzędu www.bip.lipowieckoscielny.pl publikuje się wykaz nieruchomości przeznaczonych do dzierżawy części powierzchni (po 1 m²) na rzecz dotychczasowego dzierżawcy w drodze bezprzetargowej, dotyczący działek nr nr: **189/2 - ob. Dobra Wola, 725/1 - ob. Kęczewo, 111 - ob. Krępa, 220 - ob. Lewiczyn, 140 - ob. Lipowiec Kośc., 77/1 - ob. Łomia, 363 - ob. Rumoka, 188 - ob. Wola Kęczewska, gm. Lipowiec Kościelny.** Szczegółowe informacje pod nr tel. (23) 655 50 28 do 29.

Lipowiec Kościelny, dn. 20.07.2023 r.

WÓJT
Jarosław Goschorski

FCP-242

WÓJT GMINY LIPOWIEC KOŚCIELNY informuje,

że na okres 21 dni, tj. **od dn. 25.07.2023 r. do dn. 14.08.2023 r.** na tablicy ogłoszeń w siedzibie Urzędu Gminy w Lipowcu Kościelnym oraz na stronie internetowej urzędu www.bip.lipowieckoscielny.pl zostanie wywieszony wykaz nieruchomości przeznaczonych do sprzedaży w drodze przetargu.

Wykaz obejmuje następujące nieruchomości stanowiące własność Gminy Lipowiec Kościelny:

- 1) **639/3**, Kęczewo, zabudowana budynkiem byłej szkoły oraz budynkiem gospodarczym;
- 2) **715**, Kęczewo, niezabudowana;
- 3) **137**, Wola Kęczewska, niezabudowana;
- 4) **140**, Wola Kęczewska, niezabudowana.

Szczegółowe informacje uzyskać można telefonicznie (23) 655 50 28 do 29.

Lipowiec Kościelny, dn. 20.07.2023 r.

WÓJT
Jarosław Goschorski

FCP-243

Sprzedam słomę 10 ha.
572 902 874

FE-46

Sprzedam jałówkę wysokocielną.
Termin cielienia 15 sierpień
505 677 385

M00877-68028

RÓŻNE

POŻYCZKI KREDYTY
EXPRESOWO 515 459 414

M00815-71971

Sprzedam sosę cienką połupaną.
518 473 341

PC-00594/23

Sprzedam pasiekę ule Dadanta z pszczołami.
661 990 478,
661 110 416

PC-00674/23

Sprzedam przyczepkę samochodową, piłę tarczową z heblarką.
694 749 760

PC-00699/23

KUPIĘ TOPOŁĘ tel. 607 860 978

M0856-16230

Ostrzenie, szrankowanie pił taśmowych do traka borazonem szrankowanie WOOD-MIZER.
602 663 478

FC-0520

Drewno opałowe, obładry, węgiel, kora. 602 663 478, 600 306 637

FC-0055/23

Kupię topolę, każdy rodzaj drzewa opałowego.
602 663 478

FC-520

Sprzedam olchę opałową w wałkach lub pociętą.
728 970 043

PC-00710/23

Kupię topolę, sosnę i olchę.
509 042 402

FC-0590/23

Owczarki kaukaskie.
692 892 788

PC-00719/23

TOWARZYSKIE

Praca dla pań - zakwaterowanie.
733 028 016

PC-00448/23

Poznam panią 60-70 lat na stałe.
693 883 461

PC-00715/23

Poznam panią po przejściach.
513 573 828

SM-116

Pani pozna panów.
792 207 348

PC-00249/23

Kawaler 42 lata zapozna dziewczynę.
518 450 522

SM-118

Alternatory, rozruszniki

Ciechanów, Zbyszka i Danusi 14
(rondo przy Gostkowskiej)

Tel. 784 734 960

FCP-141

Wdowiec 76 lat pozna miłą panią w odpowiednim wieku do wspólnego zamieszkania u mnie.
608 845 981

PC-00703/23

USŁUGI

Naprawa lodówek zamrażarek lod chłodniczych schładzalników do mleka.
697 342 132

FC-0383/23

Malowanie.
609 078 723

PC-00514/23

Remonty mieszkań, biur domków od A do Z.
514 103 658

PC-00593/23

Hydraulik.
570 188 332

PC-00634/23

Cyklinowanie, remonty.
606 312 061

FC-0536/23

Koszenie zboża, rzepaku kombajnem Class Lexion 660.
503 635 085

PC-00669/23

Odnawianie wanien.
600 979 826

FC-0553/23

Firma wykona dla państwa wszelkie remonty, mieszkania, biura, domy. 798 098 051

PC-00698/23

Usługi remontowe.
517 862 074

PC-00700/23

Dachy krycie blachą papą podbitki.
519 408 292

M00846-43522

Usługi hydrauliczne.
508 491 711

SM-97

Usługi brukarskie.
798 204 524

Su-33

KOTŁY C.O. Arcisz

OFERUJE

- kotły c.o. na drewno, metrowej długości, trocinę, zrębki, węgiel i nie tylko,
- rębaki do gałęzi,
- drewno opałowe,

Gumowo 68, 600 306 637
www.arcisz.net arcisz@arcisz.net

MEBLE NA WYMIAR 602 663 478

Ogłoszenie drobne przez internet!

- Wejdź na stronę www.ciechpress.pl

- Kliknij zakładkę - Reklama/Ogłoszenie drobne do TC

- Zastosuj się do poleceń

Wygodnie, szybko, nie wychodząc z domu!

Redakcja
Tygodnika Ciechanowskiego informuje,

że **biuro ogłoszeń** w Ciechanowie przy ul. Ściegiennego **jest czynne od poniedziałku do piątku, w godz. od 8.00 do 16.00**

Zapraszamy

Ogłoszenia można nadawać też przez stronę www.ciechpress.pl

Piłka nożna. Przygotowania do nowego sezonu

Testy, roszady, powroty

Mławianka Mława sposobi się do drugiego sezonu na boiskach trzeciej ligi. Często mówi się, że właśnie ten kolejny rozgrywkowy sezon prawdziwą weryfikacją, bo na fali bycia beniaminkiem długo utrzymać się nie da.

- Po awansie byliśmy w euforii, na przebudowę się nie zdecydowaliśmy. Wymieniliśmy tylko niektóre elementy. Teraz nie dało się tego uniknąć - wyjaśnia trener Mławianki Piotr Rzepka.

Byli piłkarze Mławianki, bracia Mateusz i Michał Stryjewscy, zadebiutowali już w barwach nowego klubu Podbeskidzia Bielko-Biała (remis 1:1 z Wisłą Płock). Do Błonianki Błonie odszedł Patryk Kostyk, a przygodę z piłką zakończył Maciej Rogalski. Mateusz Sobot-

ka wrócił z wypożyczenia do Stomilu Olsztyn, a nowych klubów poszukują Piotr Piotrowski, Jakub Skudynowski, Jakub Rutowski, Kacper Wybrańczyk oraz Tom-Dobek Pietrowski.

W ich miejsca udało się już pozyskać dwóch graczy. Obaj pochodzą z Ukrainy - Ivan Hurenko występuje na pozycji obrońcy lub defensywnego pomocnika. Natomiast Stanislav Hrebeń spełniał swoje piłkarskie talenty głównie jako ofensywny pomocnik. W dorobku ma m.in. 10 spotkań na poziomie pierwszej ligi w koszulce Odry Opole. Wystąpił nawet w barażu o wejście do Ekstraklasy (przegrany przez Odrę z Koroną Kielce).

Na tym nie koniec - Rzepka testował w sobotę 22 lipca aż ośmiu graczy. Niewykluczone, że połowa z nich zasilił jeszcze szeregi Mławianki.

Piątoliogowcy

Nadchodzący sezon w piątej lidze zapowiada się wyjątkowo ciekawie. Po awansie KTS Wieszło stawka zespołów wydaje się być bardzo wyrównana. Niewykluczone, że główne role przypadną naszym ekipom. Owszem, MKS Przasnysz opuścili m.in. Mateusz Peplowski, Michał Przychodźki i Paweł Michalak (nieobecny na treningach jest także Tomasz Kamiński). W ich miejsce pojawili się Rafał Śmielak (Korona Szydłowo) i Kamil Przychodźki (Narew Ostrołęka). Ten ostatni już strzela - zaliczył hat-trick w sparingu z Krysztalem Gliniojeck.

W Nasielsku bez większych zmian - trenerem, na dodatek grającym, pozostał Mateusz Bramowicz. W meczach kontrolnych furorę robi młody wycho-

wanek klubu. Łukasz Gałązka zaliczył trzy trafienia - pokonał m.in. dwukrotnie bramkarza Legionovii.

Podobnie ma się sytuacja w Pułtusku. Mimo różnych zawirowań, w roli szkoleniowca pierwszej drużyny spełniać się będzie Paweł Zacharski. Może liczyć na personalne posiłki. Szeregi zespołu zasili wychowankowie: Michał Przychodźki (ostatnio MKS Przasnysz) i Dawid Sokołowski (ostatnio GKS Pokrzywnica).

Na zmianę trenera zanosilo się w Płońsku, ale plotki o odejściu Kamila Kobylńskiego okazały się nieprawdziwe. Nadal będzie prowadził zespół, z którym awansował do piątej ligi.

Stabilnie jest także w obozie beniaminka z Bieżunia. Swoją kolejną sezon w roli opiekuna Wkry rozpocznie Robert Piotrowski.

W piątkowym sparingu w Ciechanowie zmierzyły się zespoły MKS-u oraz Makowianki Maków Maz. Rewelacja rundy wiosennej V ligi ma nowego trenera - Kamil Majkowski wrócił do Makowa po pobycie w Troszynie, i zapewne nie raz, nie dwa, wybiegnie na murawę w nadchodzących rozgrywkach. W piątek przyglądał się swojej drużynie zza linii bocznej. Do zespołu Makowianki dołączył kolejny zaciąg piłkarzy z Ameryki Południowej. Kolumbijczyk Miguel Abonia zdobył bramkę w kolejnym sparingu. Obok niego, solidnym wzmocnieniem defensywy klubu z Makowa będzie z pewnością

kolumbijski stoper Oskar Makowianka wygrała ostatecznie 2:1, a oprócz bramki wspomnianego Abonii, do siatki z 11 metrów trafiali Damian Matusiak (MKS Ciechanów) oraz Krzysztof Pustola.

Grzelak odchodzi

Latem istotna zmiana zaszła w Radzanowie. Wkrę opuszcza Rafał Grzelak, który przeniósł się do Ożarowa Mazowieckiego. W jego miejsca wraca główny architekt historycznego awansu do okręgówki Krzysztof Taflński. Roszady nastąpiła także w Żurominie - trenerem Wkry został Tomasz Szmít (pracował min. w Rybnie, Pułtusku oraz Nidzicy).

gp, erem

Wyniki ostatnich sparingów III liga

Stomil Olsztyn - Mławianka Mława 3:4, Olimpia Olsztynek - Mławianka 0:3, Mławianka - MKS Jeziorany 4:0

Piąta liga

KS Łomianki - MKS Przasnysz 1:3, Mazur Radzymin - Żbik Nasielsk 4:4, Nadnarwianka Pułtusk - Bug Wyszków 1:4, Krysztal Gliniojeck - Makowianka Maków Maz. 0:6, MKS Przasnysz - Krysztal Gliniojeck 6:0, MKS Ciechanów - Makowianka Maków Maz. 1:2, Legionovia II Legionowo - Żbik Nasielsk 2:4, Nadnarwianka Pułtusk - KS Łomianki 4:2, Wkra Bieżuń - Kasztelan Sierpc 4:4, Gladiator Słozzewo - PAF Płońsk 4:3

Liga okręgowa: GKS Strzegowo - Mazur Ojrzeń 3:3, Polonia Iłowo - Konopianka Konopki 4:4, GKS Strzegowo - Opia Opinogóra 3:4, Iskra Krasne - Zak Szreńsk, Wieczfnianka Wieczfnia Kościelna - MKS II Mława 3:2, Sona Nowe Miasto - Dąb Wieliszew 5:6, GKS Gumino - Mazur Ojrzeń 1:7, Wkra Sochocin - Wkra Ciekryn 6:1, Korona Szydłowo - Wkra Żuromin 4:4, Konopianka Konopki - Mławianka II Mława 3:2, Wkra Sochocin - Sona Nowe Miasto 2:6, Błękitni Raciąż - Opia Opinogóra 0:6

Makowianka Maków Maz. wygrała w ostatnim sparingu z MKS Ciechanów 2:1

Mateusz Karol przedziera się przez obronę Olimpii Elbląg

Medal i życiówka Kuby

W stolicy woj. lubelskiego odbyły się mistrzostwa Polski juniorów U20 w lekkiej atletyce. Na stadionie w Lublinie płoński klub MKS BS Bank zdobył 48 pkt w ramach ogólnopolskiego systemu sportu młodzieżowego. Indywidualnie na podium stanął Jakub Ptasiewicz, zdobywca brązowego medalu w skoku w dal.

Płoński skoczek prezentuje wysoką formę od początku sezonu. Zwieńczeniem tego jest medal mistrzostw Polski oraz nowy rekord życiowy. W swojej

Ciechanowianki, podopieczne trenera Zbigniewa Majewskiego

najlepszej próbie podopieczny Piotra Kozery osiągnął 7.11. Brązowy medalista rywalizował ponadto w konkursie trójskoku, gdzie zajął 12. miejsce.

W biegach sprinterskich ścigała się Julia Kwasiborska. Ciechanowianka, biegająca dla płońskiego klubu, zajęła 5. miejsce w biegu na 100 m - 12.07, oraz 6. miejsce na 200 m - 25.11.

Podopieczne Zbigniewa Majewskiego - Julia Chodkowska oraz Aleksandra Szemplińska - rywalizowały odpowiednio w biegu na 400 przez płotki oraz trójskoku. Julia z czasem 62.73 zajęła ostatecznie 6. miejsce, a Aleksandra z wynikiem 11.30 była 8.

W chodzie na 10 km nową życiówkę (67.28.38) ustanowiła Karolina Górnicka.

erem

Jakub Ptasiewicz zdobył brązowy medal MP juniorów w skoku w dal

Biegiem po brąz

W Lublinie zakończyły się lekkoatletyczne mistrzostwa Polski juniorów. W gronie uczestników zawodów znaleźli się sportowcy płońskiego klubu Gimnazjon. Jakub Śliwa zakończył rywalizację z brązowym medalem.

Podopieczny trenera Roberta Adamskiego zajął trzecie miejsce w biegu na dystansie 200 m. Zawodnik Gimnazjonu wbiegł na metę, przy silnym wietrze, z wynikiem 21.45. - Walka o medal była zacięta do ostatnich metrów. Czwartego na mecie Michała Gorzkiewicza Kuba wyprzedził o 4 setne sekundy - przynajmniej trener Robert Adamski.

To kolejny, ważny sukces młodego lekkoatlety z Płońska. Zimą Jakub wywalczył brązowy medal podczas halowych mistrzostw Polski. Aktualnie potwierdził przynależność do krajowej czołówki na otwartym stadionie.

O dużym pechu podczas mistrzostw może mówić drugi z podopiecznych trenera Adamskiego Mateusz Makowski. W biegu na 800 m zabrał mu zaledwie 0,2 sekundy, aby awansować do finału. Ostatecznie zawodnik Gimnazjonu ukończył rywalizację na 9. miejscu. - Niestety taki jest urok biegów średnich, gdzie serie eliminacyjne są rozgrywane w różnym tempie - tłumaczy trener Gimnazjonu Płońsk.

erem

Jakub Śliwa z trenerem Robertem Adamskim

Mistrzostwa Polski w pływaniu

Najstarsi z życiówkami

Występami na długiej basenie w Oświęcimiu, najstarsi przedstawiciele MPKS Orki Ciechanów zakończyli udział w letnich mistrzostwach Polski juniorów w pływaniu.

W przypadku 17-i 18-latków o rywalizacji medalowej nie mogło być mowy, krajowa czołówka to pływacy ocierający się o występy w zawodach rangi międzynarodowej. Nasi pływacy, ciechanowianie, szukali raczej okazji do poprawienia własnych czasów. Wejście do finałów byłoby spełnieniem marzeń.

Alexander Kowalski, Karol Włoczewski oraz Kacper Boniakowski na 12 startów poprawili 4 rekordy życiowe. Alex bliski był wejścia do finałów na 50 i 100 m stylem klasycznym. Ostatecznie trafił na listę rezerwową, z której nie dane mu było zakwalifikować się do najważniejszych wyścigów mistrzostw.

- Bardzo dobrze w Oświęcimiu zaprezentował się Alex. To on poprawił swoje 3 życiówki, mimo że tuż przed zawodami przyplątała się do niego poważna infekcja ucha. Kacper po zawirowaniach w czasie przygotowań buduje formę, Karol zdermeterminowany szuka utraconych sekund. W tym wieku kontynuować przygodę z pływaniem na poziomie mistrzostw Polski nie jest rzeczą łatwą - przynajmniej Zbigniew Grochowski, trener pływaków w ciechanowskiej Orce.

erem

Pływacy Orki Ciechanów; od lewej: Kacper Boniakowski, Alex Kowalski i Karol Włoczewski

Zamknięte w kadrze

Do Kamienicy W18 przy ul. Warszawskiej w Ciechanowie warto zajrzeć. W czwartek, 20 lipca, odbyło się tam otwarcie zbiorowej wystawy Ciechanowskiego Klubu Fotograficznego zatytułowanej „Rzeczywistość w kadrze”.

Wystawa objęła 21 prac wykonanych przez 11 zrzeszonych w klubie fotografików, pokazujących swoją unikalną wrażliwość, spostrzegawczość i pomysłowość. Prezentowane fotografie w dużym formacie zaskakują tematyką i wykonaniem. Zatrzymują, tak jak mówi tytuł wystawy „Rzeczywistość w kadrze”. Swoje prace zaprezentowali: Elżbieta Nowak, Ewa Stangrodzka-Kozłowska, Andrzej Bayer, Roman Bober, Kazimierz Kosmala, Krzysztof Kowalski, Grzegorz Małkowski, Zdzisław Smardzewski, Wiesław Suchodolski, Marek Zgliński i Czesław Janowski.

Imprezę prowadził Łukasz Jakubiak, zaś brzmieniem i wykonaniem poezji Broniewskiego oczarował Szymon Ostromecki.

Oto głos jednego z uczestników wernisażu:

Wspólna fotografia autorów zdjęć

- Zaprezentowana wczoraj przez CKF „Rzeczywistość w kadrze” w klubowiarni W18 wystawa prac 11 autorów to duży sukces. Zdjęcia są dobrze kadrowane o ciekawej kolorystyce... Pojawia się wreszcie fotografia zaangażowana. Zaprezentowana przez pana Marka Zglińskiego praca dotyczy ważnego problemu, zanieczyszczenia środowiska... mam nadzieję, że ciechanowscy fotografowie zaczną na stałe prezentować fotografię (także w gablotach COEK Studio) ambitną i zaangażowaną...

Wernisaż zgromadził licznych sympatyków tej dziedziny sztuki, którzy jeszcze długo po jego zakończeniu dyskutowali - nie tylko o fotografii.

KB

NATURALnie CIEKSYN - Survival dla młodzieży

Stowarzyszenie Artystyczno-Społeczne Skafander zaprasza do udziału w niezwykłym projekcie: NATURALnie CIEKSYN - survival dla młodzieży na Mazowszu, a dokładniej w Ciekosynie, w otulinie lasów nad rzeką Wkrą.

Jeśli macie 13-18 lat i marzycie o niezapomnianej przygodzie, to ta propozycja jest dla was.

Podczas tego aktywnego wyjazdu turystycznego będziecie mieli okazję zamieszkać w tradycyjnych, indiańskich namiotach (tipi). Wyobraźcie sobie, jak niesamowite to uczucie, budząc się każdego dnia w otoczeniu przyrody, słysząc szum drzew i śpiewu ptaków. To prawdziwie magiczne doświadczenie!

Ale NATURALnie CIEKSYN to nie tylko zakwaterowanie w niezwykłych namiotach. Przez cały czas uczestnikami będą zajmować się wykwalifikowani instruktorzy-indiańscy z TATANKA ART z Żuromina z Piotrem Wizło na czele. Wprowadzą oni w tajniki lokalnej flory i fauny. Nauczą rozpoznawania roślin i zwierząt.

Będzie to również okazja do wzięcia udziału w różnorodnych warsztatach: tworzenia instrumentów, wyrabiania biżuterii i amuletów, szycia woreczków na skarby z naturalnych materiałów, a także nauki o ekologii i zrównoważonym rozwoju. Będzie też turniej łuczniczy.

To jednak nie wszystko! Będzie okazja zdobycia umiejętności przetrwania w różnych sytuacjach kryzysowych.

Instruktorzy nauczą budowania schronienia, przygotowywania posiłków na otwartym ogniu i wykorzystywania przyrody do własnych potrzeb.

To niesamowite doświadczenie nauczy samodzielności, odpowiedzialności i umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach.

Jeśli jesteście gotowi na wyzwanie i chcecie spędzić niezapomniane chwile w otoczeniu przyrody, dołączcie do NATURALnie CIEKSYN!

Ilość miejsc jest ograniczona. O udziale w survivalu decyduje kolejność zgłoszeń.

Regulamin i karta zgłoszenia do pobrania ze strony www.noknasielsk.pl.

Wypełnione karty prosimy przysyłać na adres: skafander1313@wp.pl

Survival jest bezpłatny. „NATURALnie CIEKSYN - survival dla młodzieży” dofinansuje budżet samorządu województwa mazowieckiego.

KS

Spotkanie autorskie Jarosława Wałaszyka

Ciechanów okiem urzędnika

Myli się ten, kto uważa, że ciekawostek na temat życia miasta nie wyczytamy z urzędniczych dokumentów. Czasem to one mówią o jego sekretach więcej niż prasa, książki lub poczta pantoflowa. O tym, że wiarygodne i skrupulatnie zbierane dane kancelistów skutecznie pozwalają zyskać nam obraz miejskiej codzienności przekonywał Jarosław Wałaszyk.

Kierownik Muzeum Pozytywizmu w Gołotczyźnie 7 lipca pojawił się w ciechanowskiej Powiatowej Bibliotece Publicznej, aby promować swoją książkę pt. „Ciechanów okiem urzędnika 1564-1867”. Spotkanie autorskie poprowadziła bibliotekarka-regionalistka Grażyna Czaplicka.

Omawiane wydawnictwo powstało przy współpracy z Towarzystwem Miłośników Ziemi Ciechanowskiej i jest to dopiero wstęp do dalszych publikacji tego typu. Łącząc miłość do Ciechanowa i zainteresowanie archiwaliami, Wałaszyk skupił się na chłodnej analizie „utrwalonych inkaustem” źródeł. - Urzędnicy zapisując podstawowe wiadomości, dotyczące przede wszystkim finansów i porządku miejskiego, przedstawiali też obraz Ciechanowa i jego mieszkańców. Podawano nazwiska, zawody, czy pełnione przez nich funkcje - stwierdza we wstępie.

Skąd tytułowe ramy czasowe? Za podstawę dociekań na temat najdawniejszych czasów obrane zostały lustracje królewskie, czyli akta opisujące włości polskich władców. Najstarsza dotycząca Ciechanowa pochodzi właśnie z 1564 roku. Dowiadujemy się z niej o 9 wolnych domach w mieście i fakcie nabycia ziemi przez mieszczan od starosty. Z kolei od roku 1867 wszystkie dokumenty zaczęto tworzyć w języku rosyjskim. Wielu dziś nie da się odczytać i przetłumaczyć - czasami przez niezbyt dobrą znajomość tego języka u ówczesnych polskich urzędników.

Już na początku spotkania dowiedzieliśmy się, że czytelność to naprawdę spora bolączka w przypadku tak wiekowych archiwów. Wałaszyk wspominał: - Rozczytanie niektórych akt przysparzało wielu problemów. Nierzadko bazowałem na szczęściu, gdy okazało się, że któryś z kancelistów potrafił kaligrafować. Dzięki temu dziś z łatwością można odczytać jego pismo, choć problemem nadal pozostawało właściwe przetłumaczenie ich z języka niemieckiego, gdyż wiele słów zmieniło od tamtych czasów swoje znaczenie.

I właśnie z takich archiwaliów dziś możemy nakreślić pewien ogólny obraz miasta, jednocześnie pozwalając sobie na pewne ciekawe związanie z tym domysły. Bo czy fakt istnienia w wielkim Ciechanowie na początku XIX wieku introligatora czy zegarmistrza nie dowodzi całkiem dobrego statusu materialnego jego mieszkańców? - To być może zbyt daleko idąca sugestia, ale taki fakt z pewnością daje do myślenia - skłonił do takich rozważań Wałaszyk. Podstawą do takich rozważań stał się zamieszczony w książce miejski spis zawodów z roku 1830. Prym wiodli szewcy, których pracowało wtedy w Ciechanowie aż 69. Nie świadczy to jednak o ciechanowskich szafach pełnych butów. Jak dowiedzieliśmy się, większość wytworów szewskich rąk eksportowano do Prus. Oprócz innych oczywistych zawodów takich jak stolarz, piekarnik czy młynarz znajdujemy w spisie też dryjarza lub... tandeciarza.

O te niezrozumiałe (lub źle zrozumiałe) dzisiaj słowa dopytywała Grażyna Czaplicka. Dryjarz to ktoś, kto parzył się wyrobem drobnych przedmiotów z drewna. Tandeciarz zaś nie kojarzył się negatywnie. Takim słowem określano po prostu handlarza starociami. W Ciechanowie w pierwszej połowie

XIX wieku było ich 10. Łącznie 243 osób parowało się jakimś zajęciem, a ich wykres daje bardzo ciekawy obraz gospodarki miasta. - Miasto blisko Warszawy, blisko sławnej rzeki Narwi i granicy z Prusami. Wydawało się, że to bardzo dobre warunki do rozwinięcia handlu, a jednak kwitło tu raczej rzemiosło - zauważył Wałaszyk.

Rozmowa autora z Grażyną Czaplicką przeradzała się czasem w otwartą, wieloosobową dyskusję. Duże zaangażowanie widzów uwidaczniało się w zabieraniu głosu przez innych pasjonatów ciechanowskiej przeszłości, takich jak bibliotekarka i publicystka Barbara Bielasta czy archeolog Marek Piotrowski. Temat położenia poszczególnych historycznych mostów lub rzekomego rozbierania Zamku Książąt Mazowieckich (w celu pozyskania cegły do odbudowy miasta) udowodnił, że wciąż istnieją kwestie sporne, na które urzędnicze archiwalia nie dają stuprocentowej odpowiedzi.

Warto dodać, że spotkanie odbywało się w duchu niezakłamywania rzeczywistości. Według samego autora Ciechanów w aktach jawi się jako miasto raczej mało reprezentacyjne, czasem wręcz brudne. „Budynki pod słomą, oprócz kilku, nieporządne, bruki popsute” czytamy w lustracji królewskiej z roku 1789. Wałaszyk dodał, że temat bruku pojawia się w ówczesnych urzędniczych pismach bardzo często: - Ciągłe widzimy w nich naprawę, czyszczenie albo „przebrukowanie”. Szczególnie na tle niedalekiego Przasnysza, Ciechanów przełomu XVIII i XIX wieku nie cechował się przesadną atrakcyjnością.

Dowiedzieć się o tym mogliśmy choćby przy okazji wspomnień o wielkim pożarze z roku 1842. Gęsta dREW-

W opinogórskim muzeum

Muzyka i poezja polskiego romantyzmu

13 sierpnia br. o godz. 15.00 Muzeum Romantyzmu w Opinogórze zaprasza do muzealnej oranżerii na Koncert Niedzielną nr 621 „Muzyka i poezja polskiego romantyzmu”.

Wystąpią: recytacje: Dominika Ostalska - aktorka filmowa i teatralna, przy fortepianie: dr hab. Marcin Tadeusz Łukaszewski - teoretyk muzyki, pianista, kompozytor.

W programie koncertu znalazła się twórczość największych polskiego romantyzmu, m.in. Adama Mickiewicza, Juliusza Słowackiego, Zygmunta Krasińskiego, Fryderyka Chopina czy Marii Szymanowskiej.

Bilety w cenie 25 zł dostępne od 1 sierpnia br. na stronie internetowej

muzeum ([https:// bilety.muzeumromantyzmu.pl](https://bilety.muzeumromantyzmu.pl)) oraz w kasie muzealnej.

niana zabudowa sprawiła, iż ogień rozniósł się błyskawicznie i strawił dużą część miasta.

Mieszkańcy mocno naciskali władze na szybkie zatwierdzenie planów odbudowy - bezskutecznie. Już wówczas biurokratyczna machina potrafiła działać bardzo wolno. O ile dziś możemy śmiać się z jej absurdów, ówczesnych ciechanowian pozostawiała w rozpaczliwej sytuacji, gdyż musieli budować prowizoryczne baraki, aby przetrwać zimę.

Spis ludzi pozostałych bez dachu nad głową podsuwa kolejną smutną myśl. W tamtych czasach bardzo duży procent ludności Ciechanowa stanowiła społeczność żydowska. Dziś to odległa, nieodwracalna przeszłość, którą zburzy-

ła II wojna światowa i kroczący wraz z nią Holocaust.

Ale Ciechanów nigdy nie miał lekko. „Wielokrotnie łupiony, dotknięty klęskami pożarów i epidemii, podupadał gospodarczo i ekonomicznie” - pisze Wałaszyk. To wszystko przełożyło się na spore braki w dokumentacji. Ta, która powstała - nie zawsze doczekała się należytej ochrony w słabo zabezpieczonych pomieszczeniach. Dlatego tym bardziej warto polecić publikację „Ciechanów okiem urzędnika - lata 1564-1867”. Dla ciechanowian stanowić może świetną kompilację tego, do czego udało się dotrzeć. Z zastrzeżeniem poczynionym przez autora, że to dopiero wstęp do dalszych publikacji tego typu.

PAWEŁ WICHOWSKI

Wakacje singielki

Znalazłam. W malowniczo położonym miejscu o nazwie takiej jak jezioro, gdzie choć mieszkam w kilkuosobowym pokoju, płacę tylko za siebie, gdzie mam piękny widok z tarasu i pyszne jedzenie, gdzie jest kameralnie i rodzinnie (dziękuję Iwonko i Janku, pani Reniu i panie Władku). Gdzie nie mam za wielu kontaktów ze światem, bo zanika sygnał telefonu i internetu, więc żeby wysłać felieton, pobiegam po działkę: wszystko na zdrowie.

IZABELA KOBA

Pędzi po szynach	Sterna na polu	... Beaufort – od 0 do 12	Zespół z przebojem „Naj Story”	▼	5	Izabella z „Kola Fortuny”	▼	13	Zywią się mlekiem matki	Tendencja, prąd (w sztuce)	Antonim alopaty	▼	Kalwi & ... („Explosion”)	Bohater serialu „Dom”	Kula z linką, sprzęt miotacza	Księża na ołtarzu w kościele	▼	3			
▶	16								Londyńska gazeta	14	1			12							
Ozdoba kolekcji w muzeum	▶					Włoski klub w Serie A	▶							... nakazu (drogowe)		Pałac, miejsce pięciu soborów					
Pseudonim Feliksa Stamma	▶					15	„Burmistrz” w Paryżu		Autor „Germinalu”					6				19			
Twórca Puchatka	2							9		18		Beczka z winem									
8						Zespół Piotra Kupichy			Tuczone zwierzę							Symbol graficzny firmy		„Prezent” od kukła			
Zawartość wielkiego pieca		Fryzura, którą ma Omenaa Mensah	7							Rzeka w Puszczy Goleńowskiej	Feta, ale nie sute przyjęcie	20	... angielski, pies obronny	Atlas do glazury	21						
▶																					
John w rolach kowboi		Wartość towaru bez opakowania					Prawy dopływ Narwi						Unitra-...					22			
Wieczorny w koszarach	4		10			Film z A. Włodarczyk i B. Lindą		11				17	Kiść winogron								
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	20	21	22

Litery z ponumerowanych pól utworzą hasło stanowiące rozwiązanie krzyżówki. Samo hasło należy nadesłać w terminie 10 dni od daty ukazania się numeru pod adresem: „Tygodnik Cieszanowski”, ul. Sieciegłowa 2, 06-400 Cieszanów. Na kartce pocztowej prosimy nakleić numer krzyżówki wycięty z gazety.

Rozwiązanie krzyżówki można także przysłać **pocztą elektroniczną na adres: sekreタリア@ciechopress.pl**. W tytule maila należy wpisać numer krzyżówki, natomiast rozwiązanie oraz inną nazwiskami w treści wiadomości. Wśród autorów prawidłowych rozwiązań rozlosujemy nagrody książkowe (do odebrania w redakcji).

Krzyżówka nr 30

LESZEK
ZYGMUNT

MAZOWIECKIE IMPRESJE HISTORYCZNE

Dziwy 1863 r. i Luigi Navone

Luigi Navone

Letnie miesiące 1863 r. to czas wyjątkowy w dziejach powstania styczniowego na terenie Północnego Mazowsza, kiedy decydowały się ostateczne losy zrywu powstańczego w tej części Królestwa Polskiego („Kongresówki”). Wśród wielu ówczesnych potyczek między oddziałami powstańczymi a wojskami rosyjskimi – o niektórych z nich pisałem już przy innych okazjach – chciałem dziś przypomnieć tę, która miała miejsce 29 lipca 1863 r. w niewielkiej miejscowości Dziwy, położonej nad Wkrą w pobliżu Lubowidza, a nazywanej w źródłach rosyjskich Dziwami Mławską. Co prawda pod względem militarnym czy strategicznym ustępowała ona innym powstańczym bitwom, do jakich należały niewątpliwie ówczesne walki pod Rozwozinem czy pod Kuczborkiem, ale jej znaczenie przynajmniej w dwóch aspektach można uznać za ważne. Po pierwsze bitwa ta rozpoczęła krótki epizod powstańczy kilku oddziałów, które na nowo zorganizowane, po raz kolejny stawiały opór wojskom carskim, ponosząc niestety porażki w bitwie pod Dziwami (29 lipca) oraz Chromakowem (10 sierpnia) i ostatecznie ulegając całkowitemu rozproszeniu w bitwie pod Radzimowicami nad Wkrą (17 sierpnia). Po drugie nie można jednak zapominać, że pamięć o bitwie pod mazowieckimi Dziwami na wieki nierozdzielnie związana jest z pamięcią o wyjątkowej postaci, jednego z owych

Włochów biorących udział w „polskim powstaniu”, jakim był major wojsk włoskich, a wkrótce już podpułkownik wojsk polskich, Luigi Navone, ostatni naczelnik wojenny z północno-zachodniej części województwa płockiego.

Zacznijmy od bitwy pod Dziwami, do której doszło po pojawieniu się w tym rejonie oddziałów rosyjskich wysłanych z Lipna. Potyczka z Rosjanami trwała w sumie cztery godziny i zakończyła się klęską powstańców, zmuszonych ostatecznie do odwrotu. Według rosyjskich przekazów poległych Polaków w bitwie było wielu, a do niewoli dostało się kolejnych dwudziestu. Z kolei „Dziennik Poznański” pisał o wielu poległych i rannych po stronie rosyjskiej. Natomiast dokładną liczbę zmarłych powstańców poznajemy z akt metrykalnych parafii w Lubowidzu Kościelnym, gdzie 20 października 1863 r. sporządzono akty zgonu poległych pod Dziwami (29 lipca) oraz pod Galuminem/Galominem (10 października). Wynika z nich, że w czasie bitwy pod Dziwami poległ nieznanym z imienia Bońkowski, kawaler lat 27, pochodzący z miejscowości Gulbiny w powiecie lipnowskim oraz trzynastu innych nieznanym z imienia i nazwiska powstańców. Straty po stronie polskiej wynosiły więc czterdziestu powstańców, którzy do dziś spoczywają na miejscowym cmentarzu parafialnym. Skądinąd wiadomo, że w niedługim czasie po bitwie zmarł kolejny z powstańców, ciężko ranny junkier saperów moskiewskich Mieczysław Brzozowski. W bitwie ranny w nogę został również głównodowodzący major Luigi Navone, który w związku z tym przekazał dowództwo

swemu zastępcy, kapitanowi Piotrowi Szmajcowi – notabene z pochodzenia Chorwatowi i oficerowi wojsk austriackich – a sam dla ratowania zdrowia przekroczył granicę pruską. I w tym miejscu właśnie chciałem kilka zdań poświęcić tej dość ciekawej, choć różnie przez niektórych powstańców ocenianej, postaci wspomnianego Włocha.

Luigi Navone, przez Polaków nazywany Ludwikiem, urodził się w miejscowości Alassio w północnej Italii (region Liguria) w rodzinie włoskich wojskowych. Po ukończeniu szkoły wojskowej w Racconigi brał udział w wojnie austriacko-piemontskiej z lat 1848-1849 r. (pierwszej włoskiej wojnie o niepodległość), następnie w wojnie krymskiej (1853-1856), a także w „wyprawie

tysiąca” na Sycylię (1860). Po upadku powstania Giuseppe Garibaldiego, wraz z walczącymi we włoskich oddziałach Polakami, a także innym znanym włoskim bohaterem walk na północnym Mazowszu, majorem Camillo Lencissa, przedostał się na teren Królestwa Polskiego, gdzie zaciągnął się do oddziałów powstańczych. Brał udział między innymi w bitwie pod Rozwozinem (3 lipca) oraz pod Kuczborkiem (12 lipca). Po odroczce powstańców po bitwie pod Dziwami (29 lipca) Luigi Navone przebywał na terenie Prus (od połowy listopada w Lidzbarku Welskim). W tym czasie – rozkazem Komitetu Centralnego Narodowego i Rządu Narodowego z 22 sierpnia 1863 r. – awansował na stopień podpułkownika wojsk polskich, a jako dowódca Oddziału II powiatu mławskiego został 18 listopada 1863 r. mianowany przez naczelnika województwa płockiego zwierzchnikiem oddziałów powstańczych powiatu płockiego, mławskiego i lipnowskiego. Dowodząc powstańcami z za pruskiego kordonu nie był w stanie zmobilizować nowych i wystarczających do walki z Rosjanami oddziałów. Kiedy zaś – jak to wśród Polaków często bywa – pojawiły się wobec niego zarzuty, że nie zna „ani zwyczajów, ani języka krajowego, lecz zna się tylko na polskich pieniądzach”, a do tego w marcu 1864 r. na czele sił zbrojnych województwa płockiego stanął jego zagorzały wróg, podpułkownik Teofil Olszański „Ostróg”, Navone postanowił opuścić Prusy Zachodnie i wyjechał do Dreźnie. Co prawda powołana przez rząd powstańczy Komisja Nadzwyczajna

wykazała, że przypisywana Włochowi niegospodarność finansami narodowymi była zarzutem nieprawdziwym, a wezwani przez komisję oficerowie pod przysięgą zeznali, że „postępowanie podpułkownika Navone jako wyższego oficera wojsk narodowych było chwalebne” i że „jako cudzoziemiec tyle okazał i dowiódł poświęcenia dla wyzwolenia naszego”, to jednak jego dalsze losy, tak jak i losy powstania styczniowego, były już wtedy przesądzone. Jak niegdyś w walce o wolność i zjednoczenie Włoch, tak i teraz poniósł swoją kolejną, życiową klęskę.

Jest jednak coś w całej tej historii, co do dziś buduje. Wiemy, że w bitwie pod mazowieckimi Dziwami walczyli nie tylko Polacy, ale również Włosi (Luigi Navone), Francuzi (Joseph-Louis de Lagrange), Chorwaci (Piotr Szmajc/Szmajcs). Co ich przywiodło w te strony, mówiąc delikatnie – na peryferia ówczesnej Europy? I co zarazem motywowało wielu Polaków, aby walczyć i ginąć za wolność innych narodów ówczesnej Europy? Odpowiedź na to pytanie jest dość pouczająca i dla dzisiejszego pokolenia – tą ideą była wspólna walka o „nową (młodą) Europę”, która miała powstać na gruzach „starych mocarstw”, dążących do podporządkowania sobie jak największej liczby narodów europejskich. Miała to być Europa bez dyktatu „silniejszych i bezdusznych”, ale Europa oparta na idei wolności, braterstwa i równości, owa wielka „Europa narodów”, o której pisano, marzono i walczone nie tylko podczas „Wiosny Ludów” (1848-1849), ale jeszcze w czasie „Jesieni Narodów” (1889-1991).

DANIEL
KORTLAN

IMPRESJE PRZEKORNE

Demokracja suwerenna

mieć wątpliwości, że wizjoner Kornel, schodzący ze sceny, przygotowywał wielką rolę dla syna Mateusza.

Na razie kto może drapuje się na „suwerenność”. Po obu stronach barykady. Do kąta poszła nawet „solidarność”. Frakcja ziobrystów, zwąca się dotąd „Solidarną Polską”, przechrzczyła się na Polskę Suwerenną”. Przynajmniej wiadomo kto jest tam suwerenem – ano pan Zbyszek. A on, bardziej nawet niż sam wódz Jarosław, nie uzna żadnego wyroku europejskiego trybunału, ani nawet polskiego wyroku Sądu Najwyższego, który nie byłby po jego myśli. Ostatnio jego pomagierzy zablokowali Trybunał Konstytucyjny, to znaczy atrapę, wyłącznie po to, aby premier Mateusz nie mógł się cieszyć miliardami z KPO.

O funkcję suwerena trzeba jednak walczyć. Interes publiczny nie może być w tym przeszkodą. Pan Zbyszek więc walczy na śmierć i życie.

A konkurentów jest wielu. Konfederacja pod względem suwerennościowym

przebija programowo wszystkich. Ma nie być podatkiem oraz Unii Europejskiej, ale także Żydów, Niemców, gejów i LGBT, nie mówiąc o Ukraincach oraz wszelkich innych uchodźców z zagranicy. Wielu konfederatów życzliwie spogląda na Rosjan i ich bitnego przywódcę, ale nie powinno to dziwić jako że polska prawica, przynajmniej od czasów endecyckich i Dmowskiego była prorosyjska. Za to jest bardzo antyniemiecka. Niedawno poseł Braun podczas wykładu w Niemieckim Instytucie Historycznym rozwalil prelegentowi mikrofon i uniemożliwił spotkanie. To był dopiero pokaz suwerenności!

Jak już nie będziemy w Unii, każdy nieprawomyślny obywatel będzie mógł być potraktowany z butą. A co do Niemców, to szybko się z nimi rozprawimy. Prawica wie że każdy Niemiec to nazista. Kaczyński też głosi że to jest „niemiecka Unia”. Jeśli po najbliższych wyborach PiS będzie rządził z Konfederacją nastąpi polexit. Na razie wyprowadzamy się ze wszystkich unijnych wartości. Oni tam

afirmują demokrację liberalną i prawa człowieka zawarte w konstytucji, my na to nie możemy pozwolić. Preferujemy za to fundamentalizm religijny i demokrację nieliberalną. Ale do określenia używamy określenia – „suwerenna”.

Będąc ostatnio w Kolobrzegu spotkałem młodego entuzjastę Konfederacji. Jak wiadomo Niemcy lubią tam przyjeżdżać i dzięki temu miasto się bogaci. W tym roku jest ich dużo mniej, zraziły ich ceny, być może również antyniemiecka atmosfera. Nie zraziło to jednak mojego rozmówcy. „Niech nie przyjeżdżają, tylko tu szwargocą” – podsumował. Zamiast nich widziałby może Rosjan, ich łatwiej zrozumieć i bliżej są nam duchowo. Ukraińcy z kolei chcieliby nas zdominować, odebrać nam państwo. Przykładów nie podał, ale z dalszej rozmowy wynikało że nie miałby nic przeciwko zbudowaniu w Polsce systemu putinowskiego. Polska tylko dla Polaków. Wolne media, sądy? Po co? Ludziom żyje się lepiej gdy za dużo nie wiedzą. Szczęście bierze się z niewiedzy. *Ignorance is bliss*, jak mówią Amerykanie (ignorancja jest błogosławieństwem).

I coś w tym jest... Po co mi wiedzieć że grozi nam katastrofa demograficzna, albo ekologiczna. Rząd się tym nie przejmuje.

Po co mi wiedzieć, że są jakieś afery, przekręty czy nepotyzm w spółkach Skarbu Państwa? Albo że nie ma jasności w finansach publicznych, że dużo funduszy działa poza budżetem, a dług publiczny rośnie. Rząd nie dopuszcza tam inspektorów NIK i ma spokój. Dostęp do wrażliwej informacji publicznej dla mediów rząd też ogranicza, nie odpowiadając na pytania dziennikarzy czy interpelacje opozycji. Jak to barwnie określił kiedyś satyryk Wolski - „mordy w kubek”.

Słusznie zatem rząd usiłuje wprowadzić komisarzy politycznych do niezależnych redakcji. Wszystkie media winny wzorować się na TVP, gdzie mamy jasny przekaz: wszystko co robi rząd jest super, wszystko co robi opozycja to gorzej niż zbrodnia, to błąd.

W demokracji suwerennej rząd może wszystko, bo musi zachować autorytet. Działa centralnie w sprawach małych i dużych. Jeśli trzeba kobietę biorącą pigułki wczesnoporonne nauczyć męstwa, to rząd to robi. Tak jak to zrobił niedawno z panią Joanną. Niech się rozbieżne do naga, zrobi ileś przysiadów, niech kaszle... i niech się cieszy że nie płonie na stosie. Bo z biegiem czasu rząd jest super, wszystko co może zrobić ordo iuris. Może przywrócić ordalia i świętą inkwizycję. Byłyby polowania na czarownice. Demokracja suwerenna to pełnia władzy świeckiej i boskiej. Obie sprzężone ze sobą.

Tygodnik ciechanowski

ciechpress.pl

Adres redakcji:
06-400 Ciechanów, ul. Ściegiennego 2

Telefony:
sekretariat, red. naczelny: 23 672 34 02
redaktorzy prowadzący: 23 673 93 67,
23 673 93 63;

dział graficzny: 23 673 93 60
księgowość: 23 673 93 65

TEM Tygodnik gazeta mławska

ciechpress.pl

Pocztą elektroniczną:
tc@ciechpress.pl
sekretariat@ciechpress.pl

Redakcja:
redaktor naczelny – Ryszard Marut;
red. prowadzący – Marek Zbikowski.

Zespół:
Walerian Dziekiewicz,
Krzysztof Jakubowski,
Izabela Koba-Mierzejewska,

tygodnik DZIAŁDOWSKI

ciechpress.pl

Radosław Marut, Klaudia Kujawa
Radosław Kowalski

Współpraca:
Grażyna Czerwińska,
Marek Gierlach, Mirosław Hajnos,
Daniel Kortlan, Zenon Lewandowski,
Paweł Słupski, Ewa Stangrodzka,
Sławomir Wichowski (fot.)
Leszek Zygmunt, [Stefan Zagaj]
Patrik Piekarski, Marcin Stachelski

tygodnik PRZASNYSKI

ciechpress.pl

Ogłoszenia:
kierownik biura – Anna Dąbrowska

tel.: 23 672 44 96
23 672 26 55
ogloszenia@ciechpress.pl
ogloszeniadrobn@ciechpress.pl

Redakcja graficzna:
Artur Szczerba,
Robert Przybyśzewski

tygodnik MAKOWSKI

ciechpress.pl

Dział promocji i kolportażu:
Radosław Marut
tel. 23 672 34 02
promocja@ciechpress.pl

Prenumerata:
Pocztą Polska i u listonoszy,
Ruch S.A.
(prenumerata@ruch.com.pl),
ePrasa.pl

Redakcja nie odpowiada
za treść reklam i ogłoszeń

tygodnik MAZOWIECKI

ciechpress.pl

Wydawca: Spółdzielnia Pracy
CIECH-PRESS, 06-400 Ciechanów,
ul. Ściegiennego 2, tel. 23 672 34 02
Druk: GRUPA WM Sp. z o.o.
10-364 Olsztyn, ul. Tracka 7
Ciech-Press jest członkiem
Izby Wydawców Prasy

PROMOCJA

HECHT

PROMOCJA

26.07.-01.08.2023

26.07.-01.08.2023

GLEBOGRYZARKA

HECHT 715

- + 24 specjalnie ukształtowane noże wykonane z litej stali
- + Wysokiej jakości cichy silnik elektryczny 1500 W
- + Składany uchwyt i kółka

1500 W

799 zł

469 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 799 zł

6x4

precyzyjne,
ostre noże

Dla Ciebie codziennie

8-20

CIECHANÓW, ul. Mławska 1

tel. 23 682 24 99

www.hechtpolska.pl

Dla posiadaczy karty HECHT VIP: Odbierz swoją kartę w naszych sklepach stacjonarnych. Do promocji zarezerwowano 175 szt. HECHT 715 (max. 1 szt./osoba). Odbierając w sklepach HECHT – Specjalista Ogrodnictwa w dniach 26.07.-01.08.2023 lub do wyczerpania zapasów. Podane ceny PLN z VAT. Nie odpowiadamy za błędy powstałe w druku.

SZLIFIERKA KĄTOWA

HECHT 1323

moc 2350 W
prędkość bez obciążenia 6500/min
średnica tarczy 230 mm

antywibracyjna
rękojeść

399 zł
299 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 399 zł

KOSA SPALINOWA

HECHT 142 BTS

pojemność 43 cm³
szerokość z tarczą tnącą / głowicą 25,5 / 43 cm
waga 7,45 kg

głowica trymera
i pasek na ramię
GRATIS

579 zł
479 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 579 zł

PILARKA SPALINOWA

HECHT 945

przewodnica 45 cm³
+ łańcuch 40 cm
OREGON długość prowadnicy 23 m/s
prędkość łańcucha

gaźnik
WALBRO

779 zł
649 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 779 zł

BETONIARKA

HECHT 2141

moc 650 W
pojemność bębna 140 l
waga 51,5 kg

wzmocnione
dno do dużych
obciążeń

1 299 zł
1 089 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 1 299 zł

KOMPRESOR

HECHT 2089

moc 3000 W
max. wydajność 528 l/min
zbiornik 50 l
max. ciśnienie 8 bar

gumowe nożyki
tłumiące drgania

1 999 zł
1 679 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 1 999 zł

ZESTAW MEBLI

HECHT MONZA SET

wymiary stołu 120 x 80 x 73 cm
wymiary krzesła 57 x 58 x 89 cm
max. obciążenie krzesła/stoła 140/60 kg

najwyższa
jakość
wykonania

2 349 zł
1 979 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 2 349 zł

HYDROFOR

HECHT 3331

moc 1100 W
max. ciśnienie 4,5 bar
max. wys. podnoszenia 45 m
max. wydajność 4600 l/h
max. wysokość 8 m

zbiornik
ciśnieniowy 20 L

779 zł
599 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 779 zł

SEKATOR SPALINOWY

PROFI TOOL HECHT 9275

pojemność 22,2 cm³
max. Ø cięcia 28 mm
łączna długość prowadnicy 75 cm
waga 5,4 kg

obręczana
rękojeść
ostrza wycinane
laserowo

979 zł
779 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 979 zł

LUPARKA ELEKTRYCZNA

HECHT 676

moc 2000 W
max. siła nacisku 7 t
długość polen 100-520 mm
średnica drewna 50-250 mm

stojak
w zestawie

1 699 zł
1 399 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 1 699 zł

AGREGAT

HECHT 66 3300W

silnik 208 cm³
max. moment obrot. 10,8 Nm
prąd 12/230 V 8,3 / 11,3 A
max. moc 3000 W
zbiornik 15 l

składany
uchwyt

2 249 zł
1 799 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 2 249 zł

ACCU BUGGY

HECHT 54899 RED

wymiary 145 x 78 x 111 cm
akumulator 36 V / 12 Ah, 500 W
max. prędkość 30 km/h
max. obciążenie 54 kg
max. zasięg 15-20 km

pasek
bezpieczeństwa

4 999 zł
4 199 zł*

Najniższa cena z ostatnich 30 dni: 4 999 zł

polsat

Wtorek
godzina 23:20
Searching
thriller
Rosja/USA 2018

Po przebudzeniu David Kim odkrywa, że jego szesnastoletnia córka Margot nie wróciła do domu po nocnej wizycie u koleżanki. Z dziewczyną nie ma kontaktu i zrozpaczony, zgłasza zaginięcie na policję. Śledztwo otwiera detektyw Rosemary Vick. Kiedy jednak po trzydziestu siedmiu godzinach dochodzenie nie przynosi efektów, David postanawia wziąć sprawy we własne ręce.

tvn

Piątek
godzina 22:20
Firewall
thriller
Australia/USA 2006

Jack Stanfield odpowiada za informatyczne bezpieczeństwo jednego z największych banków w Seattle. Nadzoruje instalację i działanie odpowiednich systemów, które mają chronić konta klientów przed sieciowymi włamywaczami. Są to najnowocześniejsze zabezpieczenia, trudne do pokonania dla najlepszych hakerów.

TVP 1

Sobota
godzina 23:50
Transcendencja
dramat SF
Wielka Brytania/USA 2014

Naukowiec Will Caster pracuje w specjalnym zespole badawczym. Jego celem jest stworzenie sztucznej inteligencji, obdarzonej zdolnością myślenia i empatią. Współpracuje z nim Max Waters, który dostrzega w tym projekcie nie tylko szansę na lepszą przyszłość, lecz również zagrożenia. Podczas konferencji naukowej dochodzi do zamachu.

TVP 2

Poniedziałek
godzina 00:20
Wółczęga
dramat kryminalny
Australia/USA 2014

W wyniku ekonomicznej zapaści Australia stała się cywilizacyjną pustynią, na której od 10 lat trwa bezwzględna walka o przetrwanie. Na drogach grasują uzbrojone bandy, a osiedla czy stacje benzynowe zamieniono w twierdze. Podczas napadu jeden z czterech mężczyzn zostaje postrzelony. Pozostali kradną przypadkowy samochód i uciekają.

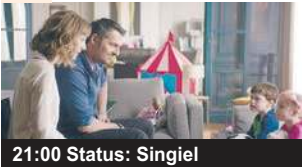
25 lipca 2023
wtorek

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 120 09:40 Komisarz Alex, odc. 28 10:35 Ojciec Mateusz, odc. 154 11:25 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 40 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Magazyn rolniczy 12:55 Bliskie spotkania z Grizzly 14:00 Wspaniałe stulecie, odc. 307 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 78 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 18:00 Ranczo, serial, odc. 40 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Tour de Pologne - kroniki 20:18 Alarm! magazyn 20:35 Velvet, serial, odc. 20 21:30 Stulecie Winnych, odc. 10 22:30 Osiecka, serial, odc. 6 23:25 Zambia księża Bosco, film 00:35 Magazyn śledczy Anity Gargas, magazyn 01:10 Synowie 'ndranghety, film obyczajowy	06:25 Powszechne kapłaństwo, reportaż 06:55 Rodzinka.pl, serial komediowy, odc. 197 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Natura bez granic, serial dokumentalny, odc. 7 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2803 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 139 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 157 15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1712 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 266 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akcyjowa 38, telenowela, odc. 140 19:30 Na sygnale, serial, odc. 437 20:10 Postaw na milion, teleturniej 21:00 Miś, komedia 23:10 Anatomia kłamstwa, serial kryminalny, odc. 4 00:25 Diabelski Most, dramat kryminalny 02:10 Bolivar, serial kostiumowy, odc. 22	07:05 SOS. Ekipy w akcji, serial parodokumentalny, odc. 22 08:00 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:55 Ten moment, serial parodokumentalny, odc. 12 09:30 Sekrety życia, serial parodokumentalny, odc. 22 10:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 11:30 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1220 12:35 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1304 13:40 Szpital, serial parodokumentalny, odc. 761 14:45 Szpital, serial parodokumentalny, odc. 657 15:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 731 17:55 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1221 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3664 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Nico - ponad prawem, film sensacyjny 23:35 Kuba Wojewódzki, talk-show 00:45 Co za tydzień	04:40 Disco Gramy, program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy 06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 734 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 735 09:40 Sekrety rodziny, serial parodokumentalny, odc. 169 10:40 Dlaczego ja? serial parodokumentalny, odc. 1221 11:40 Gliniarze, serial parodokumentalny, odc. 533 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial parodokumentalny, odc. 1020 14:40 Dlaczego ja? serial parodokumentalny, odc. 1067 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:40 Gliniarze, serial parodokumentalny, odc. 684 17:40 Sekrety rodziny, serial parodokumentalny, odc. 322 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Transformers 3, film SF 23:20 Searching, thriller 01:40 Nasz nowy dom, reality show	05:00 Szkoła, serial parodokumentalny, odc. 487 06:00 Szkoła, serial parodokumentalny, odc. 242 06:55 Szpital, serial parodokumentalny, odc. 679 07:55 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 914 08:55 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1008 10:00 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1009 11:00 Idealna niania, reality show 11:45 Rozwód. Walka o wszystko, serial, odc. 31 12:45 Szpital, serial parodokumentalny, odc. 680 13:45 Sąd rodzinny, serial, odc. 195 14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 6 15:50 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1005 16:55 Rozwód. Walka o wszystko, serial parodokumentalny, odc. 32 17:55 Szpital, serial parodokumentalny, odc. 892 19:00 Ukryta prawda, serial parodokumentalny, odc. 1011 20:00 Ted, komedia 22:20 Nocny pościg, dramat sensacyjny 00:40 Tin Cup, komedia romantyczna 03:30 Nagi instynkt przetrwania: Elita, serial dokumentalny, odc. 7/8	08:35 Drogą ks. Bosco, film dok. 09:00 Papież Polak do rodaków 09:35 Droga nawrócenia. Świadek Wiktor 09:55 Święty na każdy dzień 10:00 Informacje dnia 10:15 Jak my to widzimy 10:45 Zew natury 11:05 Mocni w wierze 11:35 Słowo życia 11:40 Ma się rozumieć 11:50 Święty na każdy dzień 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Pragnienie Boga, film dok. 13:00 Pielgrzym miłości, serial 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Życ dla innych, film dok. 15:00 Uwieszony prymas, film dok. 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Jestem mamą 16:25 Przyroda w obiektywie 16:40 Zdrowie z Bożej Apteki 16:55 Życie według świętego Jana Pawła II, cykl reportaży 17:10 Prosto o gospodarce 17:30 Zostań żołnierzem RP 17:45 Muzyczne chwile 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Każdy maluch to potrafi 19:45 Modlitwa z udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec
01:10 Synowie 'ndranghety	21:00 Miś	21:35 Nico - ponad prawem	20:00 Transformers 3	20:00 Ted	14:30 Życ dla innych

26 lipca 2023 środa					
TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Życiowe wybory, serial dok. 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny, 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 121 09:40 Komisarz Alex, odc. 29 10:40 Ojciec Mateusz, odc. 155 11:25 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 41 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:35 Rok w ogrodzie extra 12:50 Bliskie spotkania z Grizzly, film dokumentalny 14:00 Wspaniałe stulecie, odc. 308 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 79 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 18:00 Ranczo, serial, odc. 41 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Tour de Pologne - kroniki 20:18 Alarm! 20:35 Ania, film dokumentalny 22:15 Osiecka, serial, odc. 7 23:10 Bezłitosny, film sensacyjny 00:55 Ambicja, serial, odc. 7/22 02:00 Ambicja, serial, odc. 8/22	05:30 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1659 06:20 Pożyteczni.pl, magazyn 06:55 Rodzinka.pl, serial komediowy, odc. 198 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie, magazyn 11:15 Wędrowiec polski, cykl reportaży 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2804 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 140 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 158 15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1713 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 267 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 141 19:30 Na sygnale, serial, odc. 438 20:10 Postaw na milion, teleturniej 21:00 Status: Singiel, komedia 23:00 Anatomia kłamstwa, serial kryminalny, odc. 5 00:05 Patryk, film familijny	07:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 07:05 SOS. Ekipy w akcji, serial paradokumentalny, odc. 23 08:00 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:55 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 13 09:30 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 23 10:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1221 12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1305 13:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 762 14:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 658 15:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 732 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1222 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku, magazyn kulinarny 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3665 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Góra w ogniu, thriller 23:30 Dziewiąty legion, dramat przygodowy	05:25 Telezakupy TV Okazje, 06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 736 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 737 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 170 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1222 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 534 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1021 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1068 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 685 17:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 323 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Złodziej tożsamości, komedia kryminalna 22:25 Straż wiejska 2, komedia kryminalna 00:50 Mr. Deeds - Milioner z przypadku, komedia romantyczna	05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 488 06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 243 06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 680 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 915 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1010 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1011 11:00 Sprzątaczk, serial obyczajowy, odc. 1/12 11:45 Rozwód. Walka o wszystko, serial paradokumentalny, odc. 32 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 681 13:45 Sąd rodzinny, serial, odc. 196 14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 7 15:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1006 16:55 Rozwód. Walka o wszystko, serial paradokumentalny, odc. 33 17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 893 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1012 20:00 Zodiak, film kryminalny 23:20 Wataha, serial sensacyjny, odc. 1/6 00:35 Na pokuszenie, thriller 02:30 „Barbie” - kulisy produkcji filmu, felieton	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Każdy maluch to potrafi 08:50 Słowo życia 09:00 Życ dla innych, film dok. 09:30 Sanktuaria polskie 09:50 Święty na każdy dzień 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:20 Muzyczne chwile 11:25 Jestem mamą 11:40 Prosto o gospodarce 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Oto ja, pošlij mnie! film dok. 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:35 Ludwig Maria Grignion de Montfort, film dokumentalny 15:20 Muzeum 303, reportaż 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Na zdrowie 16:30 Polonia, reportaż 17:00 Po stronie prawdy 17:50 Muzyczne chwile 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:25 Święty na każdy dzień 19:30 Adventures from the Book of Virtues, serial, odc. 2 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc Ojczyzna 21:00 Apel Jasnogórski 21:20 Informacje dnia

23:10 Bezłitosny

21:00 Status: Singiel

21:35 Góra w ogniu

20:00 Złodziej tożsamości

20:00 Zodiak

14:35 Ludwig Maria Grignion de Montfort

27 lipca 2023 czwartek						
TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM	
08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 122 09:40 Komisarz Alex, odc. 30 10:35 Ojciec Mateusz, odc. 156 11:25 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 42 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:40 Magazyn rolniczy 12:55 Gniazda zamiast wojny - przyroda na terenach wojskowych, film dok. 14:00 Wspaniałe stulecie, odc. 309 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 80 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 18:00 Ranczo, serial, odc. 42 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Tour de Pologne - kroniki 20:18 Alarm! 20:35 Ojciec Mateusz, odc. 338 21:30 Sprawa dla reportera, 22:30 Magazyn śledczy Anity Gargas, magazyn 23:10 Resortowe dzieci 23:40 Ocaleni, reality show	05:25 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1660 06:20 Tańcząca ze światem - Tunezja, magazyn 06:55 Rodzinka.pl, serial, odc. 199 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie 10:35 Panorama 10:40 Pytanie na śniadanie 11:15 Przyrodnik na tropie, serial dokumentalny, odc. 39 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2805 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 141 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 159 15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1714 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 268 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 142 19:30 Na sygnale, serial, odc. 439 20:10 Postaw na milion, teleturniej 21:10 Pompeje, film katastroficzny 23:10 Ukryta tożsamość, thriller 01:00 Diabelski Most, dramat kryminalny 02:45 Enklawa strachu, serial kryminalny, odc. 1/8	07:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 07:05 SOS. Ekipy w akcji, serial paradokumentalny, odc. 24/ 08:00 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:55 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 14 09:30 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 24 10:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1222 12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1306 13:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 763 14:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 659 15:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 733 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1223 19:00 Fakty 19:40 Sport 19:45 Pogoda 19:55 Uwaga! magazyn reporterów 20:10 Doradca smaku 20:15 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3666 20:55 Milionerzy, teleturniej 21:35 Kuchenne rewolucje 22:40 Berek, komedia 00:40 Wodny świat, film przygodowy	05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy 06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 738 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 739 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 171 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1223 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 535 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1022 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1069 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 686 17:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 324 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń” 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 Miłość na zamówienie, komedia romantyczna 22:10 Pearl Harbor, dramat wojenny 02:00 Grace, komediodramat 04:20 Kabaretowa Ekstraklasa	05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 489 06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 244 06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 681 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 916 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1012 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1013 11:00 Sprzątaczk, serial obyczajowy, odc. 2/12 11:45 Rozwód. Walka o wszystko, serial paradokumentalny, odc. 33 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 682 13:45 Sąd rodzinny, serial, odc. 197 14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 8 15:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1007 16:55 Rozwód. Walka o wszystko, serial paradokumentalny, odc. 34 17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 894 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1013 20:00 Hotel Paradise All Stars, reality show 21:00 Czerwona gorączka, film sensacyjny 23:20 Nienarodzony, horror 01:10 Matrix Rewolucje, film SF	08:00 Informacje dnia 08:15 Polski punkt widzenia 08:35 Słowo życia 08:40 Poznajemy Polskę 09:00 Na zdrowie 09:20 Adventures from the Book of Virtues, serial, odc. 2 09:45 Święty na każdy dzień 09:50 Muzyczne chwile 10:00 Informacje dnia 10:15 Rozmowy niedokończone 11:25 Myśląc Ojczyzna 11:35 Przyroda i ludzie 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Fatimskie orędzie nadziei, film dokumentalny 13:15 Słowo życia 13:20 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Ja jestem z wami przez wszystkie dni, aż do skończenia świata, reportaż 15:00 Muzeum Papiernictwa, film 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Z wędką nad wodę... 16:35 Zew natury 17:05 Akademia pro-life 17:15 Głos z Brukseli 17:30 Odpowiedzialni za Kościół 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 21:20 Informacje dnia	
12:55 Gniazda zamiast wojny - przyroda na terenach wojskowych	21:10 Pompeje	22:40 Berek	20:00 Miłość na zamówienie	21:00 Czerwona gorączka	12:20 Fatimskie orędzie nadziei	
Teren niemieckiego poligonu stanowi schronienie dla rzadkich owadów i ptaków, zagrożonych płazów i dużych stad danieli.	Młody gladiator Milo zostaje wysłany do Pompejów, gdzie ma wziąć udział w igrzyskach. W drodze do miasta pozna je piękną Cassię.	Hoagie, Callahan, Randy, Sable, Jerry są przyjaciółmi jeszcze z czasów szkolnych. Choć dorośli, nie są całkiem dojrzały i nie mają ułożonego życia.	35-letni Tripp prowadzi beztroski tryb życia. Pracuje, bawi się i wciąż mieszka z rodzicami. Oni jednak mają dość tej sytuacji.	Moskiewski milicjant Iwan Danko ściga handlarza narkotyków, Viktora Rostavili. Przestępca zabił bowiem jego przyjaciela.	Film przybliży nam działalność Świątowego Apostołatu Fatimskiego, założonego w USA w celu propagowania wiedzy o objawieniach Matki Bożej.	

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:30 Agape blisko Ciebie 08:00 Wiadomości 08:10 Kwadrans polityczny 08:25 Informacje kulturalne 08:30 Pogoda 08:40 Ranczo, serial, odc. 123 09:40 Komisarz Alex, odc. 31 10:35 Ojciec Mateusz, odc. 157 11:25 Korona królów. Jagiellonowie, odc. 43 12:00 Wiadomości 12:10 Agrobiznes 12:30 Agropogoda 12:40 Magazyn rolniczy 12:55 Przedszkole w naturze, film dokumentalny 14:00 Wspaniałe stulecie, odc. 310 15:00 Wiadomości 15:10 Pogoda 15:20 Alarm! 15:35 Gra słów. Krzyżówka 16:05 Dziedzictwo, serial, odc. 81 17:00 Teleexpress 17:15 Pogoda 17:20 Jaka to melodia? teleturniej 18:00 Ranczo, serial, odc. 43 19:00 Jeden z dziesięciu 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Tour de Pologne - kroniki 20:18 Alarm! 20:35 07 zgłoś się, odc. 7/21 21:50 07 zgłoś się, odc. 8/21 23:00 Archiwista, serial, odc. 10 23:50 Świat to za mało, film sensacyjny	06:55 Rodzinka.pl, serial, odc. 200 07:30 Pytanie na śniadanie - pobudka, magazyn 07:55 Pytanie na śniadanie, magazyn 10:35 Panorama 10:45 Pytanie na śniadanie, magazyn 11:15 Magiczne Podhale z Sebastianem Karpiem-Buleck ą, cykl reportaży 11:50 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2806 12:30 Koło fortuny, teleturniej 13:15 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 142 14:05 Va banque, teleturniej 14:35 Na sygnale, serial, odc. 160 15:05 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1715 16:00 Koło fortuny, teleturniej 16:35 Familiada, teleturniej 17:15 Zakazany owoc, telenowela, odc. 269 18:00 Panorama 18:20 Va banque, teleturniej 18:45 Akacyjowa 38, telenowela, odc. 143 19:30 Na sygnale, serial, odc. 440 20:10 Postaw na milion, teleturniej 21:10 Polskie biesiady, koncert 22:10 Polskie biesiady, koncert 23:20 Contratiempo. Niewidzialny gość, dramat kryminalny 01:15 Status: Singiel, komedia 03:10 Patryk, film familijny	05:50 Uwaga! magazyn reporterów 06:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 733 07:00 Doradca smaku, magazyn kulinarny 07:05 SOS. Ekipy w akcji, serial paradokumentalny, odc. 25 08:00 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 08:55 Ten moment, serial paradokumentalny, odc. 15 09:30 Sekrety życia, serial paradokumentalny, odc. 25 10:30 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 11:30 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1223 12:35 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1307 13:40 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 764 14:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 660 15:50 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 16:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 734 17:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1224 19:00 Fakty 19:30 Sport 19:40 Pogoda 19:50 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Colombiana, dramat sensacyjny 22:20 Firewall, thriller 00:30 Kuba Wojewódzki, talk-show	05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy 06:00 Nowy dzień 08:40 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 740 09:10 Malanowski & Partnerzy, serial, odc. 741 09:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 172 10:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1224 11:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 536 12:50 Wydarzenia 13:20 Interwencja, magazyn reporterów 13:40 Trudne sprawy, serial paradokumentalny, odc. 1023 14:40 Dlaczego ja? serial paradokumentalny, odc. 1070 15:50 Wydarzenia 16:10 Pogoda 16:15 Interwencja, magazyn reporterów 16:40 Gliniarze, serial paradokumentalny, odc. 687 17:40 Sekrety rodziny, serial paradokumentalny, odc. 325 18:50 Wydarzenia 19:25 Gość „Wydarzeń”, program publicystyczny 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:05 KORA - Miłość to wieczna tęsknota, reportaż 20:50 Shrek 2, film animowany 22:55 Mroczna wieża, film fantasy 01:00 Przeznaczenie, thriller SF	06:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 245 06:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 682 07:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 917 08:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1014 10:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1015 11:00 Sprzątaczk, serial obyczajowy, odc. 3/12 11:45 Rozwód. Walka o wszystko, serial paradokumentalny, odc. 34 12:45 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 683 13:45 Sąd rodzinny, serial, odc. 198 14:45 Sędzia Anna Maria Wesołowska, serial, odc. 9 15:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1008 16:55 Rozwód. Walka o wszystko, serial paradokumentalny, odc. 35 17:55 Szpital, serial paradokumentalny, odc. 895 19:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1014 20:00 Hotel Paradise All Stars, reality show 21:00 Życie od kuchni, komedia romantyczna 23:15 Sherlock Holmes, film kryminalny 01:55 Hotel Paradise All Stars, reality show	08:40 Słowo życia 08:45 Przyjaciele i bohaterowie 09:10 Z wędką nad wodę... 09:35 Święty na każdy dzień 09:45 Jestem mamą 10:00 Informacje dnia 10:15 Cystersi - powrót do pokory, film dokumentalny 11:05 Muzyczne chwile 11:25 Myśląc historia 11:35 Centrum Ewangelizacji 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Dominikanie - Od słowa do nauki, film dokumentalny 13:10 Zamek w Korzkwi - Szlakiem Pióra 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Drzwi do lasu 14:55 Słowo życia 15:00 Modlitwa 15:20 Mocni w wierze 15:50 Ma się rozumieć 16:00 Informacje dnia 16:10 Odwaga wiary, film dok.. 16:40 Prosto o gospodarce 17:00 Sekrety mnichów, wywiad 17:15 Muzyczne chwile 17:30 Geopolityka 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Westerplatte młodych 19:00 Warto zauważyć... 19:30 Brat Franciszek, odc. 16 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec

23:50 Świat to za mało

23:20 Contratiempo. Niewidzialny gość

20:00 Colombiana

20:50 Shrek 2

21:00 Życie od kuchni

10:15 Cystersi - powrót do pokory

TVP 1	TVP 2	TVN	POLSAT	TVN 7	TV TRWAM
07:00 Transmisja mszy świętej 07:40 Rok w ogrodzie, magazyn 08:05 Rok w ogrodzie extra 08:20 Wojsko-polskie.pl 08:45 Pełnosprawni 09:15 Sprawa dla reportera 10:20 Wielki brytyjski test na inteligencję, film dok. 11:25 Sanatorium miłości 5, reality show 12:30 Jaguar, film przygodowy 14:10 Z pamięci, cykl felietonów 14:25 Okrasa łamie przepisy 14:55 Kolarstwo: Tour de Pologne - studio 15:05 Kolarstwo: Tour de Pologne - 1. etap: Poznań - Poznań 16:50 Kolarstwo: Tour de Pologne - studio 17:00 Teleexpress 17:20 Pogoda 17:35 Ojciec Mateusz, serial kryminalny, odc. 338 18:25 Kulisy serialu „Ojciec Mateusz”, cykl felietonów 18:45 Jaka to melodia? teleturniej 19:30 Wiadomości 20:05 Pogoda 20:10 Sport 20:15 Tour de Pologne - kroniki 20:18 Alarm 20:35 Komisarz Alex, serial kryminalny, odc. 235 21:35 Kochając Pabla, nienawidząc Escobara, dramat biograficzny 23:50 Transcendencja, dramat SF	05:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2802 05:55 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2803 06:25 Barwy szczęścia, serial obyczajowy, odc. 2804 07:00 M jak miłość, serial obyczajowy, odc. 1725 07:55 Pytanie na śniadanie 12:10 Studio Raban, magazyn dla młodzieży 12:50 Cztery strony folku - Międzynarodowy Festiwal Muzyczny w Żywcu, widowisko 14:00 Familiada, teleturniej 14:35 Koło fortuny, teleturniej 15:15 Szansa na sukces. Opole 2023, widowisko 16:20 Na dobre i na złe, serial obyczajowy, odc. 882 17:15 Natura bez granic, serial dokumentalny, odc. 8 17:50 Słowo na niedzielę 18:00 Panorama 18:15 Va banque, teleturniej 18:45 U Pana Boga w ogródku, serial komediowy, odc. 8/12 19:35 Informacje kulturalne 20:00 Polskie biesiady, koncert 20:50 Polskie biesiady, koncert 21:50 Polskie biesiady, koncert 22:45 Polskie biesiady, koncert 23:50 Pompeje, film katastroficzny 01:50 Ukryta tożsamość, thriller 03:40 Contratiempo. Niewidzialny gość, dramat kryminalny	07:00 Ugotowani w parach, reality show 08:00 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 09:00 Dzień dobry wakacje 11:30 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3663 12:00 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3664 12:30 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3665 13:00 Na Wspólnej, serial obyczajowy, odc. 3666 13:30 Kobieta na krańcu świata, serial dokumentalny, odc. 4/7 14:05 MasterChef Junior, program rozrywkowy 15:45 Zakup w ciemno, reality show 16:50 Weekendowa metamorfoza 5, program rozrywkowy 17:55 Kuchenne rewolucje, program rozrywkowy 18:57 Raport Speedway Grand Prix - extra 19:00 Fakty 19:25 Sport 19:30 Raport Speedway Grand Prix 19:35 Pogoda 19:45 Uwaga! magazyn reporterów 20:00 Millerowie, komedia kryminalna 22:20 Gra dla dwojga, komedia szpiegowska 00:55 Wyzyta, horror 02:55 Kwatery Hitlera, serial dokumentalny, odc. 8/10	04:40 Disco Gramy, program muzyczny 05:25 Telezakupy TV Okazje, magazyn reklamowy 06:00 Nowy dzień 08:50 Wędrówki z dinozaurami, film animowany 10:40 Bogate dzieciaki bez kasy, reality show 11:40 Bogaty dom - biedny dom, reality show 12:40 Polacy za granicą, serial dokumentalny, odc. 36 13:40 Miasto Wieś, serial dokumentalny, odc. 5 14:40 Rolnicy. Podlasie, serial dokumentalny, odc. 14 15:45 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 38 16:15 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 39 16:45 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 40 17:15 Więzienie, serial dokumentalny, odc. 41 17:45 Chłopaki do wzięcia, serial dokumentalny, odc. 223 18:15 Chłopaki do wzięcia, serial dokumentalny, odc. 224 18:50 Wydarzenia 19:15 Prezydenci i premierzy, program publicystyczny 19:45 Sport 19:55 Pogoda 20:00 28. Festiwal Kabaretu w Koszalinie, widowisko 23:00 Django, western 02:25 Obcy: Przebudzenie, horror	05:00 Szkoła, serial paradokumentalny, odc. 565 06:05 Wiza na miłość 8, reality show 07:00 Wyluzuj, Scooby-Doo! serial animowany, odc. 13/26 07:30 Mój przyjaciel delfin 2: Ocalić Mandy, film familijny Winter, samica delfina ocalona przed laty przez Sawyera i zespół dr. Hasketta, ponownie ma kłopoty. Umiera matka zwierzęcia, a przepisy mówią, że ssaki te mogą przebywać w akwariach morskich jedynie w parach. 09:45 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 913 10:50 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1006 11:55 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1007 13:00 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 914 14:05 Ukryta prawda, serial paradokumentalny, odc. 1009 15:10 Wymarzony, dramat obyczajowy 17:30 Kochaj i tańcz, komedia romantyczna 20:00 Everest, film katastroficzny 22:40 Kosmiczni kowboje, film SF 01:20 Komora, dramat sensacyjny Członek Ku Klux Klanu Sam Cayhall zostaje skazany na karę śmierci za zbrodnię sprzed lat.	08:00 Informacje dnia 08:15 Westerplatte młodych 09:00 Nowo nawróceni, film dok. 09:55 Słowo życia 10:00 Informacje dnia 10:15 Retrospekcja 10:20 Marianie w Kazachstanie, serial dokumentalny, odc. 3 10:40 Polski punkt widzenia 11:00 Kropelka radości 12:00 Anioł Pański 12:03 Informacje dnia 12:20 Warto zauważyć... 12:50 Siódmy sakrament 13:20 Ocalić od zapomnienia 13:30 Msza święta z Jasnej Góry 14:20 Muzyczne chwile 14:30 Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela” 14:35 Camino de Vistula, film dok. 15:30 Wierzę w Boga 15:45 Muzyczne chwile 16:00 Informacje dnia 16:10 Historia PL, serial dok. 17:00 Z Parlamentu Europejskiego 17:25 Święty na każdy dzień 17:30 Nowa Ewangelizacja 17:55 Poczet wielkich Polaków 18:00 Anioł Pański 18:05 Informacje dnia 18:15 Rozmowy niedokończone 19:30 Manna z Nieba 19:45 Modlitwa z telefonicznym udziałem dzieci 20:00 Informacje dnia 20:20 Różaniec 20:50 Myśląc historia

21:35 Kochając Pabla, nienawidząc Escobara

01:50 Ukryta tożsamość

20:00 Millerowie

23:00 Django

20:00 Everest

09:00 Nowo nawróceni

30 lipca 2023
niedziela

TVP 1

07:00 **Msza święta dla chorych**
08:00 **Tydzień**, magazyn rolniczy
08:30 **Zakochaj się w Polsce**
09:00 **Janosik**, serial, odc. 9/13
09:55 **Janosik**, serial, odc. 10/13
10:45 **Jesteście przyszłością świata**, film dokumentalny
11:55 **Między ziemią a niebem**
12:00 **Anioł Pański**
12:15 **Między ziemią a niebem**
12:40 **Do zobaczenia w Lizbonie**
13:00 **Tenis: Turniej WTA w Warszawie - mecz finałowy gry pojedynczej**
15:00 **Z pamięci**, cykl felietonów
15:05 **Polskie Parki Narodowe**, serial dokumentalny, odc. 3
15:45 **Alternatywy 4**, serial, odc. 6/9
17:00 **Teleexpress**
17:20 **Pogoda**
17:25 **Kolarstwo: Tour de Pologne - studio**
17:35 **Kolarstwo: Tour de Pologne - 2. etap: Leszno - Karpacz**
19:20 **Kolarstwo: Tour de Pologne - studio**
19:30 **Wiadomości**
20:05 **Pogoda**
20:10 **Sport**
20:15 **Tour de Pologne - kroniki**
20:20 **W 80 dni dookoła świata**, serial przygodowy, odc. 1
21:25 **W 80 dni dookoła świata**, serial przygodowy, odc. 2
22:25 **Teściowie**, komedia sensacyjna

20:20 W 80 dni dookoła świata

Anglik Phileas Fogg należy do klubu dla dżentelmenów. Koledzy prowokują go do podjęcia wyzwania - okrażenia globu w niespełna trzy miesiące.

TVP 2

06:25 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 2806
07:00 **M jak miłość**, serial obyczajowy, odc. 1726
07:55 **Pytanie na śniadanie**
11:50 **Polskie biesiady**, koncert
12:50 **Polskie biesiady**, koncert
14:00 **Familiada**, teleturniej
14:35 **Koło fortuny**, teleturniej
15:15 **Szansa na sukces. Opole 2023**, widowisko
16:15 **Tak to leciało!** teleturniej muzyczny
17:15 **Na sygnale**, serial, odc. 446
18:00 **Panorama**
18:20 **Va banque**, teleturniej
18:50 **Na sygnale**, serial, odc. 447
19:20 **Na sygnale**, serial, odc. 448
20:00 **Kogel-mogel**, komedia obyczajowa
21:55 **Kromer Festival Biecz 2023 - Nie porzucaj nadzieje**, koncert
23:10 **Dorośli w pokoju**, dramat obyczajowy
Grecja, rok 2015. Krajowa gospodarka pogrąża się w coraz większym kryzysie. Nowy rząd, aby uniknąć bankructwa państwa, przeciwstawia się twardym rządcom cynicznych elit europejskich.
01:30 **Dzień świra**, komediodramat
03:15 **Rodzinka.pl**, serial komediowy,
03:50 **Rodzinka.pl**, serial komediowy

20:00 Kogel-mogel

Kasia, dziewczyna ze wsi, marzy o studiach. W przeddzień ślubu z bogatym Kolasą dostaje zawiadomienie o przyjęciu na pedagogikę na UW.

TVN

05:50 **Uwaga!** magazyn reporterów
06:05 **Tom i Jerry Show**, serial animowany, odc. 7/26
06:30 **Tom i Jerry Show**, serial animowany, odc. 8/26
07:00 **Nastolatki rządzą... kasą**, program rozrywkowy
08:00 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
09:00 **Dzień dobry wakacje**, magazyn
11:30 **Weekendowa metamorfoza 5**, program rozrywkowy
12:35 **Co za tydzień**
13:20 **Ugotowani w parach**, reality show
14:25 **Kobieta na krańcu świata**, serial dokumentalny, odc. 6/9
15:00 **Akademia Policyjna 4: Patrol obywatelski**, komedia
16:50 **Niania**, film familijny
19:00 **Fakty**
19:25 **Sport**
19:30 **Kronika Speedway Grand Prix**
19:35 **Pogoda**
19:45 **Uwaga!** magazyn reporterów
20:00 **Zmierzch**, film fantasy
22:35 **Godzina zemsty**, film sensacyjny
00:40 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
01:40 **Wewnętrzny wróg**, serial szpiegowski, odc. 8/13
02:40 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 163
03:40 **Uwaga!** magazyn reporterów

20:00 Zmierzch

Siedemnastoletnia Bella Swan przenosi się do ojca, który jest szeryfem w miasteczku Forks. W nowej szkole zakochuje się w Edwardzie Cullenie.

POLSAT

04:55 **Disco Gramy**, program muzyczny
05:25 **Telezakupy TV Okazje**, magazyn reklamowy
06:00 **Nowy dzień**
07:35 **Przygody Rudego**, film familijny
Historia bezpańskiego psa, który trafia do robotniczej miejscowości Dampier. Zwierzę zjednuje sobie sympatię załogi.
09:35 **Kung Fu Panda 2**, film animowany
11:35 **Giganci ze stali**, film SF
14:25 **Wieżień labiryntu**, thriller
Thomas odzyskuje przytomność wewnątrz ogromnego labiryntu, na polanie, która ogrodzona jest wysokim murem.
16:50 **Shrek 2**, film animowany
18:50 **Wydarzenia**
19:25 **Gość „Wydarzeń”**, program publicystyczny
19:45 **Sport**
19:55 **Pogoda**
20:00 **Kabaret na żywo. Młodzi i Moralni**, program rozrywkowy
22:05 **Geneza planety małp**, film SF
00:25 **Złodziej tożsamości**, komedia kryminalna
03:00 **Zjedz Alaskę**, magazyn wędkarski
03:30 **Zjedz Alaskę**, magazyn wędkarski

22:05 Geneza planety małp

San Francisco. Naukowiec Will Rodman prowadzi badania nad lekiem na alzheimera. Testuje go na szympansie Caesarze.

TVN 7

05:00 **Szkoła**, serial paradokumentalny, odc. 566
06:05 **Wiza na miłość 8**, reality show
07:00 **Wyluzuj, Scooby-Doo!** serial animowany, odc. 14/26
07:35 **Psy i koty**, film familijny
Profesor Brody jest bliski odkrycia leku dla osób uczulonych na psią sierść.
09:20 **Ten moment**, serial paradokumentalny, odc. 53
09:55 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 915
11:00 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1010
12:05 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1011
13:05 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 916
14:10 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1013
15:15 **Powiernik królowej**, dramat biograficzny
17:40 **Vinci**, komedia kryminalna
20:00 **Infiltracja**, dramat sensacyjny
23:15 **Zodiak**, film kryminalny
02:30 **Czerwona gorączka**, film sensacyjny
Moskiewski milicjant Iwan Danko ściga handlarza narkotyków, Viktora Rostavili. Przestępca zabił bowiem jego przyjaciela. Trop prowadzi Iwana do Chicago. Trop prowadzi Iwana do Chicago.

20:00 Infiltracja

Południowy Boston. Policja stanowa pracuje nad ściśle tajnym projektem, którego założeniem jest walka z przestępczością zorganizowaną.

TV TRWAM

08:00 **Słowo życia**
08:05 **Polski punkt widzenia**
08:25 **Święty na każdy dzień**
08:30 **Z Parlamentu Europejskiego**
09:00 **Prymas Stefan Wyszyński**, serial dokumentalny, odc. 8
09:10 **Spotkanie z Magdą Buczek dla dzieci**
09:15 **Manna z Nieba**
09:30 **Msza święta z Jasnej Góry**
10:35 **Przegląd katolickiego tygodnika „Niedziela”**
10:40 **Katownie praskie**, film dok.
11:40 **Skrzydła miłości**, film dok.
12:00 **Anioł Pański z Ojcem Świętym Franciszkiem**
12:15 **Papież Polak do rodaków**
12:50 **Muzyczne chwile**
13:00 **Pielgrzymka Benedykta XVI do Ziemi Świętej**, film
14:00 **Niebieskooki Anioł**, film dok.
15:00 **Wieś - to też Polska**
16:00 **Informacje dnia**
16:10 **Koncert życzeń**
16:45 **Sekrety mnichów**, wywiad
17:00 **Zostań żołnierzem RP**
17:15 **Muzyczne chwile**
17:30 **Sól ziemi**
17:55 **Poczet wielkich Polaków**
18:00 **Anioł Pański**
18:05 **Informacje dnia**
18:15 **Rozmowy niedokończone**
19:25 **Święty na każdy dzień**
19:30 **Moja katolicka rodzina**, serial animowany, odc. 23
20:00 **Informacje dnia**
20:20 **Różaniec**
20:50 **Myśląc Ojczyzna**

Bohaterami filmu są Marta i Maciej Komorowski, rodzice 14-letniego Karola, 12-letniej Mai i 4,5-letniej Weroniki, która urodziła się z zespołem Downa.

31 lipca 2023
poniedziałek

TVP 1

07:00 **Transmisja mszy świętej**
07:30 **Studio Raban**
08:00 **Wiadomości**
08:10 **Kwadrans polityczny**
08:25 **Informacje kulturalne**
08:30 **Pogoda**
08:40 **Ranczo**, serial, odc. 124
09:40 **Komisarz Alex**, odc. 32
10:35 **Ojciec Mateusz**, odc. 158
11:25 **Korona królów. Jagiellonowie**, odc. 45
12:00 **Wiadomości**
12:10 **Agrobiznes**
12:30 **Agropogoda**
12:35 **Magazyn rolniczy**
12:50 **Big Cats of the Serengeti**, film dokumentalny
14:00 **Wspaniałe stulecie**, serial kostiumowy, odc. 311
15:00 **Wiadomości**
15:10 **Tour de Pologne - 3. etap: Wałbrzych - Duszniki-Zdrój**
16:50 **Tour de Pologne - studio**
17:00 **Teleexpress**
17:15 **Pogoda**
17:20 **Jaka to melodia?** teleturniej
18:00 **Ranczo**, serial, odc. 44
19:00 **Jeden z dziesięciu**
19:30 **Wiadomości**
20:05 **Pogoda**
20:10 **Sport**
20:15 **Tour de Pologne - kroniki**
20:18 **Alarm!**
20:35 **Velvet**, serial, odc. 21
21:30 **Reset**, serial, odc. 8
22:30 **Arena poglądów**
23:35 **Balans bieli**
00:15 **Absolwent**, film obyczajowy

00:15 Absolwent

21-letni Ben Braddock nawiązuje romans z panią Robinson, żoną współnika ojca. Niebawem chłopak poznaje jej córkę, Elaine.

TVP 2

06:20 **Klasztorne smaki według Remigiusza Rączki**
06:55 **Rodzinka.pl**, serial, odc. 201
07:30 **Pytanie na śniadanie - pobudka**, magazyn
07:55 **Pytanie na śniadanie**
10:35 **Panorama**
10:40 **Pytanie na śniadanie**
11:15 **Okrasa tamie przepisy**, magazyn kulinarny
11:50 **Barwy szczęścia**, serial obyczajowy, odc. 2807
12:30 **Koło fortuny**, teleturniej
13:15 **Akacyjowa 38**, telenowela, odc. 143
14:05 **Va banque**, teleturniej
14:35 **Na sygnale**, serial, odc. 161
15:05 **M jak miłość**, serial obyczajowy, odc. 1716
16:00 **Koło fortuny**, teleturniej
16:35 **Familiada**, teleturniej
17:15 **Zakazany owoc**, telenowela, odc. 270
18:00 **Panorama**
18:20 **Va banque**, teleturniej
18:45 **Akacyjowa 38**, telenowela, odc. 144
19:30 **Na sygnale**, serial, odc. 441
20:10 **Postaw na milion**, teleturniej
21:00 **Ja wam pokażę!** film obyczajowy
23:10 **Anatomia kłamstwa**, serial kryminalny, odc. 6
00:20 **Włóczęga**, dramat kryminalny
02:15 **Bolivar**, serial kostiumowy, odc. 24

21:00 Ja wam pokażę!

Dobiegająca czterdziestki rozwódka Judyta pracuje w redakcji poczytnego pisma dla kobiet i samotnie wychowuje nastoletnią córkę Tosię.

TVN

06:05 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 734
07:00 **SOS. Ekipy w akcji**, serial paradokumentalny, odc. 26
08:00 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
08:55 **Ten moment**, serial paradokumentalny, odc. 16
09:30 **Sekrety życia**, serial paradokumentalny, odc. 26
10:30 **Kuchenne rewolucje**, program rozrywkowy
11:30 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1224
12:35 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1308
13:40 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 765
14:45 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 661
15:50 **Kuchenne rewolucje**
16:55 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 735
17:55 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1225
19:00 **Fakty**
19:40 **Sport**
19:45 **Pogoda**
19:55 **Uwaga!** magazyn reporterów
20:10 **Doradca smaku**, magazyn kulinarny
20:15 **Na Wspólnej**, serial obyczajowy, odc. 3667
20:55 **Milionerzy**, teleturniej
21:35 **Kod Merkury**, film sensacyjny
23:50 **Colombiana**, dramat sensacyjny

21:35 Kod Merkury

Dziewięcioletni autystyczny Simon jest geniuszem matematycznym. Przypadkowo tamie skomplikowany tajny kod wojskowy o nazwie Merkury.

POLSAT

05:25 **Telezakupy TV Okazje**, magazyn reklamowy
06:00 **Nowy dzień**
08:40 **Malanowski & Partnerzy**, serial, odc. 742
09:10 **Malanowski & Partnerzy**, serial, odc. 743
09:40 **Sekrety rodziny**, serial paradokumentalny, odc. 173
10:40 **Dlaczego ja?** serial paradokumentalny, odc. 1225
11:40 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 537
12:50 **Wydarzenia**
13:20 **Interwencja**, magazyn reporterów
13:40 **Trudne sprawy**, serial paradokumentalny, odc. 1024
14:40 **Dlaczego ja?**, serial paradokumentalny, odc. 1071
15:50 **Wydarzenia**
16:10 **Pogoda**
16:15 **Interwencja**, magazyn reporterów
16:40 **Gliniarze**, serial paradokumentalny, odc. 688
17:40 **Sekrety rodziny**, serial paradokumentalny, odc. 326
18:50 **Wydarzenia**
19:25 **Gość „Wydarzeń”**, program publicystyczny
19:45 **Sport**
19:55 **Pogoda**
20:00 **Kod da Vinci**, thriller
23:15 **Kapitan Phillips**, dramat biograficzny
02:15 **Zimna wojna**, dramat obyczajowy

20:00 Kod da Vinci

Kustosze muzeum w Luwrze Jacques Sauniere zostaje zamordowany. Wokół ciała zostało umieszczonych wiele tajemniczych symboli.

TVN 7

05:00 **Szkoła**, serial paradokumentalny, odc. 491
06:00 **Szkoła**, serial paradokumentalny, odc. 246
06:55 **Szpital**, serial, odc. 683
07:55 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 918
08:55 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1016
10:00 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1017
11:00 **Sprzątaczk**, serial obyczajowy, odc. 4/12
11:45 **Rozwód. Walka o wszystko**, serial paradokumentalny, odc. 35
12:45 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 684
13:45 **Sąd rodzinny**, serial, odc. 199
14:45 **Sędzia Anna Maria Wesołowska**, serial, odc. 10
15:50 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1009
16:55 **Rozwód. Walka o wszystko**, serial paradokumentalny, odc. 36
17:55 **Szpital**, serial paradokumentalny, odc. 896
19:00 **Ukryta prawda**, serial paradokumentalny, odc. 1015
20:00 **Kochaj i tańcz**, komedia romantyczna
22:35 **Infiltracja**, dramat sensacyjny
01:50 **Ted**, komedia
04:00 **Nagi instynkt przetrwania: Elita**, serial dokumentalny

20:00 Kochaj i tańcz

Hania wiedzie życie u boku narzeczonego, Sławka. Wszystko się zmienia, gdy do Polski przyjeżdża jej ojciec, którego nie znała, słynny choreograf.

TV TRWAM

08:00 **Informacje dnia**
08:15 **Wieś - to też Polska**
09:15 **Słowo życia**
09:20 **Muzyczne chwile**
09:30 **Moja katolicka rodzina**, serial animowany, odc. 23
09:55 **Święty na każdy dzień**
10:00 **Informacje dnia**
10:15 **Rozmowy niedokończone**
11:20 **Stan bezpieczeństwa państwa**
11:30 **Polskie dziedzictwo**
12:00 **Anioł Pański**
12:03 **Informacje dnia**
12:20 **Dominikanie - Od słowa do nauki**, film dokumentalny
13:30 **Msza święta z Jasnej Góry**
14:20 **Muzyczne chwile**
14:30 **Lalka**, serial obyczajowy, odc. 7
15:50 **Ma się rozumieć**
16:00 **Informacje dnia**
16:10 **Sanktuaria polskie**
16:30 **Porady medyczne bonifratów**
17:00 **Świadkowie**
17:30 **Spotkanie Rodziny Radia Maryja**, transmisja z Miejsca Piastowego
20:00 **Informacje dnia**
20:20 **Różaniec**
20:50 **Myśląc historia**, cykl felietonów
21:00 **Apel Jasnogórski**
21:20 **Informacje dnia**
21:40 **Polski punkt widzenia**
22:00 **Z wędką nad wodę w Polskę i świat**

11:30 Polskie dziedzictwo

W odcinku widzowie mają okazję zobaczyć Wilno - miasto leżące na skrzyżowaniu szlaków biegnących z czterech stron świata.